SİNEMA EMEKÇİLERİNE

Bu uyanış
bu güneş
giriyor
en dipsiz bodrumuna Yeşilçam'ın
karanlığın rutubeti
sımsıcak seslerle eriyor.
Ve bir YILDIZ
gökte çakılı demirkazık değil
bir yıldız akıyor pankartlarla.
Bu uyanış
titretiyor
korkunç sokaklarını Yeşilçam'ın
bu güneş yetiyor:
kavganın
ve sevincin
çekimine başlayabilirsin.

Erdal ALOVA

İSTANBUL ŞEHİR TİYATROLARINDA

"Birlikten Kuvvet Doğar"dan...

Taner Barlas :
"Sözsüz oyun ölüyor"

Üsküdar Şehir Tiyatrosu 16 Ekim'den beri Taner Barlas'ın yazıp yönettiği "Birlikten Kuvvet Doğar" adlı çocuk oyununu sahnelemeye başladı. Daha önce çeşitli sözsüz oyunlar yazmış olan Taner Barlas'ın bu ilk çocuk oyunu. Oyun üzerine Barlas şunları söyledi :

SORU: Niçin çocuklar için yazdığınız bu oyunun bir sözsüz oyun olmasını yeğlediniz?

BARLAS: Bundan önceki çalışmalarımda şunu gözlemledim: Hareket çocukların son derece ilgisini çekiyor. Sözlü oyunları çocuk çok kısa bir süre izliyor. 2-3 dakika kadar, sonra ilgisi dağılıyor ve yeni bir hareket bekliyor. Bir de sahnede olmayan objeleri kullanmak, var etmek çocukların ilgisini çekiyor, onları düşündürüyor.

SORU: Ülkemizdeki çocuk oyunları ve televizyonun çocuk programları için neler düşünüyorsunuz ?

BARLAS: Önce televizyondan başlayalım. Bu konuda sorumluluğunu bilerek davranmak gerek. Çocuk oyunları büyük oyunlarından daha büyük görev. Ne yazık ki ülkemizde çocuk oyunlarına gereken önem hiç bir zaman verilmemiş, hala da öyle. Çocuk oyunları şehir tiyatrolarının bir angaryasıymış gibi davranılıyor.

SORU: Türkiye'deki sözsüz oyun çalışmaları için neler düşünüyorsunuz ?
BARLAS: Türkiye'de sözsüz oyun çalışan kimse kalmadı. Çünkü sözsüz oyun bütün sanat dalları gibi yüreklendirme isteyen bir olaydır. Çalışıyor, emek veriyorsunuz, tek ses tek eleştirme çıkmıyor. Hiç olmazsa yazar-çizerlerin sözlü yüreklendirmelerini bekliyorsunuz, o da yok. Bu yüzden sözsüz oyun ölmek durumunda.

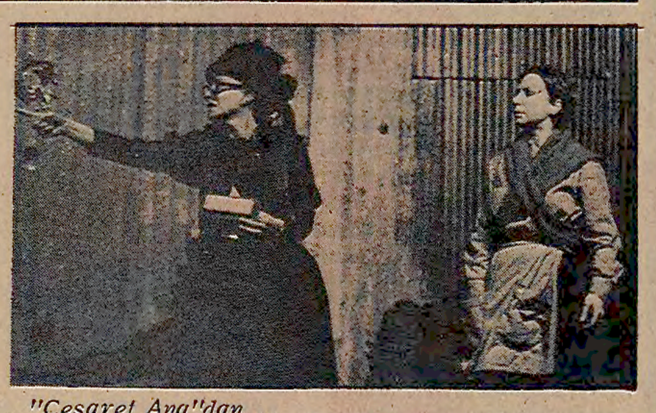
"Cesaret Ana"dan...

Tepebaşı Deneme Sahnesi sonunda açıldı

Bir yılın üstünde bir savaşımdan sonra Tepebaşı Deneme Sahnesi açıldı. Belediye tiyatrolarının eski marangozhanesinin geçen yıl Deneme Sahnesi olarak yapılmasına karar verildiğinde diğer bölümler gibi buraya da bir sanat yönetmeni ve birlikte çalışacağı bir ekip ayrılmıştı. Ancak Belediye bütçesinin dar boğazlara girmesi nedeniyle tüm ihaleler durmuş ve burada çalışmalarını yapacak sanatçılar da bomboş binada kalakalmışlardı. Bunun üzerine Deneme Tiyatrosu sanat yönetmeni Beklan Algan Belediyeye hibe edilmek üzere bir yardım kampanyası açmıştı. Isısız, ışıksız, koltuksuz bu bina sanatsever kişi ve kurumların yardımlarıyla tamamlanmış, açılacak duruma getirilmişti.

Bu konuda sanat yönetmeni Beklan Algan şunları söylemiştir: "Benim için en büyük gurur ve kıvanç kaynağı, el atmasaydık depo almaya mahkum bu yeri bir tiyatro olarak bu kente kazandırmış olmamızdır."

Tepebaşı Deneme Şahnesi bu yıl tiyatroyu bir üçleme ile açıyor. Brecht'in "Cesaret Ana ve Çocukları", üçlemenin ilk oyunu. Öteki iki oyun Shakespeare'in "Troilas ve Kressidas"ı ve Beklan Algan, Ataol Behramoğlu, Erol Keskin'in girişimleriyle bir grup çalışması olarak hazırlanan Lozan Anlaşmasından kaynaklanan "Talan". Kendi içlerinde birer bütün olan, aynı zaman da birbirlerini tamamlayıcı bu üç oyunda, tarih içinde savaş ekonomi ve insan ilişkileri teması incelenmekte, toplumsal, bireysel kimlik tanımlaması araştırılmaktadır.

"Sakindi Oranın Şafakları" filminden

Sovyet filmleri sinemalarda gösterilmeye başlandı

Bu yıl bir şirket tarafından "Sovexport-Film" ile yapılan anlaşma sonucu sinemaseverler Sovyet sinemasının seçkin ürünlerini izleme olanağını bulacaklar. Aralarında Rostotski'nin "Sakindi Oranın Şafakları", Andrey Tarkovski'nin "Solaris"i, Sergey Bondarçuk'un Savaş"ı ve Barış"ı gibi filmlerin bulunduğu dizide, "Alevli Deniz" "Robinson Cruose", "Define Adası", "Sannikov'un Toprağı", "Yedinci Kurşun", "Vatanları İçin Çarpıştılar" gibi filmler de bulunuyor. Bu hafta gösterilmeye başlanmış olan "Sakindi Oranın Şafakları" adlı film 1972 Venedik Film Festivali özel ödülü, 1973 Alma-Ata Ulusal Film Şenliği büyük ödülünü almıştır. Film 2. Dünya Savaşı'nda Nazi işgaline karşı anti-faşist mücadele veren Sovyet ordusundan beş kadının öyküsünü anlatıyor. Daha sonraki haftalarda izleyeceğimiz "Solaris" ise Tarkovski'nin bilim-kurgu denilen türden bir filmi. "Solaris" 1972 Karlovi Vari, 1973 Cannes, 1973 Panama Film Festivalleri'nde ödüller almıştır. Tolstoy'un ünlü romanı "Savaş ve Barış"tan uyarlanan filmin ilk iki bölümü geçtiğimiz yıllarda izlenmişti. Bu yıl ise yapımının son iki bölümü geliyor.

Ajit–Prop sanatı ile "Kalıcı Olan" ayrımı

Orhan TAYLAN

Geçen yazımda, sanat çalışmasının değişik alanları üzerine ayrı ayrı yazacağımdan söz etmiştim. Baştan belirteyim ki bu değişik çalışma alanları arasında bir önem ayrımı yapmayacağım. Bunların özellikle üzerinde duracağım.

Öncelikle irdelemek istediğim 'Ajit - Prop' sanatı. Bu terim yanılmıyorsam Büyük Oktobr Devrimi ertesinde ortaya çıkmış, emekçi kitlelerin örgütlenmesi ve siyasal iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesi ortamında ve ertesinde sanatsal araçlarla yapılan ajitasyon ve propaganda çalışmalarına denmiş. Sonradan bu çalışmaların sanatsal değerleri üzerine tartışmalar olmuş. Tutucu sanat çevreleri, (aslında Devrim'in düşmanı olduklarından elbet) sanatın günübirlik politik amaçlara hizmet edemeyecek kadar yüce birşey olduğunu, böylesi çalışmaların 'güdümlü' oldukları için sanatçının özgürlüğünü kısıtlayacağını bu nedenlerle de sanattan sayılamayacakları savını öne sürerler. Ajit - Prop sanatını daha da küçültücü biçimde ifade etmek amacı ile bu çalışmaları 'Slogan Sanatı' diye adlandırırlar. Tabii onlar için slogan (belgi), propaganda, işçi sınıfı, devrim gibi kavramlar, suratlarını hafifçe ekşiterek dinleyecekleri kadar, sanatçı ruhunun karanlık derinliklerindeki gizemli güzelliklere zararlı kavramlardır.

Ajit - Prop tipi çalışmalara Nazım Hikmet, Picasso, Mayakoski, Heartfield gibi büyük sanatçılar, diğer çalışmalarının yanısıra, katılmakla bu çalışma alanının önemini ve değerini vurgulamışlardır sanırım. Öte tartışmaya gerek yok.

Bu çalışma alanının belli özellikleri var. Bir kere Ajit - Prop tipi çalışma bütün sanat dallarında yapılabilir; ancak o sanat dalının yapısında, çalışmanın gereksemeleri gözönüne alınarak yalınlaştırmalara gidilir. Sinemada kısa metrajlı ve vurucu belge filimleri, şiirde tek sesli ve ritmik özelliği ile tekrarlanabilme olsılığını getiren dizeler, tiyatroda dekorsuz kostümsüz sokak tiyatrosu ve benzeri çalışmalar, resimde tek ya da az renkle yaklaşılan olan resimleri, dergi desenleri, afiş, pankart türü çizimler bu tip çalışmalarda yalınlaştırma örnekleridir.

Ajit - Prop çalışmasının, yalınlığın yanısıra bir de açık anlatımlı olma özelliği var. Yani sanatçı, elden geldiği kadar özlü bir biçimde, sorununu kolay ve çabuk kavranabilir olarak sunacak. Çarpıcılık, şaşırtıcılık, coşturuculuk adına getirilecek her şeye açıktır bu alan. Ne ki, kolay kavranma, kolay anlaşılma değil, bir sanatçının bu tip çalışmayı diğer çalışmalara kıyasla daha kolay yapabilmesi demek değil. Genç arkadaşlarımızın çokça ayağına takılan engel bu. Açık anlatımda kolaylık sağlamak için, kamuoyunun ötedenberi bellediği, alışık olduğu, belli kavramları kolaylıkla çağrıştırabilecek simgeler kullanma eğilimi. Bu tür simge kullanımı, sanat çalışmalarında ilerici, yaratıcı tutumun sakınması gereken bir kolaylıktır kanısındayım.

Ajit - Prop tipi çalışmanın karakteri bir de çalışmanın yapıldığı koşullarla belirleniyor. Kendi çalışmalarımızdan bir örnek vereyim. Bir sendikadan bir arkadaş telefon ediyor, «Falan gösteri ya da toplantı için yüz metrekarelik bir bez üzerine resim yapılacak». «Ne zamana yetişmesi lâzım?» diye soruyorsunuz. Cevap: «Şimdi lâzım». Pekâlâ. Demek ki, o anda elinizde ne cins boya varsa, ne renk boya varsa, o anda işe birlikte girişecek kaç sanatçı arkadaş varsa ve bezin hiç olmazsa yarısının serilebileceği bir çalışma yerine varıncaya kadar ne çizileceğini tasarlayacak kaç dakika varsa, çalışmanın koşulları böylece belirlenmiştir. Sinemacı bir arkadaş bir yere yetişip belge çekeceği zaman, o alanda elinde bulunan makine, objektif kalitesi, filim çeşidi ve daha fenası ışık şartları ile sınırlıdır. Sokak tiyatrosu çalışan arkadaşlar bir grev yerinde gerilimi yükseltmek üzere oyun koyacaklarsa, o andaki kadro, aksesuar yetersizliğinden yakınamazlar, üzerine çıktıkları duvarın darlığına katlanılacaktır. Başka ülkelerde de yapılmış Ajit - Prop tipi sanat çalışmalarının da üç aşağı beş yukarı aynı koşullarla belirlendiğini düşünmek doğru olur. Hele hele Vietnam gibi, Filistin gibi savaş içindeki koşullarda yapıldığını işitegeldiğimiz çalışmalara katılanların önünde, biz'ere şapkamızı çıkarmak düşer.

Peki, sanat yapıtının kalıcılığı önemli değil mi? Bu çalışmalar teknik yetersizlikleri nedeniyle diğer sanat çalışmalarına göre daha düşük 'kalite' sayılmazlar mı? Bu soruların akla gelmesi doğal. Hemen yanıtlayalım, kesinlikle hayır..

Ajit - Prop sanatı da, yalınlaştırma, ve çalışma koşullarıyla sınırlanmayan sanat da birbirleriyle kıyaslanmaması gereken, kategorik ayrılıkları olan çalışma alanlarıdır. Biri belirli bir ortamda, belirli bir işlev için yaratılır, diğeri ortam ve güncel koşullardan bağımsız olarak daha genel bir işlev taşır. Her iki çalışma alanında da, birine ya da diğerine dudak bükmeden, verilmiş yapıtları değerlendirirken kendi kategorilerinin ölçütleri çerçevesinde ele alınmaları doğru olur kanısındayım.

MÜNİH'TE BİR TİYATRO TUTUKLANDI

"Tiyatro 77" Festivali'nde oynamak üzere Batı Almanya'nın Münih kentine gelen ünlü Living Theatre grubu oyuncuları Alman hükümeti tarafından tutuklanmış, 9 saat sorguya çekildikten sonra kefaletle serbest bırakılmışlardır.

Tiyatro grubu geçtiğimiz yıllarda Brezilya'da tutuklu bulunduğu sırada yaşadığı olayları yansıtan bir oyun sergilemeye başlamış ancak oyun yasaklanarak tiyatro grubu gözaltına alınmıştır. Oyun aynı zamanda Batı Almanya'da politik tutuklulara yapılan işkencileri de anlatmaktaydı. Bu arada tutuklanma olayı seyirciler tarafından protesto edilmiş, 100 seyirci oturma grevi yapmıştır.

Bilindiği gibi Batı Almanya'nın Brezilya ile özel anlaşmaları bulunmaktadır.

"Genel Grev–4 Ressam–Türkiye" sergisi Paris'te açılıyor

Fransa'nın başkenti Paris'te, "L'Arcade" galerisinde "Genel Grev/4 Ressam/Türkiye" adlı sergi bugün açılıyor. 30 Kasım'a dek sürecek olan sergiye Orhan Taylan, Yusuf Taktak, Canan Çoker ve Nil Yalter katılıyor. Geçen yılki DGM direnişi, bu yılki Maden-İş grevinin konu olarak alındığı serginin büyük ilgiyle karşılaşacağı bildiriliyor.

Sergiye katılan yapıtlarda üç öge kullanılıyor. Nesnel gerçeklik belgelerle yansıtılırken, işverenlerin ve ressamların bakış açısı aynı panoda yansıtılıyor. İşverenlerin bakış açısı sendikalara gönderilen telgraflardan, gazete demeçlerinden, ressamların bakış açısı desen, yapıştırma, ekleme vb. gibi tekniklerden yararlanılarak anlatılıyor. Belgeler ise grevlerden alınan fotoğraflardan oluşuyor.

Nazım Hikmet'in "Tüm eserleri" yeniden basılıyor

Asım Bezirci'nin basıma hazırladığı "Nazım Hikmet-Tüm Eserleri" adlı dizinin I. III ve IV'üncü ciltleri tükenmiştir. Bunların gözden geçirilmiş, "Notlar" bölümü genişletilmiş yeni basımları yakında sırayla piyasaya sunulacaktır. Böylece, I' inci cilt üçüncü, III ve IV'üncü ciltler ise ikinci kez basılmış olacaktır.

"Nazım Hikmet-Tüm Eserleri"nin VI'ıncı cildi de basıma hazırlanmış bulunmaktadır. Bu ciltte "İnsan Manzaraları" yer alacaktır. Daha önce "Memleketimden İnsan Manzaraları" adıyla çeşitli yayınevlerince çıkarılan eserin, Asım Bezirci bilinmeyen ve yayımlanmayan parçalarını bulmuş ve bunları kendisinin hazırladığı derlemeye eklemiştir. Ayrıca, derlemenin sonuna açıklayıcı "notlar" konulmuştur.

"Yorgun Savaşçı" dan...

"Yorgun Savaşçı" üstüne Ergin Orbey'le söyleşi

Üsküdar Şehir Tiyatrosu Kemal Tahir'in aynı adlı romanından Ayşe Şasa'nın oyunlaştırdığı "Yorgun Savaşçı" oyununu sahneliyor. Oyunun yönetmeni Ergin Orbey'le oyun üstüne konuştuk.

SORU: "Yorgun Savaşçı" İstiklâl savaşı öncesi bir dönemi işliyor. Fatih Tiyatrosu'nda oynanan Nazım Hikmet'in "Yolcu" piyesi de aynı dönemi işliyor. Bu bir rastlantı mı?

ORBEY : İstanbul Belediyesi Tiyatroları birleşip 5 sahnede aynı temayı işleme anlayışına ulaşmadı henüz. İlerde bu yolu deneyeceğiz. Ortak temanın değişik işlenişleri daha etkili olabilir. "Yorgun Savaşçı"da imparatorluğun çöküşü, bir çaresizliğin içindeki ortam işlenirken, "Yolcu"da kurtuluş savaşı örgütlü ordu düzeyine çıkmıştır.

SORU: Oyun için neler söyleyebilirsiniz ?

ORBEY: Oyunun akıcı bir dili var. Kemal Tahir'in aynı yazmamasına karşın, kişiler sahnede varlar ve yaşıyorlar. Toplumdaki sınıflar, zümreler ve tabakalara son derece gerçekçi bir biçimde yaklaşılıyor. Kendi açısından Dr. Münir ve Cemil'in durumu yazarla özdeşleşmiyor. Kendi açılarından hepsi kendi içlerinde tutarlı kişiler ama sonuçta bir yere varmıyorlar. Oyunun en büyük tehlikesi; yazarın Cemil'le ya da seyircinin Cemil'le özdeşleşmesi.

SORU: Bu oyundan sonra İstiklâl savaşı konusuna dönecek misiniz?

ORBEY: Bu oyunun ardından Belgelerle Kurtuluş Savaşı'nı sahnelemek ve kendi tarih görüşümüzü ortaya koymak istiyoruz.

SORU: Kemal Tahir'in bu romanını seçmenizin amacı nedir?

ORBEY : Amacımız Kemal Tahir'i keşfetmek ya da tanıtmak değil. Kemal Tahir'in de kendine özgü bir tarih anlayışı var. Bu tarih anlayışının tartışılması amacıyla yola çıktık.

Eylül ayında İzmir'de en çok satan kitaplar

1. Savaş Yolu (S. Üstünel)
2. Sendikalı İşçinin Ders Notları
3. Devrimci Eğitim Devrimci Ahlâk (Kalinin)
4. Anti - Tekelci Mücadelenin Strateji ve Taktikleri
5. Faşizme Karşı Birleşik Cephe (Dimitrof)
6. Seni Halk Adına Ölüme Mahkûm Ediyorum
7. Şanlı 1 Mayıs
8. Bilimsel Komünizm (Afanasiev)
9. Bir Pulsuz Dilekçe (Uğur Mumcu)
10. Devrimci Savaşım İçin Temel Bilgiler (Önder Sağlam)

doğruca **asım bezirci**

Ekim Devrimi ve Proletkult Deneyi

Salt işçi sınıfına özgü katıksız bir kültür olabilir mi? Başka bir deyişle, gerek insanlığın geçmişte, gerekse egemen sınıfların çağımızda meydana getirdiği kültür verilerine sırt çevirerek zengin, özerk bir «işçi sınıfı kültürü» yaratılabilir mi?

«Proletkult» (proletarya kültürcülüğü) akımına kapılanlar bu soruya genellikle olumlu cevap vermişlerdir.

Ekim Devrimi'nden az önce, 1917 Eylül'ünde Rusya'da kimi aydınlar Proletkult adıyla Parti'den bağımsız bir örgüt kurmuşlardı. Geçmişin kültür mirasını tanımıyor, hatta büyük klasikleri bile «gereksiz, zararlı» buluyorlardı. Nitekim, Krilof bir şiirinde şöyle diyordu :

Yakacağız yarın uğruna Rafael'in eserlerini,

Müzeleri yıkıp çiğneyeceğiz sanat çiçeklerini!

Proletkult'çular, eski kültürü tümüyle atarak, tezelden yeni bir kültür yaratmayı tasarlıyorlardı. Amaçları, bir çeşit özel «proletarya kültürü) oluşturmaktı. Bunu da seçkin aydınlar arasında laboratuar yöntemiyle çabucak gerçekleştireceklerini sanıyorlardı. Ne kitlelerin durumunu biliyor, ne de onun yaratıcı gücünden yararlanmayı düşünüyorlardı. Önderleri Bogdanov'du. (1909'da Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nden çıkarılmıştı.) Yazar Pletnef ile şair Gerasimov ve Aleksandrovski örgütün önde gelen sözcüleri idiler.

Proletkult'çular açıkça Marksçılığa karşı çıkmıyorlar, Devrim'i destekler görünüyorlardı. Fakat düşünce ve davranışları temelde Marksçılığa da, Devrim'e de ters düşüyordu. 1918'lerde «Yeni Dalga» diye adlandırılan birtakım öncü sanatçılar da onlara katılmışlardı. Aralarında ekspresyonizme, kübizme ve fütürizme eğilim duyan kişiler vardı. Gerçi tutarlı bir topluluk meydana getirmiyorlardı, ama çoğunlukla Avusturya'lı Ernst Mach'ın öznelci, idealist felsefesine yakınlık gösteriyorlardı.

Materyalizm ve Amprikiokritisizm» adlı eserinde Mach ile Rusya'daki tilmizlerinden Bogdanov, Bazarov, Valentinov, Çernov ve Yuşkeviç'in felsefi düşüncelerini kıyasıya eleştiren Lenin, proletkult'çuluğun sakatlığını da görmekte gecikmedi. Ona göre, Parti'nin denetimi ve Marks'çılığın ilkeleri dışında kalan bir örgüt, işçi sınıfının kültürel eğitimini üstlenemezdi. Partisiz, kitlesiz kültür ve sanat eylemi bir çeşit bireycilikti. «Proleterya kültürü» sözü de alttan alta sosyalizme karşı yürütülen gerici eylemin örtüsüydü...

Lenin, 8 Ekim 1920'de Proletkult'un ilk kongresinde bir önerge sundu. Orada şöyle deniyordu :

«...Devrimci proletarya'nın ideolojisi olarak Marksizm tarihsel önemini kazanmıştır. Çünkü, burjuva çağın değerli başarılarını reddetmek bir yana, tam tersine, insan düşüncesinin ve uygarlığının iki bin yıllık gelişmesinde ortaya çıkan her değeri benimsemiş ve yeniden biçimlendirmiştir. (...) Proletkült Kurultayı kendi özel kültür dalını yaratmayı, kendi içine kapanık örgütlerde bulunarak çevreden kopmayı, Halk Eğitim Komiserliği ile Proletkult'un eylem sahalarını birbirinden ayırmayı, Halk Eğitim Komiserliğine bağlı kuruluşların içinde Proletkult özerkliği kurmayı ve benzeri çabaları — kuramsal olarak hatalı ve pratik olarak zararlı bulduğu için— kesin bir şekilde reddeder.» (Lenin — Kültür Ve Kültür İhtilâli Üzerine, Çev. Âli Özer, 1969, S. 113)

Lenin aynı yıl «Proletarya Kültürü Üzerine» hazırladığı bir karar tasarısında da şunları öne sürmüştür :

«Özel düşünceler değil, Marks'çılık.»

«Yeni bir proletarya kültürü uydurmak gerekmez, gereken şudur : Var olan kültürün en iyi örneklerini, gelenek ve başarılarını Marks'çı dünya görüşü ve proletaryanın diktatörlüğü dönemindeki yaşama ve savaşma şartları uyarınca geliştirmek...»

Halk Eğitim Komiserliği'ne bağlandıktan sonra Proletkult'un etkisi gitgide azaldı ve 1932'de büsbütün ortadan kalktı. On beş yıl süren eylemi de pek verimli olmadı. Kişisel bazı başarıların dışında, bütün topluma mal olan ürünler görülmedi.

Proletkult deneyi insanlığın kültür mirasına, emekçi halka ve onun devrimci ideolojisine, örgütlerine, kurumlarına yaslanmaksızın aydınlar eliyle kısa zamanda zengin, özerk bir proletarya kültürü yaratılamıyacağını gösterdi.

KISACA... KISACA...

☆ ULUSLARARASI Londra Film Festivali bu yıl 14 Kasım - 5 Aralık tarihleri arasında Londra'da yapılacak. 20 yıldan bu yana düzenlenmekte olan Festival'in bu yılki programı henüz açıklanmadı.

☆ Bulgaristan'ın Plovdiv kentinde Ekim ayında yapılan 3. Ulusal Kısa Metrajlı Film Festivali'nin Kirakov'un «Havayı Kurtaralım» adlı filmi ile Georgi Stoev'in «Sayılı Günler» adlı filmleri kazandı.

☆ «Tiyatro 77» dergisi yılın oyunu olarak Vasıf Öngören'in yazdığı «Zengin Mutfağı»nı, yılın oyuncusu olarak da Ali Şen ve Meral Taygun'u seçti.

☆ İran'ı çeşitli yönleriyle inceleyen «İran Raporu» adlı kitap Üçüncü Dünya Yayınları arasından çıktı.

☆ Avrupa İnsan Hakları Komisyonu her yıl düzenlediği afiş yarışmalarından bir yenisini önümüzdeki ay düzenliyor. Yarışmanın bu yılki konusu «Eğitim Hakkı»

★ Ankara Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde iki sergi açıldı. Birincisi Romen çağdaş resim ve suluboya yapıtlarından, ikincisi ise, Bulgar kültürünün günümüzdeki aşamasını sergilemek amacıyla oluşturulan 60 fotoğraftan oluşuyor.

★ Alman televizyonunca hazırlanan «Gül ile Bülbül» filminin müziklerini bitiren Zülfü Livaneli Kasım-Aralık ayları içinde Berlin'de iki konser verecek. Sanatçı yakında Türkiye'ye gelerek Yunanlı sanatçı Costas Papanstasiou ile birlikte bir konser sunacak.

★ Hollanda'da yayınlanan «Var» dergisi önümüzdeki sayılarından birisini Türk edebiyatına ayıracak. Derginin bu sayısında Nazım Hikmet, Orhan Veli, Enver Gökçe, Sennur Sezer, F. H. Dağlarca, Bekir Yıldız, Orhan Duru, A. Özyalçıner ve Ahmed Arif'in yapıtları yer alacak.

★ Sofya Filarmoni Orkestrası'nın tüm sanat faaliyetinin Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümüne ayrıldığı bildirildi. Orkestra'nın konserlerinde Çaykovski, Musorski, Şostakoviç, Haçaturyan gibi bestecilerin yapıtlarına yer verilecek.

★ Moğolistan'ın Ulan Bator kentinde ve BM New York yapısında Ekim Devrimi ile ilgili iki fotoğraf sergisi açıldı. Her iki sergi de Ekim Devrimi'nin 60. yıldönümü dolayısıyla halka gösteriliyor.

★ Ünlü İngiliz şairi Dylan Thomas'ın yaşamını ve sanatını inceleyen yeni bir kitap Amerika'da yayınlandı. Paul Ferris tarafından yazılan kitap «Dylan Thomas'ın Biyografisi» adını taşıyor.

★ Daha önce, 1 Kasım'dan başlayarak «Sovyet Sineması Toplu Gösterisi»ni sunacağını açıklayan Sinematek, bu gösteri programını bir hafta süreyle erteledi.

BİR EKMEK BİR Politika
(İkisinden de vazgeçemez)

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Çarşamba
9
Kasım 1977
250 Kuruş

● ADRES
(İstanbul) :Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sokak No :5-Cağaloğlu
(Ankara) :İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay
● TELEFONLAR
(İstanbul) : 27 77 12 27 69 09
(Ankara) : 17 65 36 18 36 88

Kıbrıs Türk tarafı BM Özel Siyasal Komisyonunu boykot etti

● 6 BLOKSUZ ÜLKENİN ADA'DA "KALICI VE ADALETLİ BİR ÇÖZÜM" İÇİN GENEL KURULA VERDİKLERİ KARAR TASARISI BUGÜN OYLANACAK

DIŞ HABERLER SERVİSİ

NEWYORK-BM Genel Kurulu Kıbrıs sorununu görüşmeye başlamıştır. Genel Kurul'da Kıbrıs Türk Temsilcisine söz hakkı verilmesi ise 30 çekimser 11 lehte oya karşılık 79 oyla reddedilmiştir.

Kıbrıs konusu Genel Kurulun yanı sıra özel Siyasi Komisyonda da ele alınmış ancak Türk tarafı bu görüşmeleri boykot etmiştir.

Ayrıca 6 Bolksuz Ülke Genel Kurula Kıbrıs'ta kalıcı ve adaletli bir çözümü öneren karar tasarısı sunmuşlardır.

Kıbrıs Türk Temsilcisi-

(Devamı say. 9 sü. 3'de)

Grup Başkanvekillerinin ilk toplantısında tartışma çıktı, ikincisinde anlaşma sağlanamadı

MECLİS YİNE BAŞKANSIZ

● CHP, AP nin "iki yıl CHP den Başkan iki yıl AP den Başkan seçilsin" önerisini kabul etmeyince İlhami Ertem toplantıyı terketti

ANKARA (ANKA)

Millet Meclisi Başkanlık seçiminin çözümü için dün de iki kez biraraya gelen siyasi parti grup başkan vekilleri anlaşmaya varamamışlar, ortaya çıkan iki görüş konusunda gruplarının bugün sabah eğilimini aldıktan sonra yeniden toplanmayı kararlaştırmışlardır.

Bu arada CHP ve AP tarafından iki öneri için iki ayrı "protokol tasarısı" getirilmiştir.

CHP'nin önerisi centilmen anlaşmasının yine uygulanması, daha sonra anayasa ve iç tüzükte bu konuda değişiklik yapılarak çözümün hükme bağlanması için çalışmayı garanti etmek olmuştur. Bu nedenle yapılan öneride Millet Meclisi Başkanının, "şimdiye kadar olduğu gibi" en çok üyeye sahip partiden seçilmesi, bu olmazsa, iktidar partilerinin ken-

(DEvamı say. 9 sü. 2'de)

MHP, YEREL SEÇİMLERDE AP İLE İŞBİRLİĞİ YAPMAYACAK

● AP ile MHP nin 49 ilde işbirliği yapacağı yolundaki haber, iki parti arasındaki müzakerelerin tıkanmasında etken oldu

CHP İl Yönetim Kurulu Gültepe seçim sonuçlarını iptal kararını geri aldı

● Aydın Ertenin Belediye Başkan adaylığı geçersiz sayılınca partiler il binasını işgal etti CHP İl Merkezinde iki gazeteci dövüldü.

AP'li Kinsizer "Ertan'ın adaylığı AP'nin sermaye partisi olduğu söylehntisini pekiştirecek" dedi

Ayrıntılı Haber 4. Sayfada

OLAYLAR... SALDIRILAR... BASKINLAR

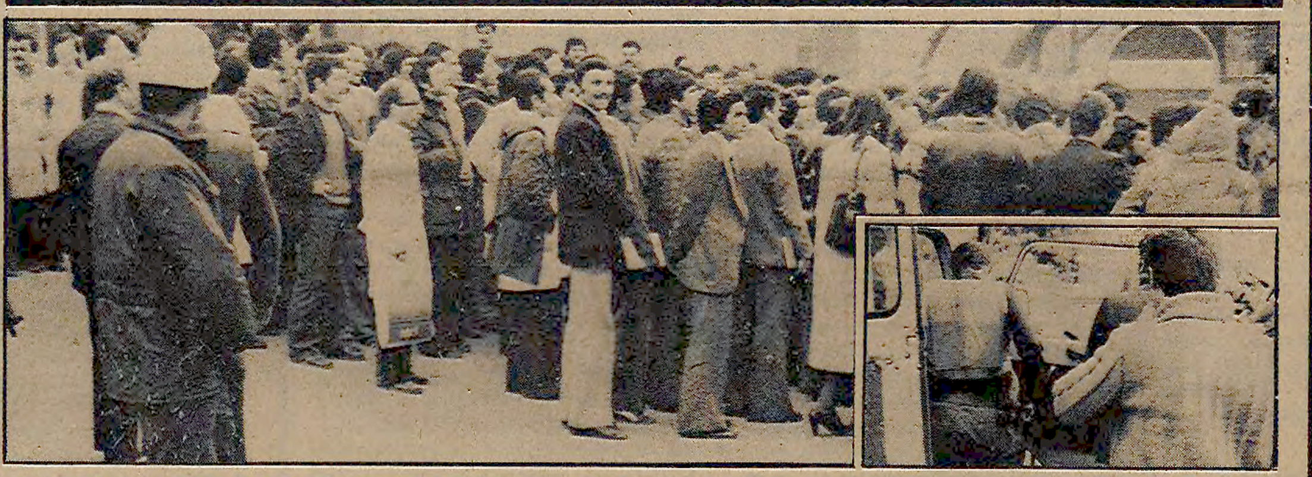
Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne yapılan komando saldırısından sonra olayı protesto eden öğrenciler Fakülte bahçesi'nde toplandıktan sonra bir forum düzenlediler. Bu arada saldırının silahlı çatışmaya dönüşmesi ihtimalini gözüönüne alan bazı polis memurları çelik yeleklerini kuşandılar..
Fotoğraflar Coşkun Aral

7 yılda 100 liralığın başına neler geldi?

1970 yılının yüz lirasının bugünkü gerçek değeri 33 lira 90 kuruş

7 yıl gibi kısa bir süre içinde gerçekleşen devalüasyonlar sonucu 100 liranın değeri 33 lira 90 kuruşa düştü.

İSTANBUL (İSTA)

1970 Yılından günümüze kadar Türk Lirasının alım gücünden yüzde 66,1 oranında değer kaybettiği, 1970 yılının yüz lirasının gerçek alım gücünün günümüzde 33 Lira 90 kuruş olduğu hesaplanmıştır.

Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği'nin aylık yayın organı olan Görüş'te Türk Lirasının 1970 yılından buyana uğradığı değer kaybını gösteren bir araştırma yer almıştır. "100 Liranızın başına 7 yılda Ne -

(Devamı say. 9 sü. 4'de)

Cerrahpaşa Tıp'ta komandolar olay çıkartmak istedi

● Okul, 1 hafta süreyle kapatıldı

● Ankara da Gazetecilik Yüksek Okuluna saldıran komandolar 3 öğrenciyi yaraladı

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul'daki bazı fakülte ve Yüksek Okullara karşı yoğun bir saldırı hareketine başlayan komandolar dün de Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'ne saldırmışlardır. Okul İdaresi Fakülteyi yeniden bir hafta kapattığını açıklamıştır.

Üniversitelerin öğrenime açıldığı günden bu yana özellikle İstanbul yakasında taban bulamadıkları Cerrahpaşa Tıp Fakültesi ve İktisat Fakültesine grupsal saldırılar düzenleyen komandolar dünkü saldırılarında çok sayıda öğrenciyi yaralamışlardır.

(Devamı say. 9 sü. 5'de)

ÇUK
Hangisi?

Aziz Gümüş AP'nin İstanbul Belediye Başkan adayı oldu. SEKA'nın eski Genel Müdürü yani.
Yani kağıtçı.
Yalnız,
tek mi,
çift mi,
üç mü?
İlk ikisinden ise
AP'ye yaramaz da...

A. E

CHP'li Müezzinoğlu Hükümeti istifaya çağırdı

ANKARA (ANKA)

Cumhuriyet Senatosunun dünkü birleşiminde, zamlar, hayat pahalılığı ve enflasyon konularında açılan genel görüşmede, CHP Senatörü Ziya Müezzinoğlu, hükümeti istifaya çağırmıştır. Kontenjan grubu başkanı Zeyyat Baykara ise, konuşmasında, CHP-AP hükümetinin Türkiye sorunlarına çözüm getirebileceğini savunmuştur.

CHP'li Ziya Müezzinoğlu konuşmasında devletin tüm

(Devamı say. 9 sü. 7'de)

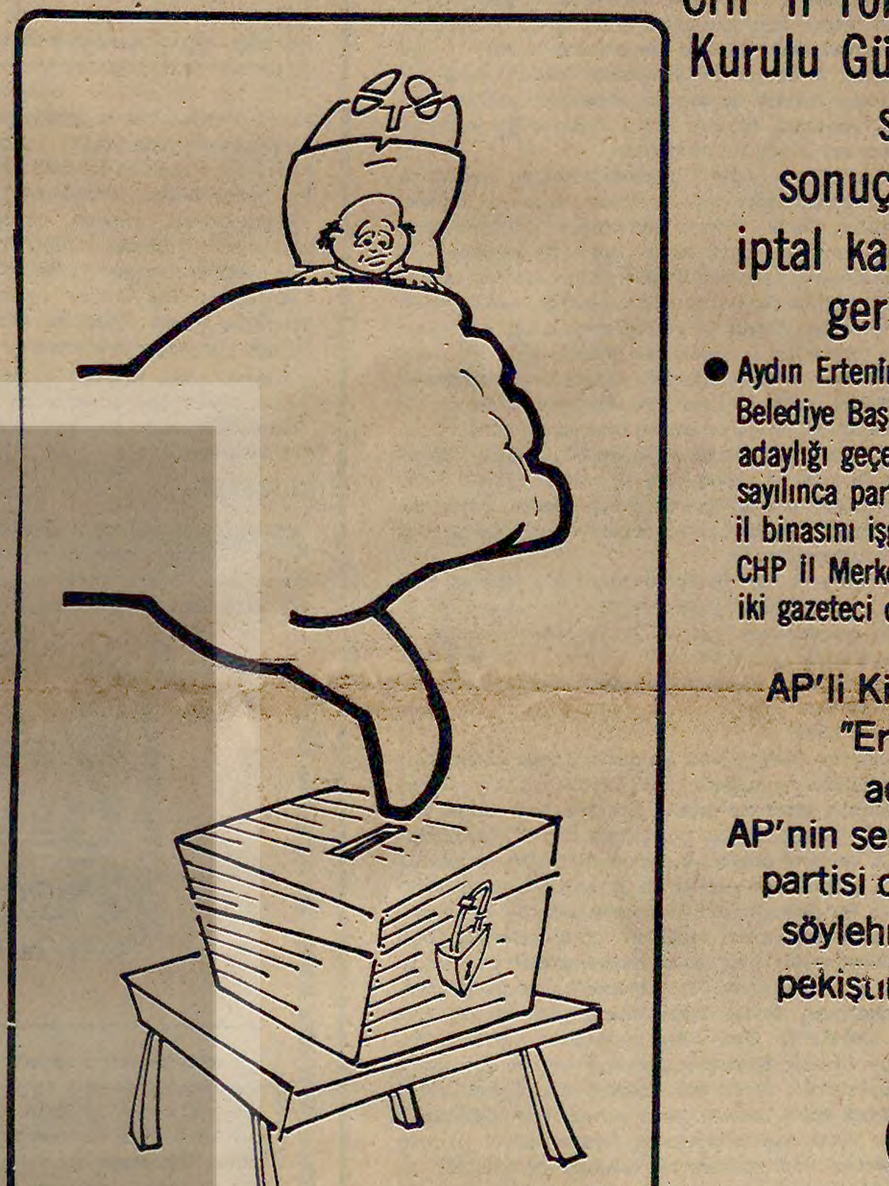

Asgari Ücret Komisyonu toplanmadan işverenler "sızlanmaya" başladı

Türk-İş, komisyonun zamanında toplanamayacağı görüşünde

Ayrıntılı Haber 5. Sayfada

Davul AP'nin boynunda Tokmak kimlerin elinde?

Türkiye'nin içinde bocaladığı yoğun **bunalım** ve Türkiye'yi yöneten **hükümet** arasındaki bağlantıyı AP'lilerin farketmemesi, düşünülemez. Gerçekten, ekonomisiyle ve siyasal kurumlarıyla beraber, çatırdayan bir yapı vardır karşımızda. Bu durumun, çıkmazın, çöküntünün başlıca yükünü taşıyan ise, AP'dir. AP, koalisyonun en büyük partisidir. Başbakan AP'lidir. Hükümetin ayıbı da sevabı da herkesten önce AP'nin hesabına yazılmaktadır. II. MC sayesinde, «...pahalılık ve kuyruk CHP işidir» efsanesi, ilk kez yıkılmaktadır Türkiye'de. Doğrudan AP'ye malolmakta, bu partinin DP'den devraldığı bir şöhret, demagoji bile olsa, ortadan kalkmaktadır. Aynı şekilde, Türkiye bunalımda dediğimiz zaman, bunalmakta olan kitleler bunun sorumluluğunu herkesten ve herşeyden önce AP'ye yüklemektedirler. Pahalılık, yokluk, işsizlik, siyasal cinayetler, can güvensizliği ve tüm sorunlar, AP'yi için için kemirmekte ve Türkiye'yle beraber onu da derinden sarsmaktadır.

Şimdi, ilginç olan nokta şudur: AP, gerek Türkiye'yi gerekse kendisini ufalamakta olan ve MC hükümetinden kaynaklanan bu oluşumlardan hiç birine, ilke olarak, taraftar değildir. Hattâ, ekonomiyi felçeden, ülkeyi yaşanılmaz kılan sorunların kısa vadedeki çözümü de hem AP tarafından görülmektedir hem de bunları uygulamaya koymak AP'ye bir zarar vermeyecektir. Ne var ki, AP, elinde tuttuğu çözümleri hükümet ortakları nedeniyle uygulamaya koymamaktadır; çözümler uygulamaya girmeyince de AP ufalanmakta, yıpranmaktadır. Konu, bir zamanlar Bülent Ecevit'in parti genel sekreterliğinden istifa ederken söylediklerini anımsatmaktadır. Ecevit, kendi onaylamadığı politikaların kendisi kullanılarak uygulanmaya konmak istenmesi karşısında, şöyle demişti: **«...Davul bizim boynumuzda, tokmak başkalarının ellerinde...»**

Meseleye, biraz daha yakından bakalım: Bugün Türkiye ve ekonomisi, ürkütücü bir bunalımın içindedir. 1978'in ilk ayında, Türkiye'de herşeyin durmuş ola-

(Devamı say. 9 sü. I'de)

İsmail Cem

Apaydın "Baro, Tabipler Birliğinin yanında"

● İSTANBUL BARO BAŞKANI ATABEK'İN GÖREVDEN ALINMASININ HUKUKSAL DURUMUNU GÖRÜŞTÜ

İSTANBUL (İSTA) - İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, dün saat II. 30' da Türk Tabipler Birliği Başkanı Erdal Atabek'i Birlik binasında

(Devamı say. 9 sü. 8'de)

Orhan Apaydın, Erdal Atabek ile görüşürken...

DOÇENT YAVUZ'UN KATİLİ YAKALANDI

ERZURUM (ANKA)

Atatürk Üniversitesi Fen Fakültesi öğretim üyelerinden Doç. Dr. Orhan Yavuz'u öldürdüğü ileri sürülen Cezayir Baysal adlı öğrencinin tutuklandığı açıklanmıştır.

Cumhuriyet Savcılığından verilen bilgiye göre Haziran ayı başlarında Doç. Dr. Orhan Yavuz'u Üniversite kampusu içinde öldürdüğü öne sürülen Cezayir Baysal'ın hakkında gıyabi tutuklama kararı

(Devamı say. 9 sü. 6'da)

Türkiyeli yetkililerin ilgisizliği Almanya'da bulunan Türkiyeli işçi çocuklarının yanlış uygulamalarla eğitimsiz bırakılmalarına, başarısız olmalarına yolaçıyor. Fotoğrafta öğrenim yılı ortasında başka bir okula aktarılan öğrenciler ve aileleri, alınan kararı protesto ederlerken görülüyor.....

Federal Almanyada Türkiyeli 120 öğrencinin başka okula atanması protesto edildi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BREMEN- Federal Almanya'da bulunan Türkiyeli işçi çocuklarının eğitim sorununun çözümlenmesi yolunda hiç bir olumlu gelişmenin olmadığı bildirilmektedir. Bu konuda sahipsizliğin ve ilgisizliğin son örneklerinden biri de Almanya'nın Bremen kentinde sergilenmiş Kornstrasse'deki okula giden 120 Türkiyeli işçi çocuğu çeşitli gerekçeler ileri sürülerek öğrenim yılı ortasında

(Devamı say. 9 sü. I'de)

Tek – Gıda İş lokavtlara karşı uyarı mitingleri önerdi

● DENİZCİER ÖZEL VE KAMU İŞVERENLERİNİN İŞÇİ HAKLARI KARŞISINDA TAM BİR İTTİFAK İÇİNDE OLDUKLARINI SÖYLEDİ

İSTANBUL (İSTA) -

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı İbrahim Denizcier, lokavtın yasalardan çıkarılması ve rejime yönelik saldırıların protesto edilmesi için uyarı mitingleri düzenlenmesi çağrısında bulunmuştur.

Tek Gıda-İş Merkez Yürütme Kurulu'nun 4 gün süren toplantısından sonra yazılı bir açıklama yapan İbrahim Denizcier lokavtın insan haysiyet ve onuru ile bağdaşmadığını belirtmiş, sos

(Devamı say. 9 sü. I'de)

Behice Boran Kremlin'in kongre salonunda konuştu

MOSKOVA-(THA)

Sovyeller Birliği Barış Komitesinin daveti si olarak Ekim Devriminin 60. yıldönümü törenlerine katılmak üzere Moskova'da bulunan Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Behice Boran, Kremlin'in Kongre Salonunda diğer Sosyalist Parti delegasyonlarının da katıldığı bir toplantıda konuşma yapmış ve 1917 devriminin insanlık tarihinde yeni bir çağ

(Devamı say. 9 sü. 5'de)

Töb-Der İstanbul Şubesinde işgalin sürdüğünü açıklayan Talip Öztürk

TÖB DER İstanbul Şubesine giden öğretmenler dövülüyor

Ayrıntılı Haber 4. Sayfada

haftalık

Sadun Aren

Bunalım ve Büyük Ekim Devrimi

Türkiye bir süredir toplumsal yaşamın hemen her yönü itibariyle ağır bir bunalıma girmiş bulunmaktadır. Gerçekten, bir kere, asayiş iyice bozulmuştur ve üstelik suçlular yakalanamamaktadır. Daha fenası, toplum bu konuda gittikçe duyarlığını yitirmekte, hergünkü cinayetleri, soygunları adeta doğal kabul etmektedir. İkinci olarak eğitim tam bir anarşi içindedir. Üniversite ve yüksek okulların büyük bir kısmında eğitim hiç yapılamamaktadır. Eğitim yapılabilen kurumlarda da huzursuzluk vardır. Üçüncü olarak, devlet dairelerinde partizanlık en son aşamaya varmıştır. Bu yüzden kanun-nizam ve hak-hukuk kavramları anlamlarını büyük ölçüde yitirmişlerdir. Diğer taraftan ekonomik hayat ve buna bağlı olarak işçi - işveren ilişkileri de tam bir bunalım içindedir. Bunca yıllık gelişme ve ilerlemeden sonra, emekçi halk tekrar en basit geçim gereksinmelerini karşılayamaz duruma düşürülmüştür. Nihayet, bütün bunları düzenlemesi ve çözüme kavuşturması gereken koalisyon iktidarı da görülmemiş bir anarşi ve bunalım içindedir. Kısacası Türkiye, Cumhuriyetin kuruluşundan beri en ağır bir ekonomik ve sosyal-siyasal bunalım dönemi yaşamaktadır.

Bunalımın temel nedeni, içinde yaşadığımız kapitalist düzendir. Bu düzen çağımızda artık bizim gibi memleketlerin gelişmelerini sağlamak bakımından geçerli bir yol olmaktan çıkmıştır. Bizim ve bize benzeyen diğer memleketlerin içine düşmüş oldukları ağır bunalımlar bunun en açık kanıtlarıdır. Kaldı ki, gelişmiş kapitalist memleketler için bile aynı durum söz konusudur. Bu memleketlerin de son zamanlarda kendilerini ağır ekonomik ve sosyal bunalımlardan kurtaramadıklarını görüyoruz. Nitekim bu bunalım nedeniyle, örneğin Fransa'da, kapitalist düzende köklü değişiklikler yapılması söz konusu olmuş bulunmaktadır.

Kapitalizmin, değil Türkiye'de fakat en başarılı olduğu memleketlerde bile, bir yaşam biçimi, bir toplumsal düzen olarak itibarını yitirmeye ve reddedilmeye başlamasını hızlandıran temel neden, 60 yıl önce 1917 Büyük Sosyalist Devrimi ile fiilen kurulmuş olan sosyalist sistemin bugün ortaya koymuş olduğu parlak örnektir. Gerçekten, Büyük Ekim Devrimine kadar kapitalizm insan toplumları önündeki tek gelişme yolu, tek seçenekti. İnsanlar onu kabule ve sonuçlarına tahammüle kendilerini mecbur ve mahkûm sayıyorlardı. Fakat Büyük Ekim Devrimiyle bu durum artık tarihe karışmış bulunmaktadır. Gerçekten, temelleri 60 yıl önce Büyük Ekim Devrimi ile atılmış olan Dünya Sosyalist Sisteminin bugün ortaya koymuş olduğu parlak örnek, bütün insanlara yepyeni bir yol göstermiş, yepyeni bir ufuk açmış bulunmaktadır.

Bugün artık Türkiye'deki bunalımı da, gelişmiş kapitalist memleketlerdeki bunalımı da, doğru bir biçimde anlayabilmek için, bu gerçeği dikkate almak zorunluğu vardır. Bu yapılmazsa olayların yüzeyinde kalınır, derinliklerine inilemez. Bu yüzden de hep yanlış teşhisler ve ayni biçimde yanlış tedbirler alınır, beyhude çabalara girilir.

Nitekim Türkiye'deki bunalımın gereğinden daha şiddetli olmasının nedeni budur. Gerçekten, bugün memleketimizde yapılması gerekli olan şey, sosyalizmin varlığını ve kaçınılmazlığını gözönünde tutarak, gerek ekonomik, gerekse sosyal ve siyasal alanlarda bu doğrultudaki gerginlikleri azaltıcı düzenlemeleri gerçekleştirmektir. Bu düzenlemeler, ekonomik alanda gelir dağılımını düzeltici yapısal tedbirler (toprak reformu, bazı devletleştirmeler gibi) sosyal siyasal alanda da, demokrasiyi geliştirici (141-142'yi kaldırmak, sendikal hakları geliştirmek, Devlet dairelerinde partizanlığı önlemek gibi) tedbirlerdir. Oysa fiilen yapılmakta olanlar bunların tam tersidir. Ekonomik alanda yağma ve başıbozukluk egemendir. Gelirin adil dağılımı için yapısal tedbirler almak şöyle dursun, vergi sistemi bile adaletsizliği artırıcı yönde kullanılmaktadır. Siyasal-sosyal alanda ise, emekçi sınıfın demokratik haklarını genişletmek yerine, tersine işçi sınıfı ve ilerici aydınlar üzerindeki zaten ağır olan baskılar daha da ağırlaştırmak istenmektedir. (DGM gibi).

Açıktır ki, bugünkü bunalımın daha uzun süre devamı olanaklı değildir. Ve gene açıktır ki bunalımdan kurtuluş, Ekim Devrimi'nin gösterdiği doğrultuda, gittikçe daha demokratik ve emekten yana çözümlerle gerçekleşecektir.

ASGARİ ÜCRET VE İŞÇİ AİLESİ

Osman Nuri KOÇTÜRK

Doçent Doktor

HER KONUDA OLDUĞU GİBİ, DÜŞÜK ASGARİ ÜCRET VE ÜCRETLER KARŞILIĞI AÇ KARNINA ÇALIŞTIRILARAK SEFALETE İTİLMİŞ OLAN İŞÇİLER, HARMAN YERİNDE DİRGEN YİYEREK BİLİNÇLENDİKLERİ İÇİN, ZAMANI GELİNCE İŞVERENLERDEN VE YASALARI GEREKTİĞİ ŞEKİLDE UYGULAMAYAN SİYASAL İKTİDARLARDAN DAVACI OLACAKLAR, GERÇEKLER O ZAMAN SU YÜZÜNE ÇIKACAKTIR.

Anayasalar ve yasalar, uygulanmak ve hayata geçirilmek üzere hazırlanırlar. Asgari ücret ve ücrete ilişkin yasalarla bugünkü uygulamalar karşılaştırılacak olursa, bazı yasa ve Anayasa maddelerinin tamamen askıya alındığını, bazılarının bilerek veya bilmiyerek yanlış yorumlandığını, uygulamaların çoğunlukla egemen çıkar çevreleri doğrultusunda yapıldığını görüyoruz.

Devlet, çalışanların insanlık onuruyla bağdaşabilir bir ücret düzeyine kavuşmaları için yardımcı olmakla yükümlüdür. Asgari ücretler, bu amaca yaklaşmanın en etkili aracı olduğundan, hiç değilse asgari ücret konusunun iyi anlaşılması ve doğru uygulanması gerekirken, 1969'dan bu tarafa kapalı kapılar ardında sürdürülen müzakerelerden sonra iş oldu bittiye getirilmekte ve işçilere ödenen asgari ücret, başından beri, olması gerekenin üçte biriyle dörtte biri arasında değişmektedir. Asgari Ücret Komisyonunun çalışmaları gizli olduğundan, bu komisyonda ortaya çıkan görüşler hakkında fazla birşey bilemiyoruz. Demokratik düzen açıklık ve bilimsellik düzeni olduğu halde, nedense asgari ücretlere ilişkin komisyon tutanakları yayınlanmamış ve ilgililerden özenle saklı tutulmuştur. Ancak, bunun sonuna kadar böyle gideceğini tahmin etmiyoruz. Her konuda olduğu gibi, düşük asgari ücret ve ücretler karşılığı aç karnına çalıştırılarak sefalete itilmiş olan işçiler, harman yerinde dirgen yiyerek bilinçlendikleri için, zamanı gelince işverenlerden ve yasaları gerektiği şekilde uygulamayan siyasal iktidarlardan davacı olacaklar, gerçekler o zaman su yüzüne çıkacaktır.

Geçmiş yıllarda asgari ücretler saptanırken yalnız işçi için mi, yoksa işçi ailesi için mi saptandığı bir türlü anlaşılamamıştır. Çünkü belirlenen miktar, yalnız işçi için gerekli olandan biraz fazla, ailenin zorunlu gereksinmelerini karşılamaktan çok uzaktır. Şu günlerde komisyonun yeniden toplanıp, hızla artan temel ihtiyaç maddeleri fiatlarını dikkate alarak, yeniden asgari ücret saptaması söz konusu olduğundan, Türk işçi ailesinin yapısına ilişkin temel bilgileri açıklayarak konuyu aydınlığa çıkarmanın yararlı olacağına inanıyoruz. Burada kaynağı belirlenerek yapılan açıklamalar işçi sınıfının hakkını tam olarak alması için başlatılacak demokratik tartışmalarda dayanak olarak kullanılabilecektir.

Bulgular

Genelden özele doğru gidilecek olursa, Türk işçi ailesinin yapısı hakkında sağlam bilgiler edinmek mümkün olacaktır. Sosyal ve ekonomik yapıları bize benzeyen geri bırakılmış ülkelerin, özellikle kırsal kesimlerinde ailenin çok kalabalık olduğu görülmektedir. Dünya Bankası tarafından yapılan araştırmalara göre, çeşitli ülkelerde aile başına çocuk sayısı değişmekte, özellikle gelişmiş ülkelerle, gelişmeleri önlenmiş ülkeler arasında küçümsenmeyecek bir farkın varlığı gözlenmektedir. Örneğin Seylan'ın kırsal kesiminde her ailede ortalama 3.2 çocuk saptanmıştır. Bu miktar Gana'nın kentsel bölgelerinde 5.5, Hindistan'ın kırsal bölgelerinde 4.7, kentsel bölgelerinde 3.1, Kore'de 4.3, Pakistan'da 4.0, Filipinler'de 5.0, Tayland'da 3.8, **Türkiye'de 3.8'dir. Türkiye için verilen çocuk sayısı miktarına, anne ile baba da ilâve edilecek olursa, 5.8 verisi elde edilmektedir.**

Ayni kuruluş dünya ortalaması olarak aile için 4.7 rakamını vermektedir. Geri bırakılmış bölgelerde örneğin Afrika'da aile büyüklüğü 6.1, Asya'da 5.5, Orta ve Güney Amerika'da 5.7'dir. Bütün geri bırakılmış ülkeler ortalaması olarak 5.5 rakamı veriliyor.

Gelişmiş ülkelerde aile kalabalığı daha düşüktür. Örneğin Avrupa'da bu sayı 2.7'ye kadar düşmektedir. Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada için ise 3.2 rakamı veriliyor. Tüm gelişmiş ülkeler için ortalama 2.9'dur. **(Population Planning, World Bank, 1972)**

Sendikaların çalışmaları

Türkiye'de Dr. Niyazi Erzin tarafından 61.250 aile üzerinde yapılan incelemeler sonunda aile başına diri çocuk sayısı 5.6 olarak saptanmıştır. **(Thomson, C. J., Türkiye'de İlkokul Çocuklarının Beslenme Durumu, MEB, 1962 İstanbul)** Çocuk sayısına anne ve baba katılacak olursa Türkiye için aile kalabalıklığı sayısı 7.6 olmaktadır. Hacettepe Üniversitesi, Nüfus Etüdleri Enstitüsü çoğunlukla işçilerin barındığı gecekondu semtlerinde yaptığı incelemeler sonunda işçi ailesinde çocuk sayısının 5'in üzerinde olduğunu saptamıştır **(Milliyet, 12 Ağustos 1971).**

Genel - İş Sendikasına üye 100 işçi ailesi üzerinde yaptığımız incelemeler sonunda biz de işçi ailesinde çocuk sayısının 5'e yakın olduğunu saptadık. Ankara'da kentsel kesimde Devlet Plânlama Dairesi tarafından yapılan 1973 yılı gelir dağılımı araştırması sırasında aile büyüklüğü 4.87 olarak saptanmıştır. **(Gelir Dağılımı 1973, Devlet Planlama Teşkilatı, Yayın No. DPT - 495/SPD-290, Eylül 1976)** Kıbrıs Federe Devleti'nin asgari ücretlere ilişkin yasasında işçi ailesinde çocuk sayısı 3-5 olarak kabul edilmekte, asgari ücretler buna göre saptanmaktadır.

Bütün bu bulgular ve veriler karşısında işçi ailesinin üç çocuklu ve beş nufuslu bir aile olarak kabul edilmesi ve asgari ücretlerin bu esasa uygun olarak hesaplanması kaçınılmaz bir zorunluk haline gelmektedir. Aile büyüklüğünü 5'in altında kabul etmek ve hiçbir veriye dayanmadan küçültmeye çalışmak, düpedüz sermaye yanlısı bir tutum olarak kabul edilmelidir. Nitekim Genel-İş tarafından 1972 yılında yapılan bir çalışmada işçi aile büyüklüğü 5 olarak kabul edilmiş ve hesaplamalar buna göre yapılmıştı. **(Sosyal Demokrat Konsey Tarafından Hazırlanan Asgari Ücret Raporu, 1972 Ankara)** Ayni yıl DİSK tarafından hazırlanan raporda da üç çocuklu ve beş nüfuslu bir aile için asgari ve zorunlu harcamalar hesaplanmıştır. PETKİM - İŞ'in Beşinci Olağan Genel Kurulu'na sunulan Asgari Ücret Üzerine Rapor isimli araştırmada işçi ailesi 5 nüfuslu bir aile olarak düşünülmüştür.

Gerçek, gerçektir

Yakın geçmişte Asgari Ücret Komisyonu asgari ücreti hesaplarken yalnız işçinin beslenme ve beslenme dışı zorunlu gereksinmelerini esas almış ve böylece bulunan rakama yüzde 30 ilâve yaparak bu parayla bütün ailenin ihtiyaçlarının karşılanabileceğini kabul etmiştir. Bu büyük bir yanlış ve sözcüğün tam anlamıyla işveren yanlısı bir tutumdur. Sermaye yanlısı iktidarların işbaşında bulunduğu dönemlerde siyasal baskılarla bazı komisyonlara bu tür kararlar aldırılabilmektedir. Ancak işçi yanlısı bir iktidarın işbaşına gelmesi halinde, buna imkân olmayacağı ve eski defterlerin karıştırılarak bu kararın altına imza koyanlara bazı sorular sorulacağı hatıra gelmektedir. Bu kez asgari ücret komisyonunda görev alacak olan işçi temsilcilerinin işçi ailesinin büyüklüğü konusunda titiz davranmaları ve çalışanların haklarını tam ve eksiksiz olarak almaları gerekmektedir. Biz bu yazıyı gerçeği işçi çevrelerine duyurmak için yazdık. Yanlışların ve yanılgıların sürdürülmesi işçi sınıfına ve bütün çalışanlara ihanet etmek olacaktır. Çünkü asgari ücretlerin etki alanı giderek genişlemekte ve sermaye küçük üreticiyi sömürmek için taban fiyatlarını, işçiyi ve emekçileri sömürmek için de asgari ücretleri araç olarak kullanmaktadır.

Asgari ücretlerin hesaplanmasında önemi olan diğer hususları daha önce açıklamış olduğumuz için **Koçtürk, O. N., Asgari Ücret Ne Kadar Olmalı,, Politika, 30 Ağustos 1977)** ve **«Koçtürk, O. N., Asgari Ücret Nasıl Hesaplanmalı, Ne Olmalı?, Politika, 19-22 Eylül 1977)** konuyu derinliğine incelemek ve işçi sınıfının haklarını yasal ve bilimsel düzeyde savunmak isteyenler, verilen kaynaklardan yararlanabileceklerdir. Asgari ücreti etkileyen en önemli etkenlerden biri şüphesiz aile büyüklüğüdür. Devlet Plânlama Teşkilâtı tarafından yapılan bir araştırmada işçi ailesi iki çocuklu ve dört nüfuslu kabul edilmiştir. **(Ücretliler Gurubunun Tüketim Harcamaları ve Asgari Ücret Saptanmasında Bir Yöntem Denemesi, Yayın No., DPT - 1596/SPD-297, 1977 Ankara)** Bu yeterince inceleme yapılmadan benimsenmiş yalnış bir varsayım olduğundan durumu açıklığa kavuşturmak için bu yazıyı yazmış ve iddiamızı bazı verilere dayamış bulunuyoruz. Aksi görüşte olan varsa konu gerekçeler gösterilmek suretiyle bu sütunlarda tartışılmalıdır. Asgari ücret Türkiye koşullarında üç çocuklu ve beş nüfuslu bir ailenin beslenme, barınma, ısınma, aydınlanma, giyinme, temizlik, taşıt, eğitim, sağlık koruma, dinlenme ve eylenme gereksinmelerini optimal düzeyde karşılamaya yetecek düzeyde olmalıdır. Bu sağlanmazsa kavga bitmez ve çalışma barışı hiç bir zaman kurulamaz. Geçen sekiz yıl içinde işçi sınıfı asgari ücretler üzerinden insafsızca sömürülmüştür. Zamanı gelince bu konu da tartışılacaktır.

YORUM

Oya Baydar

DİSK'ten sonra TÖB-DER : 2

TÖB-DER'de olup bitenler ilk bakışta DİSK'teki gelişmelerden farklı görünebilir. Nitekim, tarafların kimliği, niteliği, siyasal çizgileri DİSK'ten farklıdır. Ancak, TÖB-DER'i bölmeye, güçsüzleştirmeye kadar gidebilecek talihsiz ve sorumsuz gelişmelerin, yine Ulusal Demokratik Cephe çağrısını izleyen ve bu çağrının hayata geçmeye başladığı, hayata geçirilmesi çalışmalarının hızlandırıldığı günlere rastlaması, DİSK'teki olaylarla hemen hemen aynı dönemde patlak vermesi asla raslantı değildir.

TÖB-DER bir demokratik kitle örgütüdür. TÖB-DER'de yönetimde olanlar da, merkeze muhalif olanlar da iş yazıda ve lafta kaldıkça hep aynı şeyi söylerler: «Kitle örgütleri siyasal parti değildir. Demokratik kitle örgütlerinde demokratiklik asgarî müştereğinde, her türlü siyasal eğilim, kanat, hatta parti birlikte çalışabilirler ve çalışmalıdırlar» derler. Ama iş, pratiğe, gerçek hayata geldi mi, yazılanla söylenenle yapılan hiç birbirine uymaz. Neden?

Bu nedenin temelinde, önce Türkiye'de, alışılmış deyimle siyasal yelpazede CHP'nin solunda kalan siyasal kanatların dağınıklığı ve «baş çekme» iddiası vardır. İkincisi de demokratik kitle örgütlerinde, çeşitli ve birbirlerinden çok farklı demokratik eğilimlerin birarada çalışabilmeleri koşullarının, hem kavranmamış olması, hem de kavranmış da olsa, bazı somut gerçekler nedeniyle hayata geçirilememesidir.

Demokratik kitle örgütlerinde çeşitli eğilimlerin ortak çalışması ne demektir? Adı üstünde: demokratik kitle örgütü diyoruz. Kitle sınıf değildir. Kitlenin içinde çeşitli sınıfsal eğilimler, çeşitli çizgiler olması mümkündür. Kuşkusuz bu türden örgütlerin yönetimlerinde, bu çizgilerden biri veya birkaçı etken olur. Ama bu kendi dışındakilere hayat hakkı tanımaması anlamına gelmez. Demokratik kitle örgütlerinde birarada çalışabilecek ve dünyadaki örnekleriyle birarada çalıştığı görülen siyasal kanatlar ideolojik çizgiler, sosyal demokratlar, sosyalistler ve komünistler olarak belirlenir. Örgütlenme özgürlüğünün varolduğu yerlerde, bütün bu siyasal çizgiler kendi siyasal örgütleri, yani partileriyle temsil edilirler ve bunların yansımaları, kitle örgütlerinde de görülür. Bu siyasal çizgiler demokratik kitle örgütlerinde dahi birarada bulunamayacak kadar birbirlerinden uzaklaşmışlarsa, zaten ayrılırlar, kendi örgütlerini kurarlar.

Oysa, Türkiye'de, bazı özel koşullar, özellikle sosyalist kesimde, sosyal demokratlar, sosyalistler ve komünistler arasındaki sınırların kayganlığı ve özellikle 141 ve 142. maddeler nedeniyle, bu çizgilerin her birinin kendi siyasal örgütleriyle temsil imkânının ortada olmaması pek çok şeyi değiştirmektedir.

Bugün, öğretmenlerin güçlü kitle örgütü TÖB-DER'de CHP'lisinden maocusuna, goşistine, kadar, arada işçi sınıfı çizgisini benimsediğini ileri süren ama kendisi de bölünmüş olan geniş bir kesim kalmak üzere, çok çeşitli unsur yer almaktadır. Yine, son kongrede bilinen bir gerçek, TÖB-DER yönetiminin legal sosyalist partilerden birine yandaşlığıdır. Ve yine bir başka gerçek de, TÖB-DER içinde, bu siyasal çizgiden olmayan, ama pek çok önemli şubede yönetimde bulunan, «öğretmenin yolu işçi sınıfının yoludur» belgisini kendisine ilke edinmiş bir diğer siyasal eğilimin varlığıdır.

Bütün bunlar doğaldır, ve aslında kitle örgütünün işleyişine ve işlerliğine zarar vermemesi gerekir. Ancak Türkiye koşullarında, merkezin «ben, benim çizgimde olanlarla çalışırım» tavrı ve kendi siyasal çizgisini hakim kılmak üzere, özellikle İstanbul, Adana gibi etkili şubelerde, merkeze değil ama merkezin bütünleştiği siyasal eğilime bağlanmayı reddeden yönetimleri görevden alması yanlış demokratik kitle örgütü anlayışının bir örneğidir.

Olayın somutlanması olarak, önce TÖB-DER İstanbul ve Adana şubelerine işten el çektirilmiş, bunun için aidatları zamanında merkeze iletmemek ve demokratik güçlerin birliğine karşı olmak gibi gerekçeler ileri sürülmüş ve olaylar geçtiğimiz hafta İstanbul'da göz izlenen üzücü duruma kadar gelebilmiştir.

Gerek TÖB-DER gerekse benzer üye aidatıyla yaşıyan başka bir gelir kaynağı olmayan demokratik örgütlerde, demokratik kitle örgütlerinde aidatlar sorununun aksaması çok kötüdür ama, şubelerin de başka gelir kaynağı olmadığından, aidatlarını tam tüzükte gösterildiği şekilde genel merkeze gönderebilen şube, ya hiç yoktur, ya da parmakla gösterilir. TÖB-DER yöneticilerinden başlayarak bu türden örgütlerle uzaktan yakından ilişkili herkesin iyi bildiği bir gerçek, İstanbul ve Adana şubelerinin dışında aidatlarını merkeze tam olarak göndermemiş pek çok şubenin bulunduğudur. Öte yandan merkezin bu şubelere işten el çektirmek için gösterdiği demokratik güçlerin birliğine karşı olma gerekçesi, bu şubelerin Ulusal Demokratik Cephe'yi ilk desteklemiş şubeler olmasıyla da havada kalmaktadır. Gösterilen gerekçenin tam aksine bu şubeler DİSK'in çağrısına uygun olarak Ulusal Demokratik cepheyi desteklediklerini bildirdikten hemen sonra görevden alınmışlardır. Şu halde, demek ki, TÖB-DER merkezi Ulusal Demokratik Cepheden farklı bir güçbirliğinden yanadır ki, burada hemen, konuyla ilgili çevrelerin iyi bildiği rekabetler, demokratik güçbirliğine kim öncü olacak tartışmaları, güç gösterileri gündeme girmektedir. Kısaca, merkez, sözkonusu şubeleri kendi siyasal çizgisi dışında TÖB-DER içinde Birlik ve Dayanışma adıyla ortaya çıkan muhalefet çizgisini temsil ettikleri icin görevden almıştır.

Ancak iş burada kalmamıştır. Burada kalmış olsa, nihayet örgütün kendi iç sorunudur diyip ilgilenmeyeceğimiz olay, geçtiğimiz günlerde, merkezin tayin ettiği yeni yönetimin yönetimi devralmak için, pekçoğu öğretmen olmayan ve bazı gençlik örgütlerine mensup olduklarını da, «artık buraya gençlik örgütü hakim oldu, hadi hepiniz dışarı» diyecek kadar pervasızca dile getirebilen kişilerce TÖB-DER İstanbul şubesine düşman kalesine saldırırcasına saldırılmış, burada bulunan merkeze muhalif öğretmenler dövülerek dışarı çıkarılmıştır. Yaralananlar olmuştur. Ve bu «teslim alma» eylemi sırasında, çağrılmış olan polis de «görev» yapmaktan geri kalmamıştır.

DİSK'te olduğu gibi TÖB-DER'de de, gerek yöneticilere, gerekse ister genel merkeze bağlı ister muhalif olsun şubelere ve tabana büyük sorumluluklar düşmektedir. Bir siyasal çizgiyi hakim kılmak adına, demokratik kitle örgütlerinde, sapmalardan arınmış ve —en acısı— aralarında en temel ilkelerde büyük farklar olmayan kanatları tasfiyeye kalktınız mı, particilik oynamaya başladınız demektir. Bunun örgüte zararları mutlaka, hem de en ağır biçimde görülür.

İşler bu hale gelmişse dahi, soğukkanlılık zorunludur. DİSK'ten sonra TÖB-DER'de de işbirlikçi, tekelci sermayenin ve emperyalizmin oyunlarına gelmekten, çok geç olmadan kaçınılmalıdır. «Dar olsun benim olsun» anlayışı, hele demokratik kitle örgütlerine bir kere girdi mi, çözümler son derece zorlaşır ve egemen güçlerin böl ve yönet oyunları tüm ağırlığıyla gündeme gelir.

TÖB-DER'de hâlâ yapılacak şey vardır. Bir tek şartla: TÖB-DER'in «öğretmenler partisi» olmadığı, öğretmenlerin geniş demokratik kitle örgütü olduğu hatırlanmak şartıyla...

Sağcı Basından Seçmeler

SEÇMECE, SAÇMACA

Sağcı basından seçmeler yapmak için masa başına oturduğumuzda ilkin aynı konuyu ele alan yazıları bir araya getiririz. Ancak bu hafta bunu beceremedik. Özellikle 7 Kasım günü sağcı basında bir dağınıklık, bir dağınıklık ki sormayın. Üstadların her biri ayrı telden çalıp, her biri gönlünün çektiği konuda döktürmüş.

Öyleyse, dedik, bu hafta bu işi hafifinden alalım ve «seçmece, saçmaca» genel başlığı altında sağcı kalem erbabının incilerini sıralayalım.

MUZDARIP RUHLU DOÇENT ESKİSİ

Muzdaribim... ızdırabım haliyle yıpranmakta olan fani bir yapının cismani mukadderinden değildir. Bir balığın suya mahkûmiyeti gibi onun dışında hayatın esasen sözü edilemeyecek olan toplumumdaki «ilişkilerden ve tutumlardan» insanların insanları ve insanların kendi toplumlarını «tarz-ı telakki» sinden ve ona karşı «tarz-ı amel» indendir.. Hangi istasyonun düğmesini çevirsem, hangi ekranın karşısına geçsem, hangi gazetenin sayfalarını açsam, hangi sokağa insem, hangi caddeye çıksam, kime rastlasam, kimi dinlesem.. Muzdaribim. İnsanımın girdiği kılıktan, büründüğü halden, takındığı tavırdan, güttüğü «tamah»lardan, insanımın üşenmediği «yerme» lerden, değerden yoksun övmelerinden onu «o olmaktan çıkaran» tecerrütlerden ve hiç şüphesiz bütün bu yeni değerler, kabuller ve muameleler aleminde istemesem de bana düşen paydan muzdaribim...

Ey Kaadir-i Mutlak!.. Biz, kendimizden çıktık... Sen bilirsin...

MUKBİL ÖZYÖRÜK TERCÜMAN 7 KASIM)

BUNUN BİR GOCUNDUĞU VAR YA...

Doğru dürüst bir gelir vergisi uygulamasını beceremeyelim... Sonra da servet vergisinden söz edelim. Esasen güvensiz ve huzursuz olan ekonomik ve sosyal hayatımızı büsbütün gölgeleyelim.

Olmaz böyle şey... Devlet ve siyaset adamı ciddiyeti ile bağdaşmaz. Ben ya da bir diğer yazar meslektaşım servet vergisi diye ortaya çıkabiliriz. Bizim sorumluluğumuz, kişiliğimizle sınırlıdır. Ancak devlet ve siyaset adamının sorumluluğu, devletin ve milletin yüceliği ile sınırlıdır.

Esasen ne çekiyorsak, bilir bilmez konuşmaktan çekiyoruz. Ve elimizdeki işi beceremeyip, daha büyük işlere el atmaya çalışıyoruz.

Ha gayret, servet vergisi deyiniz, devletleştirme deyiniz, kamulaştırma deyiniz. Sonra da ekonomik ve sosyal huzur bekleyiniz.

Lütfen, bir toprak reformu sakızının, Türk tarımına yaptıklarını unutmayınız...

(SELÇUK İRDUN. SON HAVADİS. 7 KASIM)

4 MISRALIK REÇETE KİTAKSE

Avrupavari gelenekler öğretilir oldu. Türkçeyi tam olarak bilmeyen çocuklarımız özel okullarda yabancı dil öğrenirken, kafalarına hristiyan düşünceler sokuluyordu. Ülkemizde küçüğümüzden büyüğümüze kozmopolitleştirme çalışmaları vardı.

Vur Bozkurtum vur tilkiye
Vur Kurtulsun Türkiye.
Seni büyük ülküye,
Götürecek ÖZ MENEM.

Bizim sosyal yaşamımızın düzene girebilmesi yukarıdaki 4 mısrada yatıyor. Niye Orta Asya'da yaşarken, göç etmemize rağmen Anadolu'da Tanzimata kada rbozulmamış da şimdi bozuluyor.. Sebep gayet basit. Çünkü o zamanlarda Atalarımız yaşantılarını bir Türk gibi sürdürüp, Türk gelenek ve törelerine saygılı kalmışlardı. Yeni bir dönem başlıyor artık. Aklımıza, «EY TÜRK TİTRE VE KENDİNE DÖN« sözünü getirerek bu uyuşuk, çirkef hayattan silkinmeliyiz.

(NUMAN ÖĞÜNÇLÜ. MİLLET. 7 KASIM)

BAK, BAK, KİMİ ÖRNEK ALIYOR

Ama, Türkiye'de siyasiler henüz gerçekten devlet hakimiyetini, devlet kutsiyetini, devletin ebediliğini tam kavrayabilmiş değillerdir. Kavramış olsalardı sayın Ecevit, 1974 yılında çıkardığı af kanunu ile devlet hainlerini serbest bırakır mıydı?..

Bütün solcu takımı görsün işte. Rusya, af kapsamına devlete karşı suç işleyenleri almamıştır. Öyleyse Türk Devletinden de beklenemez devlet hainlerini affetmek. Her ülkede ve her rejimde bu böyledir. Devlet, kendisine yönelen tehlikeyi mutlaka bertaraf etmek göreviyle yükümlü kılar kendisini. Tarihin başlangıcından beri böyle işleyegelmiştir hüküm. Ama, geçtiğimiz yıllarda bir CHP — MSP koalisyonu, bu hükme karşı gelerek devlet hainlerini affa yeltenmişler, hatta affetmişler ve ülkenin anarşi içinde kıvranmasının devamını sağlamışlardır.

(ABDULLAH YAMAN. BAYRAK. 7 KASIM)

«MİLLİYETÇİLİK». AÇIK ARTIRMADA

Şöyle bir etrafınıza bakınız; esasları şeriat prensiplerinden kaynaklanan ve tamamen politikalarını bu yolda kanalize etmiş bulunan siyasi kuruluşlar da anti-komünist faaliyetler içerisinde bulunurlarken, bu çabalarını sadece Türk milliyetçiliği adına yaptıklarını ileri sürmektedirler. Yine bunun gibi, renksiz ve ne istediklerini kendileri de bilmeyen ve hemen bütün organları ile tartışmasız liberal görüşü savunan, çoğu yerde kozmopolit bir yapı gösteren siyasi kuruluşlarımızda yeri geldiğinde Türk milliyetçiliği adına anti-komünist çabalar ortaya koymaktadırlar. Fakat bütün bu gayretlerinin yanısıra, Türkün düşünce ve sosyal yapısına uygun düşmeyen bir çok icraatlerin de içerisinde görülürler... Burada, sadece anti-komünist faaliyetler ile Türk milliyetçisi sıfatını kazanmaya gayret eden ve aslında Türkün gerçek değerlerinden çok uzaklarda kalan gayretlerin tutarsızlığı söz konusudur.

(İSMAİL GERÇEKSÖZ. MİLLET. 7 KASIM)

KOMANDO «HOH» DERSE

Tıpkı Bay Ecevit gibi Sayın Menteşe de, başka partilere bırakılmış olan bakanlıklardaki memur fosili haline gelmişlerin yerine getirilen dinamik, zımba gibi, ahlâklı milliyetçi memurlardan intikamını, başında olduğu bakanlıktakileri atarak alıyor...

Kısacası şudur efendim.

Sayın Bakan istediği kadar, gücü yettiği kadar milliyetçi memur ve öğretmenlere kıyabilir! Milliyetçi Bakanlar mukabelede bulunacaklardır! Fakat Sayın Menteşe haddini bilmeli, bir daha ortalara çıkıp «Milliyetçiyim» dememelidir.

Olur ki biri yüzüne hohlayıverir!..

(AYHAN KOLÇAK. MİLLET 7 KASIM)

LİDER «ACELE ETME» DEMİŞ

Ne demiş atalarımız: «YA BU DEVEYİ GÜDERSİN, YA BU DİYARDAN GİDERSİN». Bu diyardan gitmeyeceğimize göre, bu deveyi güdeceğiz... O halde, bizi yıllardır oyalayan, uyutan siyasî partileri silip atmalıyız... Türkiye hiç bir iktidarın babasının çiftliği olmadığına göre beceriksiz, isnâdsız iktidarları tepesi üstü dikelim. Onlara «YETER» demenin zamanı gelmiş ve geçmektedir. Bu bir zaruret hali almıştır. İki büyük partinin Türkiye'nin başına dikilmesi babalarının mirası mıdır? Değil elbette... Mâdem kurtulup rahatlığa ve huzura kavuşmak istiyoruz o halde bize bunları sağlayacak iktidarları bulmalı ve «GEL» demeliyiz. İktidarın birini indirmek diğerini getirmek en normal demokratik bir davranıştır. Bunda da ayıp yoktur, suç da, günah da... Zaten böylesi bir davranış demokrasinin var olduğunun bir işaretidir.

Bütün bunları yapmak için sabırlı olup, acele etmeyeceğiz. «Acele işe şeytan karışır» sözünü dinleyeceğiz ve milliyetçi hareketin yiğit liderinin «ACELE EDEN BENİMLE YOLA GELMESİN» buyruğuna kulak vereceğiz. Yani hedefe ulaşmak için aceleciliğin bir fayda sağlamayacağına inanacağız, öyle hareket edeceğiz. Lider buna işaret ediyor...

(M. ALİ YÜCEL. MİLLET 7 KASIM)

ürün
SOSYALİST DERGİ
41.(KASIM) SAYISINDA
• TKP Genel Sekreteri İ. Bilen'in 75. Doğum Yıldönümü Kutlandı • TKP Konferansı'nda Yapılan Konuşmalar • Gelişmiş Kapitalist Ülkelerde Marksist Tarım Programı - Kerim AKSU • «KAPİTAL» 110 YAŞINDA - Canlılığını Dipdiri Koruyan Bilim - E. ALP • «Eleştiri Özgürlüğü» ve Anti-Komünizm - Hüseyin MERCAN • Büyük Oktobr Devrimi ve Türkiye - M. R. DURAKOĞLU • Halk Suskun Kaldığı Zaman, Politikayı Belirleyenler Militarist «Şahinlerdir» - Gus HALL • Kısa Haberler - Portekiz, Brezilya, Meksika, Ekvator • Komünistlerin Tarihsel İyimserliği - Luis Karlos PRESTES
TÜRKİYE DAĞITIMI : TEMEL DAĞITIM, Divanyolu Klodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu - İSTANBUL

Sabahın güzelliği... Bidstrup

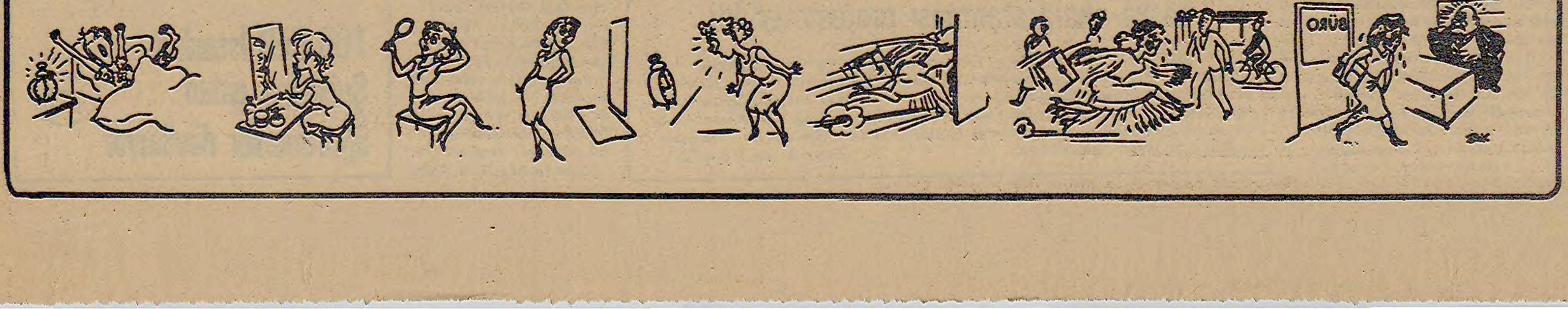

Politika
SAHİBİ Politika Basım- Yayın A.Ş adına Kemal TÜRKLER
Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ
Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
DIZGI: Politika Basım Yayın AŞ. IBM ve Lynotip Tesisleri
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A. Ş.
Abone koşulları
Yurt içi Yıllık 750. TL.- 6 aylık 400. TL - 3 aylık 200. TL.
Yurt dışı Yıllık 350 Mark- 6 aylık 180 Mark - 3 aylık 90 Mark
İLAN TARİFESİ
Sütun Santimi 3. Sayfa 110 TL. İlan Sayfası 100 TL.
İstanbul Baskısı 70 TL. Kitap İlanları 50 TL.
Sayı: 1585 Yıl: 5

Davul APnin boynunda Tokmak kimlerin elinde?

(Baştarafı 1'de)

cağı bilimsel bir projeksiyondur. Ekonomik bunalımın görünürdeki kaynağında ise Kıbrıs konusundaki uzlaşmaz tavrın sonuçları ve dış finansman çevreleriyle anlaşmazlıklar yatmaktadır.

AP, gerek sınıfsal gerekse siyasal konumu açısından, Kıbrıs'ta çok daha uzlaşmacı olabilir. Dış ekonomik kaynakların istediği ödünleri rahatlıkla verebilir. Kendi üyelerini de bezdiren partizan baskıları ortadan kaldırabilir. Bir Kıbrıs'ta çizginin şu ya da bu noktada çizilmesi yahut IMF'den kredi sağlayacak önlemlerin alınmaya başlaması ya da MHP militanlarına binlerce kadro verilmemesi, AP'yi parti olarak yok etmez. Bilâkis parti olarak güçlenmesine imkân tanıyan bir ortamın kapılarını açabilir.

Ne var ki, koalisyonun en büyük ortağı AP'nin bulmakta ve kabullenmekte pek zorluk çekmeyeceği çözümleri, koalisyonun küçük ortakları MSP ile MHP —kendi açılarından belki haklı nedenlerle— engellemektedir. Kıbrıs ve dış ekonomik ilişkilerin çıkmaza girmiş olması ise, onları değil, herkesten önce AP'yi etkilemekte, AP'ye zarar vermekte, AP'yi zayıflatmaktadır. Başka bir deyişle, AP, sahibi olmadığı bir politikayı ortakları yüzünden uygulayan parti olmakta, bundan asıl zararı ise bizzat kendisi görmektedir. Siyasal ve ekonomik bunalımdan ülkeyi, bunalımın sonuçlarından AP'yi sakınacak çözümler AP'nin elinin ucundayken, parti, bunlara dokunamamaktadır.

Bu durumun devam edip edemeyeceğini, AP'nin bir «basiret bağlanmasına» ne kadar katlanacağını, zaman gösterecektir. Ne var ki, bir siyasal kuruluşun boynundaki davulu uzun süre ve tokmak başkalarının elindeyken taşıması, zordur. Demirel de o eller arasında olsa bile...

İsmail Cem

TEK GIDA İŞ

(Baştarafı 1'de)

yal adaletin yerini sosyalden gesizliğe ve sömürüye bıraktığını söylemiştir.

Denizcier, işverenlerin emekçileri ezmek için tam bir dayanışma içine girdiklerine dikkati çekmiş ve buna örnek olarak peşpeşe uygulanan lokavtları göstermiştir.

Tek Gıda-İş Sendikası Genel Başkanı Denizcier lokavtlarla ilgili olarak özetle şunları söylemiştir:

"Özel ve kamu işverenleri arasında işçi hak ve çıkarlarını tanımamak konusunda açık bir ittifak dikkati çekmektedir. Topluiş sözleşmeleri çoğu işverenlerin en doğal işçi haklarını reddetmeleri dolayısıyla grevlerle sonuçlanmaktadır. Şimdi izlenen yeni oyun şudur: Sendikaları greve zorlamak, arkadan lokavt ilan etmek. Üzülerek belirtmek gerekir ki, kamu kesiminde tüm grevler "Memleket sağlığı veya Milli Güvenliği bozucu görülmesi" gerekçesi ile hükümet tarafından ertelenmektedir. Hiç bir yasal gerekçeye dayanmayan bu haksız uygulamalar işçinin mağduriyetini daha da yoğunlaştırmaktadır. Böylece işçinin Anayasal hakkı olan grev fiilen ortadan kaldırılmaktadır. Yirminci yüzyılda çağdışı, insan haysiyet ve onuru ile bağdaşmayan lokavtın halen yasalarımızda yer alması düşündürücü ve endişe vericidir."

ASGARİ ÜCRET KONUSU

Denizcier 20 Kasım' da toplanacak Asgari Ücret Komisyonu çalışmaları konusuna da değinmiş ve asgari ücretin tesbiti konusunda işçi, işveren ve hükümet temsilcileri arasında derin görüş ayrılıkları bulunduğunu ifade etmiştir. Denizcier asgari ücreti şöyle tanımlamıştır:

"Asgari ücretin, asgari geçim indirimi ile ilişkisi yoktur. Asgari ücret işçinin ailesi ile birlikte refah içinde yaşayacağı bir ücretin ifadesidir. Kesin olarak tüm çalışanlara uygulanmalıdır."

EYLEM ÖNERİSİ

Tek Gıda-İş Genel Başkanı, "Tek Gıda-İş Sendikası olarak, başta Türk-İş olmak üzere tüm işçi kuruluşlarını lokavtın yasalardan çıkarılması, ekonomik ve sosyal huzurun acilen sağlanması yönünde, ülke çapında" İktidar, siyasal partiler, Anayasal kurumlar ve çıkar çevrelerini uyarı" mitingleri düzenlemek yönünde faaliyete geçmeye çağırmaktadır"demiştir.

FEDERAL

(Baştarafı 1'de)

başka bir okula nakledilmişlerdir. Çocuklarının başka bir okula aktarılmasına karşı çıkan işçi aileleri toplu bir gösteri düzenlemişler ve uygulamayı protesto etmişlerdir.

Alınan karara gerekçe olarak Türkiyeli çocukların bulundukları sınıfların kapasitelerinin sınırlı olduğu, sınıftaki öğrenciler arasındaki yaş farkının 10-16 yaşlar gibi büyük farklılıklar göstereceği, öğrencilerin Almanca bilmedikleri halde Alman sınıflarına devam etmeleri nedeniyle başarısız oldukları ve yeterli sayıda Türkiyeli öğretmenin bulunmadığı gibi nedenler gösterilmiştir.

Öğrenim yılı ortasında başka okula aktarılan öğrencilerin öğretmenleri de uygulamaya karşı çıkarak, "Bu öğrenciler aktarıldıkları okuldaki ortama alışıncaya kadar daha çok zorluk çekecek ve daha da başarısız olacaklar" demişlerdir.

Öğrenci velileri, çocukları ile yerli öğrenciler arasında ayrım yaratılmasının içinde bulundukları kötü durumun daha da kötüye gitmesine neden olacağını, bu durumun ilerideki çalışma hayatlarını olumsuz yönde etkileyeceğini söylerlerken, Hannover Eğitim Müşaviri yapılacak bir şeyin olmadığı görüşünü savunmuştur.

Uygulamayı protesto eden öğrenci velileri şu istemlerde bulunmuşlardır:

"Hiçbir zaman Türkiyeli öğrenci başka bir okula aktarılmasın, halen devam edilen okula en az iki Türkiyeli öğretmen daha atansın, zorla İntegrasyon yapılmasın, nim olanakları düzeltil-

MECLIS YINE

(Baştarafı 1'de)

di aralarından, bir başkan seçmesi yeralmaktadır. Bu amaçla 16 yıldır uygulanan centilmen anlaşmasının bu kez de uygulanarak Meclis Başkanının seçilmesini sağlamak ve iki yıllık dönem sona erinceye kadar da bu konuyu bir kuralla bağlamak önerisinde bulunulmuştur.

AP ise, rotasyon önerisinde israr etmiş, bu konuda önce CHP'den bir başkan seçilmesini kabul ettiklerini, ancak bir protokol yapılarak iki yıl sonra da başkanın AP'den seçilmesinin sağlanmasını istediklerini bildirmişlerdir. AP temsilcileri dört yıl içinde de bir kanun çıkarılarak anayasada değişiklik yapılması suretiyle bunun çözümlenmesini istemişlerdir.

Dünkü toplantıda, CHP grup başkanvekilleri kendi önerilerinin kabul edilmesi halinde CHP'den öteki grup larca uygun görülecek bir adayın belirlenebilmesi ve seçilebilmesi için çaba göstermeyi de önermişlerdir.

KIBRIS TÜRK

(Baştarafı 1'de)

ne genel Kurulda söz verilmesi Türkiye'nin BM' deki daimi temsilcisi İlter Türkmen tarafından istenmiş, ancak Rum Dışişleri Bakanı Hiristofides bu görüşe karşı çıkmıştır. Küba temsilcisi Ricardo Alarcon, tartışmada Hiristofides'i desteklemiştir. Bunun üzerine Genel Kurul'da yapılan oylama sonucu Türk temsilcisine söz verilmesi istemi reddedilmiştir. Oylamada Türk tezi lehinde oy kullanan 11 ülke şunlardır: Türkiye, Afganistan, Bangladeş, Endonezya, İran, Japonya, Malaysiya, Fas, Pakistan, Suudi Arabistan ve Tunus.

İLTER TÜRKMEN'İN SÖZLERİ

Oylamadan önce konuşan Türkiye'nin BM Temsilcisi Türkmen, bütün BM kararlarında, Türk tarafının Rumlarla birlikte anlaşmazlığın tarafı kabul edildiğini, buna rağmen Genel Kurulda ilgili taraflardan sadece birine söz verildiğine parmak basmış, bunun BM ilkelerine aykırı olduğunu belirtmiştir. Türkmen bunun taraflar arasında "Fark gözetici" bir tutum olduğunu, dolayısıyle Kıbrıs Türk toplumu temsilcilerinin BM özel siyasal komisyon görüşmelerini boykot etmelerine, vesile teşkil ettiğini belirtmiştir. Türk temsilcisi, Kıbrıs konusunda, Türk toplumunun onayı olmadan bir sonuca ulaşılmasının mümkün olmadığını da hatırlatmış, bu nedenle genel Kurul'da Kıbrıs Türk Temsilcisi'ne eşit söz hakkı verilmesini istemiştir. Suudi Arabistan Temsilcisi Cemil Barudi de Türk görüşünü destekler nitelikte konuşmuş, Kıbrıs Türk toplumunun görüşlerini kapsayan bir metnin BM üyesi ülkelerden birinin temsilcisi tarafından genel Kurulda okunmasını önermiştir.

HİRİSTOFİDES'İN KONUŞMASI

Oylamadan sonra söz alan Rum Dışişleri Bakanı yani Hiristofides, Türkiye'nin Kıbrıs'a karşı giriştiği saldırı ve silahlı işgal eyleminin BM'in etkinliğine ve örgütün varoluş ilkelerine açık bir meydan okuma niteliği taşıdığını iddia etmiş, Türk tarafının toplumlararası görüşmeleri baltaladığını öne sürmüştür.

KARAR TASARISI

Öteyandan BM Genel Kurulu'nun Kıbrıs konusunu görüşmeye de başlamasından sonra, 6 bloksuz ülke adına hareket eden Cezayir, hazırlamış olduğu bir karar tasarısını Genel Kurul'a sunmuştur.

Genel Kurul'da konuşan Cezayir Temsilcisi Abdülkadir Hacı Azut, hazırladıkları tasarının Kıbrıs sorununa kalıcı, adaletli ve ilgili tarafları tatmin edici bir çözüm bulunmasını amaçladığını belirtmiştir.

Söz konusu karar tasarısı Cezayir, Guyana, Hindistan, Somali, Sri Lanka ve Yugoslavya tarafından kaleme alınmıştır.

OYLAMA BUGÜN

Bloksuz 6 ülke tarafından hazırlanan karar tasarısının Genel Kurul'da bugün oylanması beklenmektedir. Tasarı toplumlararası görüşmelerin en kısa zamanda başlatılmasını ve Güvenlik Konseyi'ni sürekli olarak göz önünde bulundurmasını da öngörmektedir.

ÖZEL SİYASAL KOMİSYON

Kıbrıs konusu BM. Genel Kurulu'nun yanı sıra, özel siyasal komisyonda da ele alınmış ve burada Kıbrıs Rum Toplumu adına Tasos Papadopulos konuşmuştur. Kıbrıs Türk tarafı ise özel siyasal komisyonu görüşmelerini boykot etmiştir.

Papadopulos, konuşmasının en can alıcı noktasında, adaya yapılan Türk müdahalesi sonucu ortaya çıkan bugünkü durumu, kendi imzalarıyla hiçbir zaman yasallaştırmayacaklarını söylemiştir.

TÜRK TARAFI GÖRÜŞMELERİ BOYKOT ETTİ.

Papadopulos'un konuşmasından sonra Kıbrıs Türk toplumuna söz verilmek istenmiş, ancak Kıbrıs Türk temsilcisi, kendilerine Genel Kurul'da söz verilmediği gerekçesiyle özel siyasal komisyon görüşmelerini boykot ettiği için konuşma yapılmamıştır.

1970 YILININ

(Baştarafı 1'de)

ler Geldi" başlığını taşıyan araştırmada, yüz lirasının 7 yıllık süre içinde gerçek değerinden 66 lira 10 kuruş kaybederek 33 lira 90 kuruşa düştüğüne değinilmiştir. Araştırmada yüz liranın 7 yılda uğradığı değer kaybı, yatırım yapıldığı alanlara göre hesaplanmış ve şu örnekler verilmiştir:

"-Yüz liranın bir bankaya vadesiz olarak ve yüzde 3 faizle yatırıldığını düşünelim. Yedi yılda Yüz lira 123 liraya yükselir. Fakat gerçek değeri fiyat artışları karşısında ancak 41 lira 70 kuruşa düşer.

-Yüz Lira bir bankaya, bu kez vadeli olarak yatırılırsa 7 yıl sonunda 182 lira 80 kuruşa yükselir. Ancak gerçek alım gücü 62 liraya düşer.

-Yüz Lira ile yüzde 11 faizli devlet tahvili alınırsa, bu para 7 yıl sonunda 207 Lira 60 kuruşa yükselir, ancak gerçek alım gücü 70 lira 37 kuruşa düşer.

-Buna karşılık yüz liraya 1970 yılında 5.4 gram altın alınırsa, 1977 yılı sonunda yüz lira 513 liraya yükselir. Gerçek alım gücü ise 174 liraya ulaşır.

1970 yılında yüz lira ile 0,25 metrekarelik bir arsa alındığını varsayalım. Bu gün bu kadarlık bir arsanın değeri 437 lira 50 kuruştur.

-Eğer aynı para ile 1970 yılında bir ev yaptırılmış olsaydı, bu yüzliranın değeri içinde bulunduğumuz günlerde bin liraya yükselmiş olurdu. Böylelikle yüz liranın alım gücü 339 liraya ulaşırdı.

ser yayınevi
EKİM DEVRİMİNİN 60. YILI ONURUNA İKİ YENİ KİTAP
○
NOVOSTI PRESS AJANSI ARAŞTIRMA KURULU
○
EKİM DEVRİMİNİN 60 YILI
50. LİRA
LEONİD BREJNEV'İN SUNUŞ RAPORUYLA
○
YENİ SOVYETLER BİRLİĞİ ANAYASASI
25. LİRA
Adres : Bayındır sokak 38/2
Yenişehir—ANKARA

CERRAHPAŞA

(Baştarafı 1'de)

Bilindiği gibi geçtiğimiz hafta içinde öğrenime açıları ve açılış gününde komandoların silahlı saldırıları sonucu bir hafta öğrenime kapatılan Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde derslere Pazartesi günü başlanmıştı. Fakültenin yeniden öğrenime açılması ile birlikte çoğunluğu dışardan gelme bir grup komando Cerrahpaşa Hastanesinin giriş-çıkışlarını keserek yoldan geçen öğrencilere saldırmışlardır. Olaylar sırasında okulda bulunan devrimci-ilerici öğrencilerle de çatışan komandolar Fakülte binasına gelen polis kuvvetleri tarafından dışarı çıkarılmışlardır. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi 2. Anfisine giren bir kaç komando bina içinde ders gören yeni öğrencilere saldırmak istemişler, ancak Fakülte öğrencileri ve polis tarafından dışarı çıkarılmışlardır.

Komandoların okuldan çıkarılmasından sonra öğrenciler bir forum düzenlerken, Fakülte İdaresi de bir hafta süre ile öğrenime ara verildiğini açıklamıştır.

ANKARA'DA ÜÇ ÖĞRENCİ YARALANDI

AİTİA'ya bağlı Emek Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'nda dün sabah derslere giren öğrencilere komandolar saldırmış, çıkan çatışmada üç öğrenci yaralanmıştır. Okul Müdürü Ahmet Beyarslan okulun bir gün öğrenime kapandığını bildirmiş "Olaylar oldu, talebeler karakola götürüldü, biz de kanları temizliyoruz"demiştir.

Emek Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu'nda komandolar dün sabah minibüslerle toplu halde okula gelmişler, derse girmekte olan öğrencilere saldırmışlardır. Olaydan sonra 20'ye yakın öğrenci Bahçelievler Karakoluna götürülmüşlerdir. Bu arada okulda bugün normal öğrenime geçileceği bildirilmiştir.

MERSİN'DE

Endüstri Meslek Lisesi'nde dün sabah çıkan çatışmada 4 öğrenci ağır yaralanmıştır.

Saat 08.00 sıralarında okul bahçesinde başlayan kavga, kısa sürede büyümüş ve sokağa taşmıştır. 100'e yakın öğrenci 40 dakika kadar taş ve sopa ile vuruşmuştur.

Kavga sırasında Sami Mersin, Ertuğrul Kınık, Tahir Yurttaş ve Necati Çakmak adlı öğrenciler ağır yaralanmıştır. Yaralı öğrenciler hastaneye kaldırılmış, olayla ilgili 3 öğrenci gözaltına alınmıştır.

KARAMAN'DA ÇATIŞMA

Konya'nın Karaman ilçesinde öğrenciler arasında çıkan çatışmada iki öğrenci yaralanmıştır. Çatışma Karaman Lisesi'nde bir sözlü tartışma sonucunda çıkmış, olayda yaralanan Osman Bayak ve Dede Cingöz adlı iki öğrenci tedavi altına alınmışlardır.

ODTÜ'DE ÖĞRENİM SÜRÜYOR

Orta Doğu Teknik Üniversitesinde dün öğrenime olaysız şekilde devam edilmiştir. Bu arada İçişleri Bakanı Korkut Özal ve Ankara Valisi Durmuş Yalçın Üniversiteye giderek öğrenci ve öğretim üyeleriyle görüşmüşlerdir.

ODTÜ'de dün öğrencilerin forumdan sonra derse girecekleri sırada meydana gelen patlamalar üzerine okulda yapılan aramada herhangi bir patlayıcı maddeye rastlanmamıştır. Dünkü patlamalardan sonra ODTÜ yöneticileri Ankara Emniyetine başvurarak jandarma birlikleri ve bazı öğrenciler de aramaya katılmışlardır. Okul yetkilileri aramanın bugün de devam ettiğini belirtmişler dir.

BEHICE BORAN

(Baştarafı 1'de)

açtığını söylemiştir.

Behice Boran Ekim Devriminin "yalnızca kapitalizmi asmakla kalmayıp aynı zamanda da binlerce yıldır sürüp giden sömürüye dayalı sınıflı toplumların sona erdirilmesinin, insanın insanı sömürmediği sınıfsız toplumlar çağının başlatılmasının "Devrimi olduğunu söylemiştir.

Pravda Gazetesinde de yayınlanan konuşmasında Behice Boran daha sonra Türk-Sovyet ilişkilerine değinerek, Türkiye Cumhuriyetinin ilk yıllarında Sovyetler'in Ulusal Kurtuluş Hareketine "Altın, silah ve cephane" yardımında bulunduğunu söylemiş ve sözlerini şöyle sürdürmüştür:

"Bu şartlarda bize cömertçe yapılan yardımlar, Sosyalist Devrimle Ulusal Kurtuluş Hareketi arasındaki ittifakın, emperyalizme karşı dayanışma ve birliğin somutlanmasıydı"

CHP'Lİ

(Baştarafı 1'de)

kurum ve kurallarla işlemez duruma getirilirken ekonominin çarklarının da durduğunu kaydetmiş, "yakın geçmişte ülkemizde ve başka ülkelerde buna benzer örnekler vardır. Halkımız bugüne dek böyle bir tepki göstermemişse bu durumu hoşgörü ile veya anlayışla karşıladığı yolunda anlamak, ya da yorumlamak kanımızca onarılması güç sonuçlar doğuracak büyük bir siyasal yanılgı olur. Bu nedenle ekonomimizi bugün içinde bulunduğu bunalımdan kurtararak halkımızı esenliğe kavuşturmak ve aynı zamanda hükümete kendi kendini kurtarmak fırsatını vermek üzere hükümeti yüce senatonun önünde bir kez daha uyarıyor bir an önce istifaya davet ediyorum."

CIA ile ilişkisi saptanan AAFLI örgütüyle Türk—İş Ortak seminer düzenledi

ANKARA (İSTA)

Türk-İş CIA ile ilişkisi olduğu saptanan AAFLI (Asya-Amerikan Hür Çalışma Enstitüsü) adlı işçi örgütleriyle Samsun'da 6-9 Aralık tarihleri arasında ortak bir eğitim semineri düzenlemiştir. Türk-İş Eğitim Sekreterliğince Türk-İşe bağlı tüm sendikalara gönderilen yazıda, Samsun'da bulunan Türk-İş Eğitim Koleji tesislerinde 4 gün sürecek eğitim seminerine sendikaların eğitim sekreterleri ve eğitim müdürleri çağrılmıştır. Türk-İş'e bağlı Harb-İş Sendikasının bu eğitim seminerine katılmayacağı bildirilmiştir.

"AFLCIO" adlı ABD' nin en üst işçi kuruluşunun bir yan örgütü olan AAFLI' nın CIA ile yakın ilişkilerde bulunduğu 1968 yılında Amerikan Otomobil İşçileri Sendikası tarafından açıklanmıştır. 1976 yılında da Türk-İş'e bağlı TGS (Türkiye Gazeteciler Sendikası) tarafından kamuoyuna açıklanan dökümanda Türk-İş ve AAFLI ilişkileri ortaya konmuştur.

Bir süreden beri Tekstil, Tez Büro-İş, Şeker-İş gibi Türk-İş'e bağlı sendikalarla ortaklaşa eğitim seminerleri düzenleyen AAFLI'nın Türk İş Genel Başkanı Halil Tunç'un geçen ay ABD'ye yaptığı 21 günlük seyahatten sonra Türk-İş'e bağlı tüm sendikaların eğitimlerinde Türk-İş Genel Merkezi kanalıyla etkinlik sağlayacağı öğrenilmiştir.

Bu arada Yol-İş Federasyonuna bağlı İzmir Yol-İş Sendikası 15 Kasım tarihinde İzmir'de AAFLI ile ortak bir eğitim semineri düzenlemiştir. İzmir Yol-İş Sendikasının AAFLI ile ortaklaşa düzenlediği eğitim seminerinde daha önceki eğitim seminerlerinde olduğu gibi MHP eğilimli Ankara İTİA öğretim görevlisi ve TRT yönetim Kurulu üyesi Doç. Kamil Turan Sosyal Politika konusunda ders verecektir.

Türk-İş AAFLI ilişkilerinin son günlerde yoğunlaşması üzerine Türk-İş eğitim sekreterliğinin baskısı sonucu Türk-İş'e bağlı Yol-İş Federasyonunda eğitim genel yayın faaliyetini yönetmekle görevli iki uzmanın işine son verilmiştir. Yol-İş Federasyonu Eğitim Müdürü Ayhan Başaran ile Federasyonun basın ve Eğitim Uzmanı Atilla Özsever'in iş akitleri hiç bir gerekçe gösterilmeden 4 Kasım 1977 tarihinden geçerli olmak üzere feshedilmiştir.

DOÇENT YAVUZ

(Baştarafı 1'de)

bulunuyordu. Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi 2. sınıf öğrencisi olduğu açıklanan Cezayir Baysal bir operasyon sonunda ele geçirilmiş ve ilk sorgusundan sonra tutuklanmıştır.

Renault, Murat ve Anadol fiyatları arttırıldı

ANKARA (ANKA)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bir açıklama yaparak yerli montaj otomotiv sanayii firmaları ile kararname gereği kurulmuş bulunan şirketlerin Renault, Murat ve Anadol arabaları, Bakanlığın belirlediği fiyatlardan satmalarını istemiştir. Bakanlık açıklamasında, ilgili kuruluşların bu fiyatların üzerinde bir fiyatla satış yapmalarının yasaklandığı, aksine hareket edenlerin saptanması halinde ilgili firmaya bir daha döviz tahsisi yapılmayacağı ve satışı yapılan arabalara plaka verilmeyeceği de bildirilmiştir.

YERLİ OTOLARIN YENİ FİYATLARI

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının yerli arabalar için belirlediği yeni fiyatlar şöyledir:

Renault (TL) Azami Satış fiyatı : 116.300,
Renault (TS) 127.650
Renault (STV) 123.650,
Murat (131) 125.000,
Anadol (SL) 94.000
Anadol (SW-1600) 97.000. TL

En fazla reklam veren kuruluşların başında bankalar geliyor

İSTANBUL-(İSTA)- 1976 yılı içinde özel kuruluşlarca yapılan reklam harcamalarının 1 milyar 330 milyon lirayı bulduğu, en fazla reklam veren kuruluşlar içinde yapılan bir sıralamada ise bankacılık sektörü birinci sırada yer almıştır. Basın yayın kuruluşları aldıkları 440 milyon liralık reklamla ikinci sırayı işgal ederken, radyonun 90 milyon liralık reklam gelirine sahip olduğu belirlenmiştir.

Ayvaz Gökdemir'in yerine şimdi de başka bir atama yapıldı

ANKARA-(İSTA)- MHP eğilimli Ayvaz Gökdemir'in görevden alınmasıyla boşalan Öğretmen Okulları Genel Müdürlüğüne bu kez de Genel Müdür Başyardımcısı Ömer Lütfü Taştanoğlu atanmıştır. Ayvaz Gökdemir'den boşalan Genel Müdürlüğe daha önce atanan İsviçre Bölgesi Öğrenci Müfettişliği ve Kültür Ateşeliği Uzmanı Cavit Öztürk'ün MHP'lilerin baskısı nedeniyle bu göreve başlayamadığı bu nedenle de daha önceki kararnamenin iptal edildiği öğrenilmiştir.

Öteyandan boş bulunan bazı kadrolara MC Hükümeti yoğun atamalar yapmaya bugün de devam etmiştir. Dün yayınlanan Resmi Gazetede Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdür Yardımcılığına, Gümrük ve Tekel Bakanlığı Kontrol Genel Müdür Yardımcılığına, Ankara Defterdarlığına İstanbul Muhasebat Müdürlüğüne ve Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüklerine yeni atamalar yapıldığı açıklanmıştır.

APAYDIN

(Baştarafı 1'de)

ziyaret ederek, Atabek'in görevinden alınması ile doğan hukuksal durumu görüşmüş, Baro olarak Tabibler Birliği'nin her zaman yanında olacaklarını bildirmiştir.

İstanbul Baro Başkanı Apaydın, Atabek'ten konu ile ilgili gelişmeler hakkında bilgi almış, kendilerinin Baro olarak hukuksal yönden Atabek'e yardımcı olacaklarını ve gereken her türlü girişimi yapacaklarını belirtmiştir.

Apaydın konu ile ilgili olarak ayrıca basına bir açıklama yapmış, özetle şunları söylemiştir.

"Türk Tabibler Birliği Başkanı sayın Erdal Atabek'e karşı uygulanan işlem, özünde devlet mekanizmasını faşistleştirme girişimlerin bağımsız, demokratik kuruluşlara da yanması niteliğindedir. Bu boyutları ile göz önüne alınmalıdır.

İstanbul Barosu olarak olayı kınıyoruz. Türk Tabipler Birliği yanında bu girişime karşı mücadelede yer alıyoruz. MC Hükümetinin ve özellikle faşist kanadının bağımsız ve yasal demokratik kuruluşların işleyişine müdahale anlamı taşıyan bu tasarrufun Danıştay tarafından ortadan kaldırılacağı kuşkusuzdur. Avukat arkadaşların bu konuda çalışmaları başlamıştır. Karar tebliğ edilir edilmez Danıştay'a başvurulacaktı."

DOĞAN ATABEK'İ ZİYARET ETTİ..

Öte yandan TÜS- DER Yönetim Kurulu üyesi Ramiz Doğan aynı sıralarda Dr. Erdal Atabek 'i ziyaret etmiş. Dernek Başkanı Hasan Fehmi Mavi'den dayanışma mesajını iletmiştir.

TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi mesajında 2. MC'nin iktidara gelmesiyle sağlık Bakanlığında tüm sağlık personellerine ve özellikle ilerici demokrat olanlarına baskı yapıldığını ve binlerce personelin sürgün edildiğini, binlercesi için de kıyım listelerinin hazırlandığını kaydederek şöyle devam etmiştir:

"Eli kanlı bulanmış MC'nin yasa tanımaz uygulamaları yalnız Sağlık Bakanlığında değil tüm devlet kadrolarında sürdürülmektedir. Sosyal Güvenlik Bakanlığında girişilen operasyon, sonucunda sizinde Kastamonu'ya sürülmeniz bunun kanıtıdır. Bu tutumuyla MC ve Bakanları sizin şahsınızda tüm sağlık emekçilerini sürmüştür. Örgütümüz TÜS-DER, size yapılan bu saldırıyı tüm sağlık emekçileri adına kınarken, saldırılara karşı Türk Tabibler Birliği ile dayanışma içersinde olacağımızı bildiririz."

ADLİ TIP TUTUKLULARIN DOSYALARINI İVEDİLİKLE İNCELEYECEK

Konuyla ilgili olarak bir demeç veren Adli Tıp Başkanı Profesör Doktor Şemsi Gök şunları söylemiştir:

"Bilindiği gibi Adli Tıp Müessesesi eski rüştiye mektebi binasında çalışmalarını sürdürmektedir. 100 yılı aşkın bir tarihe sahip olan bina Adalet Bakanlığının en yüksek ekspertis kuruluşu olan Adli Tıp Müessesesinin incelemelerine yetmemektedir. Binanın yanısıra bir kısım araç ve gereçlerin de noksanlığı ve personel azlığı, mahkemeler tarafından incelenmek üzere müessesemize gönderilen dosyaların birikmesine neden olmakta, çeşitli yakınmalara yol açmaktadır.

Adli Tıp Meclisi aldığı bir kararla hiç olmazsa tutukluların mağdur olmamaları için ilgili mahkemelerce tutuklulara ait olarak gönderilen dosyaların sıra halinde incelenmesine karar vermiştir. Böylece Adli Tıp Müessesesi tarafından gerekli inceleme yapılamadığı için aylarca, hatta yıllarca cezaevlerinde kalmaya neden olunmayacaktır. Tutuklulara ait dosyalar en çok iki ay içinde incelenerek gereği yapılacaktır".

10 Kasım'da elektrikler kesilmeyecek

ANKARA-(İSTA) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından 10 Kasım Perşembe günü Atatürk'ü anma törenleri olması nedeniyle programlı elektrik kesintilerinin sabahtan öğleye kadar uygulanmayacağı bildirilmiştir.....

BULMACA

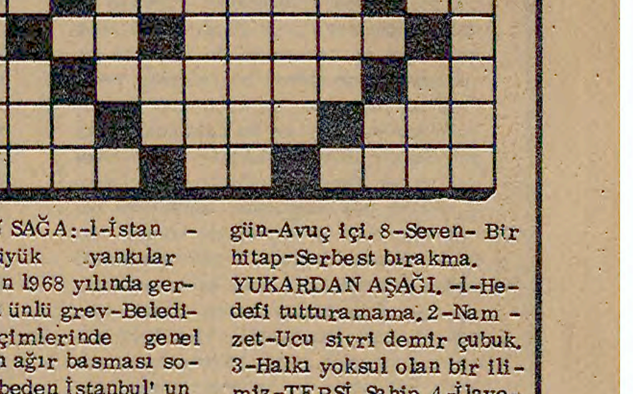

SOLDAN SAĞA: -1-İstanbul'da büyük yankılar uyandıran 1968 yılında gerçekleşen ünlü grev-Belediye ön seçimlerinde genel merkezin ağır basması sonucu kaybeden İstanbul' un Belediye Başkanı. 2-Vaat edilen-İsim-Mektup. 3-Nazım Hikmet'in soyadı-TERSİ, Bir erkek adı-Kuru değil. 4-Dünyanın uydusu-TERSİ, Çok kısa bir zaman parçası-TERSİ, Radonun simgesi. 5-Yabancı-Bir çeşit şekerleme. 6-Yemek- Bir erkek adı-Rey. 7-Fransa'da bir şehir-Özenli, düz gün-Avuç içi. 8-Seven- Bir hitap-Serbest bırakma.

YUKARDAN AŞAĞI. -1-Hedefi tutturamama. 2-Namzet-Ucu sivri demir çubuk. 3-Halkı yoksul olan bir ilimiz-TERSİ, Sahip. 4-İlave-Bir göz rengi. 5-Dumanın bıraktığı-TERSİ, Bir bitki. 6-Hakka, hukuka uygun. 7-Ön seçimler de kaybeden Ankara Belediye Başkanı. 8-Vücutça eksikliği olan. 9-Kalayın simgesi-" Takdim et". 10-Bir ünlem (şaşkınlık belirtir)-Çok karşıtı. 11-Rica anlatır-İnce özgü. 12-Yayın (eski dilde).

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	E	K	İ	M	D	E	V	R	İ	M	İ	■
2	K	A	T	A	R	■	■	A	K	A	L	A
3	O	L	A	Y	■	H	A	■	A	S	A	L
4	N	E	P	■	A	R	L	E	■	A	H	A
5	Ö	M	■	A	S	K	A	L	E	■	İ	B
6	M	■	A	R	K	A	■	E	L	■	Y	A
7	İ	S	■	K	İ	Y	A	M	■	T	A	M
8	K	İ	N	■	N	E	Y	E	■	A	T	A

TÜSTAV

Avrupa Kulüplerarası Serbest Güreş Grup Birinciliğinde Tofaş Sas ümitli

Muharrem Atik : "Zor olanı yapmaya çalışacağız,,

GÖZLER BURSA'YA ÇEVRİLDİ

Mehmet Sarı ve Mehmet Güçlü'nün sakatlıkları, ağırda güreşecek güreşçinin olmaması Atik'i kara kara düşündürüyor

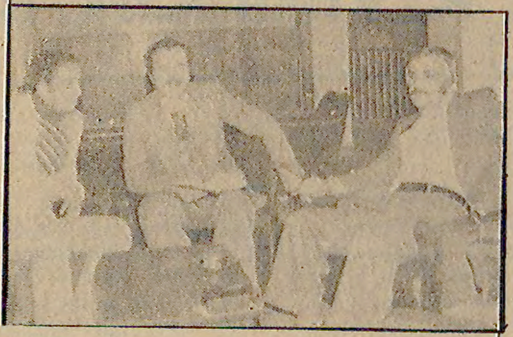

Tofaş Sas antrenörü Atik (sol başta)

BURSA - (THA)

11-12 Kasım'da Bursa Atatürk kapalı spor salonunda yapılacak Avrupa kulüplerarası serbest güreş gurup birinciliği karşılaşmalarında ülkemizi temsil edecek olan Tofaş Sas kulübü güreş Antrenörü Muharrem Atik "zor olanı başarmaya çalışacağız. Mehmet Sarı ve Mehmet Güçlü'nün iyileşmeleri için dua ediyorum. O zaman Sovyetler Birliği ve Bulgarlarla güç dengesini sağlayabiliriz" demiştir.

Bursa'da yapılacak karşılaşmalar sonunda grup birincisi olan takımın ay sonunda Polonya'da yapılacak final karşılaşmaların da en kötü ihtimalle 2. olacağına dikkati çeken Atik şöyle demiştir:

"–Her nedense bulunduğumuz gruba öteki iddialı ülkelerin takımlarını koymuşlar, aslında grubumuzda birinci olacak takıma şampiyon gözüyle bakılabilir. Polonya'da yapılacak final karşılaşmalarında en çetin iki takım Macaristan ve Doğu Almanya'dır. Dolayısıyla Bursa'da yapılacak karşılaşmalar yarı final niteliğinden çok final özelliği taşıyacaktır. İşin başında konuşmak erken olur. Sözlerim kesin olmaz.

Ancak güreşçilerimizin çoğu formdadır. Kamp çalışmalarımız bir toparlanma özelliği taşımaktadır. Müsabaka gününe kadar iki kez çiftli çalışma yapacağız.

Grup birinciliğinden tamamen ümitsiz değiliz, Mehmet Sarı ve Mehmet Güçlü'nün iyileşmelerini bekliyorum. Bu güreşçilerimiz iyileşir ve takımdaki yerlerini alırlarsa o zaman iddialı olan Sovyetler ve Bulgarlarla güç dengemiz sağlanır, denk ve iyi mücadele ortamı doğar.

Bir diğer sorunumuz ise ağırda güreşecek güreşçi sıkıntımızdır. Bu sıkıntıyı lehimize sonuç verecek tedbirleri düşünüyorum. Bursa'daki karşılaşmalarda en büyük avantajımız güreşsever seyircimizin desteği olacaktır.

Biz Bize

LOZAN AĞITI

Milli Güreşçilerimizden Mehmet Sarı, Lozan'daki Dünya Şampiyonasında uğradığımız hezimetin etkisinden hala kurtulamamış olacak ki, bir "ağıt" yazıp üzüntüsünü şöyle dile getirmiş:

"Lozan şehri bana uzak dediler.
yediler ömrümü, anam yediler,
benim madalyamı kime verdiler?
kaderin cilvesi çekilir imiş,
bir şampiyon böyle yıkılır imiş..
Lozan'a gitmemem için yolum bağlandı
benim yüreklerim neden dağlandı?
Güçlü'nün sakatlığı ordan söylendi
kaderin cilvesi çekilir imiş
bir şampiyon böyle yıkılır imiş...
Garip-Sarı derdin dağları aştı
bütün dünya buna şaştı ki şaştı,
bütün kötülükler peşime düştü
kaderin cilvesi çekilir imiş,
bir şampiyon böyle yıkılır imiş..
Yitirdim yolumu kervan durmuyor
Dertsizler halimi niçin sormuyor?
Doktorlar derdime derman bulmuyor
kaderin cilvesi çekilir imiş,
bir şampiyon böyle yıkılır imiş...
Güreş kafilesi Lozan'a gitti.
acep Mehmet Sarı şimdi ne etti?
yetti bu dert canıma yetti
kaderin cilvesi çekilir imiş
bir şampiyon böyle yıkılır imiş.
68 kilo deyince Sarı'yı sordular
daha sonra Cahit Ahışkalı'yı gördüler,
Rus, Bulgar, Macar halaykurdular
kaderin cilvesi çekilir imiş
bir şampiyon böyle yıkılır imiş..
Şampiyonum yurtta değerim yoktur
kolumla kaburgam başıma derttir
numara diyenler yalanda tekdir
kaderin cilvesi çekilir imiş
bir şampiyon böyle yıkılır imiş...

Balkan Kros Şampiyonasının hazırlıkları başlıyor

ANKARA -(AA)

Balkan Kros Şampiyonası hazırlıklarının yarışma günü en üstün form içinde ve eksiksiz olarak start yerinde bulunmak amacıyla üç ayrı devre halinde geliştirileceği bildirilmiştir.

Atletizm Federasyonunca yayınlanan genelgeye göre, birinci devre 15 Kasım–25 Aralık tarihleri arasında atletlerin bölgelerinde toplu çalışmaları şeklinde olacak, bu arada bölge müdürlükleri, sporcularının iyi performans gösterebilmeleri için yemekli barındırma yapacaklardır.

Genelgede 27 Aralık büyük Atatürk koşusunda saptanacak olan milli takım iskeletinin 30 Aralık-1 Şubat tarihleri arasında erkeklerin Kayseri Talas, kızların İstanbul Beylerbeyi kamp ve eğitim merkezlerinde kampa alınacağı, 2 Şubat'ta milli takımın saptanacağı belirtilmiştir.

Atletizm Federasyonu genelgesinde 3 Şubat-5 Mart tarihleri arasındaki üçüncü devrenin, İstanbul Sarıyer kamp ve eğitim merkezinde milli takım kampı şeklinde olduğu açıklanmıştır.

Atletizm Federasyonundan alınan bilgiye göre, bölgelerinde toplu çalışmalara katılacak olan milli takım aday kadrosunda 17 bölgeden 25 kız ve 57 erkek sporcu yer almıştır.

Ankaragücü'nün 1,5 milyonluk tesisleri hizmete giriyor

ANKARA (THA)-

Ankaragücü kulübü tarafından 1,5 milyon lira harcanarak yaptırılan sosyal tesisler önümüzdeki günlerde düzenlenecek bir törenle hizmete girecektir.

Ankaragücü Kulübü yöneticisi Nevzat Ayabakan'ın verdiği bilgiye göre, yeni tesisler Avrupa vari özellikler taşımakta, tesisin içinde dinlenme yerleri, özel lokanta, tam konforlu yatakhane bulunmaktadır.

Öte yandan, Sarı Lacivertli kulübün yöneticilerinden Fikri Başpınar yeni sosyal tesisle ilgili olarak şunları söylemiştir:

"Ankaragücü kulübünün gelecekteki yöneticilerine ve futbolcularına iyi bir miras bırakıyoruz. Yeni tesislerimiz bundan böyle bütün ihtiyaçlarımızı karşılayacaktır. Amatör dallardaki sporcularımız bu tesisten yararlanacaklardır"

"Ankaragücü'nün bugünkü yönetimi olarak büyük bir boşluğu giderdiğimizi sanıyorum."

TEKNİK DİREKTÖR METİN TÜREL

A Milli Takım Aday kadrosu dün açıklandı

İSTANBUL - (THA)

16 Kasım'da Doğu Almanya ile Dünya Kupası gurup eleme maçı için İzmir'de karşılaşacak olan Milli Takım aday kadrosu teknik direktörü Metin Türel tarafından açıklanmıştır.

THA'ya Milli Takım'ı açıklayan Türel aday kadroda şu isimleri saymıştır.

Fenerbahçe'den : Cemil, Önder, Cem. Trabzonspor'dan Turgay, Necati, Galatasaray'dan : Fatih, Erdoğan, Güngör Üner, Altay'dan: Erol, Mustafa, Adanademirspor'dan : Eser Bursaspor'dan : Sedat (3), Feridun, Zonguldakspor'dan : Rasim ve Volkan.

Türel Milli Takımın Perşembe akşamı İzmir Efes Oteli'nde toplanarak kampa başlayacağını belirtmiş ve şunları söylemiştir:

Dünya Kupası gurup elemelerinde en büyük şanssızlığımız iki maç üst üste aynı takımla sahaya çıkmayışımız oldu, örneğin Viyana'da İsa'nın sakatlığı, İzmir'deki maçta Alpaslan'ın yokluğu Doğu Almanya ile yapacağımız maçta Engin ve Ali Kemal'in cezalı olmaları Cüneyt'inde 10 günlük raporlu oluşu bizleri çok güç durumlarda bıraktı ve bırakıyor.

Köksal Özoğluöz, 71 kiloda dövüşeceğini açıkladı

İSTANBUL (THA)

B. Boronkayın 67 kilodaki Balkan Şampiyonu Milli Boksoru Köksal Özoğluöz artık kuvvetlendiğini belirterek "Bundan böyle 71 kiloya çıkarak bu kiloda dövüşeceğim demiştir.

Türkiye Kulüpler arası Boks müsabakalarında dinlendirildiğini belirten Köksal Özoğluöz 67 kiloda en son olarak Türkiye Şampiyonasında dövüşeceğini belirterek şunları söylemiştir" Genç olmamdan dolayı yaptığım idmanlar sayesinde devamlı güçlenmekteyim, bir Şampiyona yaklaştığında da kilo düşmek için ayrı bir çalışma uyguluyorum bu da beni yıpratıyor. Boyumun da uzun olması sayesinde daha iyi maçlar çıkaracağıma inandığım için Türkiye Şampiyonasından sonra antrenörümünde arzusu üzerine 71 kiloda dövüşeceğim.

Bursaspor'da futbolculara ağır para cezası verilecek

BURSA (THA)

Boluspor beraberliği Bursaspor'u karıştırmış, kulüp başkanı Mümin Gençoğlu futbolcuların ağır para cezasına çarptırılacağını açıklarken. Antrenör Ömeragiç'ten de hesap sorulacağını söylemiştir.

Boluspor beraberliğini "yenilgi" olarak nitelendiren Bursaspor kulübü başkanı Gençoğlu, THA muhabirine maçla ilgili görüşlerini şöyle açıklamıştır:

"Aldığımız beraberlik çıkardığımız futbola göre yenilgiden de ağırdır. Sabahtan beri evden dışarı çıkamıyorum. Böyle maç olmaz. Tiyatro bu. Futbolcularımızın bu kadar form düşüklüğü içinde olduklarını sanmıyordum. Hayal kırıklığına uğradım. Ne yazık ki çok kötü durumdayız. Futbolcuları şahsen benim affetmem mümkün değildir. Yarın akşam yapılacak Yönetim kurulu toplantısında sert tedbirler alınmasını ve futbolcuların ağır para cezasına çarptırılmalarını isteyeceğim.

Deplasmanlı Basketbol Liginde haftanın görünüşü

LİG OLDUKÇA KARIŞTI

Yenişehir Meysu liderliğe otururken haftanı sürprizini Fenerbahçe yaptı

● Ligde yenilmeyen tek takım kaldı : TOFAŞ SAS

İSTANBUL (THA) -

Basketbol liginin altıncı haftasında sürpriz neticeler alındı. Bu arada şampiyonluğun en kuvvetli adayı Eczacıbaşı Ankara'da Meysu Yenişehir'e yenilince lig oldukça karıştı. Ligte namağlup kalan tek takım ise Tofaş-Sas.

Haftanın maçı Ankara'da Yenişehir Meysu ile Eczacıbaşı arasındaydı. Büyük bir çekişme halinde geçen müsabakanın ilk yarısını önde kapayan Eczacıbaşı ikinci yarıda yorulunca Yenişehir Meysu bundan yararlanmasını bildi ve karşılaşmayı 82-75 kazanaraak şampiyonluk yarışında bende varım" dedi.

Haftanın bir diğer büyük sürprizini Fenerbahçe yaptı. Sahasının kapatılması nedeniyle maçlarını Bursa'da oynamak zorunda kalan Fenerbahçe ilk gün Muhafızgücü önünde oldukça tutuk oynamasına rağmen karşılaşmayı 83-80 kazandı. İkinci gün ligin güçlü takımlarından Karşıyaka önüne çıkan Fenerbahçe kendisinden beklenmeyeni yaptı ve Karşıyaka'yı yendi. İzmir takımını İzzet ve Ferhan'ın iyi oyunları ile 80-79 yenmeyi başaran Fenerbahçe puan cetvelinde de üst sıralara tırmandı.

Haftanın bir diğer başarılı ekibi ise Ziraat Fakültesi, İlk gün Galatasaray'ı Levent ve Yaşar'la yenen Ziraat Fakültesi ikinci gün güçlü Eczacıbaşı karşısında fazla bir şey yapamadı. Ve sahadan yenik ayrıldı.

İTÜ ilk gün Karşıyaka önünde fazla bir varlık gösteremedi ve sahadan yenik ayrıldı. İkinci gün güçsüz Muhafızgücü karşısına çıkan İTÜ zorda olsa bu maçı 86-81 önde bitirdi.

Ligin tek namağlup takımı TOFAŞ-SAS, bu hafta lig sonuncusu Beşiktaş karşısında çok rahat oynadı ve karşılaşmayı 96-71 önde kapadı.

PUAN DURUMU

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Yenişehir Meysu	6	5	-	1	547	456	16
Eczacıbaşı	6	5	-	1	561	419	16
Şekerspor	5	4	-	1	491	392	13
DSİ Spor	5	4	-	1	377	359	13
Fenerbahçe	7	3	-	4	572	623	13
Tofaş Sas	4	4	-	-	346	294	12
Galatasaray	6	3	-	3	477	501	12
İTÜ	8	2	-	6	638	772	12
Ziraat Fak.	5	3	-	2	373	395	11
Karşıyaka	5	2	-	3	416	393	9
Muhafızgücü	6	-	-	6	443	551	6
Beşiktaş	5	-	-	5	350	434	5

İSTANBUL

Şehir Tiyatroları

HARBİYE 40 77 20
"Coriolanus", Pazar, Pazartesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi, Pazar, 15.30-"Hadi Öldürsene Canikom", Salı 21.00 Pazar 18.30
FATİH 26 53 80
"Yolcu" -C.tesi 15.00-21.00-Pazar 15.00-18.00
ÜSKÜDAR 33 03 97
"Yorgun Savaşçı" P.tesi, Salı dışında her gece 21.00 C.tesi, Pazar 15.30
KADIKÖY 36 31 21
"Büyük İkramiye" Çarş. Perş. Cuma 21.00-"Hulleci" C.tesi 15.30-21.00, Pazar 15.30-21.00

DOSTLAR TİYATROSU (Küçük Sahne) 49 56 52
"İkili Oyun", Çarş.-Cuma 18.30 Perş. C.tesi 21.15 Pazar 15.15 "Gün Dönerken" Çarş. 15.15 Cuma 21.15 C.tesi, Pazar 18.30
ÇEVRE TİYATROSU 25 01 78
"Işıklar Neden Karardı" P.tesi dışında her gün 21.30 Çarş. C.tesi Pazar 15.00
G. ÖZCAN-G. ÜLKÜ 46 80 91
"Yalancının Mumu" P.tesi dışında her gün 21.00 C.tesi, Pazar 16.00
KENT OYUNCULARI 46 35 89
"Çöl Faresi" Perş, Cuma 21.15, C.tesi 18.15-21.15 "Seneye Bugün" Çarş. 21.15 Pazar 15.00-18.15

18.30 - Balarısı :

Balarası Tombik yoluna devam ederken Kont Pire ile karşılaşır ve arkadaş olurlar. Kont Pire balarısı Tombik'i ve etraftaki böcekleri her şeyin en rahat olduğu böcekler cennetine davet eder, bu onun bir düşüdür. Kont Pire idealindeki, cenneti aramaktadır. Düşteki gerçekleri aramaya devam eden Kont ve Tombik doğanın gerçeği ile karşılaşır, dostça birbirlerine veda ederler.

19.00 - Çocukların Televizyonu

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesi'nce hazırlanan ve Idık ile Bıdık adlı Kukla programı ile "Aslan ile Fare" adlı dış kaynaklı filmin yer aldığı bu program Okul öncesi çocuklar için hazırlandı.

19,25 - Bir Köpeğin Serüvenleri :

Sürekli filmin bugün yayınlanacak olan 8. bölümünde Joe bu kez de bir dilsizle dost olmuştur. Sahibi Kori hâlâ onun peşindedir. Ama Joe, tekrar kaçmayı başaracaktır.

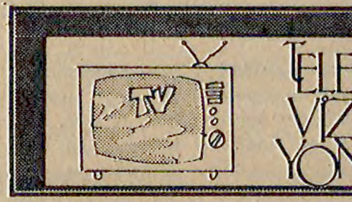

20.00 - Haberler ve Hava Durumu :

20.40 - Gurbet Elleri II :

Televizyon Eğitim Yayınları Şubesi'nce hazırlanan Gurbet Elleri dizisinin ikinci bölümünde, Hollanda'da günlük yaşam konusu ele alınıyor. Çeşitli zümrelerden Hollandalılar ile yapılan röportajlar ile, Hollanda'daki ev kiraları, fiyatlar, sigortalar araştırılıp, görüşülüyor. Aynı programda yer alacak başka bir konu ise bu ülkede evlenerek yerleşmiş Türkler.. Hollandalılar ile evlenmiş Türk hanımlar konuşmaktan kaçındıkları için Türk konuşmacılar genellikle Hollandalı bayanlar ile evlenmiş Türk erkeklerinden oluşuyor. Seyircilerimiz, bu programda Türkçe bilmeyen Ahmetler, Mehmetler, Denizler ve Orhanlar ile tanışacaktır.

21.20 - Tiyatro

İstanbul Televizyonu'nca hazırlanan Paula Levi'nin yazdığı ve Can Gürzap, Aytaç Yörükaslan, Ayten Gürzap, Turgut Savaş, Metin Çeliker, ve Niyazi Er'in oynadıkları, MEŞRU MÜDAFAA adlı oyun yer alıyor. Oyunun konusu kısaca şöyle : Matteu, gece yarısı tenha bir sokakta sevgilisi Gredya'nın evine doğru gitmektedir. Yolda hiç tanımadığı bir adamla karşılaşır. Bu adam Matteu'ya Gredya'nın evine gitmemesini, gittiği taktirde kocası tarafından öldürüleceğini söyler. Matteu gerçeği bilmekle birlikte herşeye rağmen eve gider. Çünkü sevgilisine güvenmek zorunluluğunu duymaktadır.

22.30 - Türk Hafif Müziği :

22.45 - Güne Bakış

İSTANBUL

BEYOĞLU :
ATLAS: (44 08 35) Sakindi Oranın Şafakları - Yön: A. Tarkovski. Oyn: I. Chevtchouk O. Ostroumova.
DÜNYA: (49 93 61) Kumarbaz - Ri.
EMEK: (44 84 39) Suspiria, 9. hafta.
FİTAŞ: (49 93 61) Keoma - F. Nero, 2. Hafta.
LALE: (44 35 95) Sakar Şakir - K. Sunal.
YENİ MELEK: (44 42 89) Sarajova Köprüsü - C. Marvin - RT.
ŞİŞLİ :
AS: (47 63 15) Cehennem Treni - K. Takakura - Ri.
İNCİ: (40 45 95) 1. Sev Dedi Gözlerim - O. Gencebay. 2. Adsız Cengaver - C. Arkın.
KONAK: (48 26 06) Banko - L. Mercende. Ri.
SİTE: (47 69 47) Lanetliler Gemisi, 9. hafta.

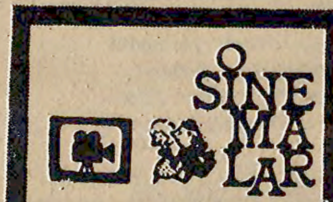

AKSARAY :
BULVAR: (21 35 78) Sakar Şakir - K. Sunal.
PİEK: (22 25 13) 1. Üç Dev Adam - A. Akkaya. 2. Cesur - Y. Güney.
MARMARA: (22 38 60) Altın Çocuk - G. Gemma.
ŞAFAK: (22 25 13) Sarajevo Köprüsü - RT.

ANKARA

Çağdaş Sahne Kavaklıdere (26 77 01)
Film Hudutların Kanunu (Yn. Lütfi Akad)
Sinematek(Mavi Yıldızdaki Cinayet/ Çekoslavakya
Hababam Sınıfı Uyanıyor (r) M. Özkul-A. Naşit 12, 14, 16, 18.15, 20.45
Sinama Batı 18 83 23
Kurtların Pençesinde (2. haf.-ro) C. Heston 12.15-14.30-16.45, 19, 21.15
Dilek 17 16 54
K.dere Çankaya
Çankaya 28 07 80
Hababam Sınıfı Uyanıyor M. Özkul-A. Naşit 12.15-18-21.15

Sinema Akün 27 76 56
Lanetliler Gemisi (7. haf.)(ro) F. Dunaway- A. Gardner 12.15 18-21.15

Talip 28 00 39
Vahşi Melez (ro) M. Özkul A. Naşit 12.15-14.15-15.16.18 15-21.15
Bahçelievler
Arı 13 48 73
Alçaklar (ro)
M. Caine 14-16.15-18.30-21.

TRT 1

05.00	Açılış, Program ve Kısa Haberler
05.05	Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.20	Günaydın
06.30	Bölgesel Günaydın
07.02	Köye Haberler
07.07	Bölgesel Yayın ve Reklamlar
07.30	Haberler
07.40	Sabahtan Sabaha
09.02	Kadın Dünyası
10.00	Kısa Haberler
10.01	Arkası Yarın
11.05	Okul Radyosu
12.00	Bölge Haberleri
12.55	Reklamlar ve Radyo-Televizyon Program Haberleri
13.00	Haberler
13.15	Oyun Havaları
14.32	Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
15.00	Kısa Haberler
16.00	Bölge Haberleri
17.02	Akşama Doğru
18.01	Çocuk Bahçesi
19.00	Haberler
20.15	Türk Sanat Müziği Toplu Programı
21.00	Haberler
21.45	Muharrem Akkuş'dan Türküler
22.02	Bölgesel Yayın
23.00	Haberler
00.02	Gece Konseri
00.55	Kısa Haberler
01.00-05.00	Gece Yarısı

TRT 2

08.00	Gün Başlıyor
09.00	Haberler
09.30	Türküler
10.15	Şarkılar
10.30	Türküler Geçidi
11.10	Klâsik Batı Müziği
12.00	Hafif Müzik
12.40	Türkülerin Dili
13.00	Haberler
13.15	Hafif Müzik
14.00	Türküler
15.00	Yabancı Dil Öğrenelim.
16.00	Türküler Geçidi
16.40	Şarkılar
17.00	Konser Saati
18.00	Anıtlar ve Renkler Ülkesinden
19.00	Haberler
20.15	Hafif Müzik
21.00	Türküler
21.45	Saz Eserleri
22.02	Yay-Kur Saati
23.15	Bir romanımız Var
23.30	Haberler
23.55	Program ve Kapanış

TRT 3

07.00	Açılış ve Program
07.30	Sabah için
09.45	Türküler ve Oyun Havaları
10.15	Diskoteğimizden
11.15	Solistlerden Seçme Eserler
11.45	Öğleye Doğru
12.45	Bu Şarkı Hangi Makamdan ve Saz Soloları
13.15	Müzik Şöleni
14.45	Ankara Radyosu Çoksesli Korosu
16.00	Çağdaş Müzik
16.30	Keman Soloları
17.00	Bağlama Takımı
17.30	Ses ve Saz Dünyamızdan
19.00	Dünden Bugüne
21.55	Türk Düğünleri ve Gelenekleri
22.15	Klâsik Türk Müziği Korosu
24.00	Gece ve Müzik
01.00	Program ve Kapanış

1917-1977 (Fotoğraflarla)

EKİM DEVRİMİ

31

Moskova'daki gelişmeler

Petrograd'dan sonra devrimin geleceğini Moskova'daki hareket belirliyordu. Bu arada Moskova'da büyük bir karşı-devrimci merkez oluşturulmuş, gericilik tüm gücünü bu kentte yoğunlaştırmaya çalışmıştı. Moskova, karşı-devrimin kalesi olarak lanse ediliyordu. Bu nedenle Moskova'daki çatışmalar bir hayli zorlu oldu.

1 Moskova'daki devrimciler bir arada görülüyor. 7 Kasım 1917'de devrimin Petrograd'da başarıyla sonuçlandığı haberleri gelir gelmez, Moskova'lı ilericiler harekete geçtiler.

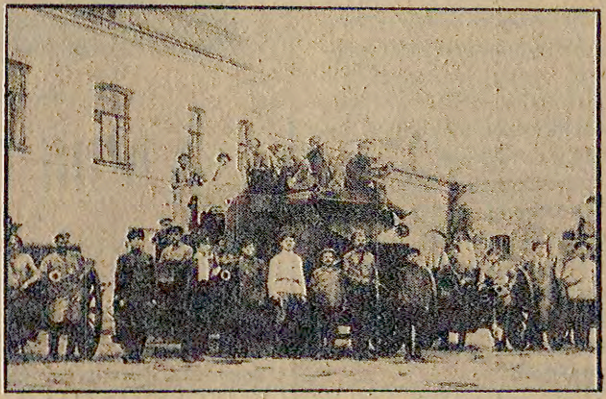

2 Moskova'daki tüm yerleşme bölgelerinde ve iş yerlerinde komiteler kuruldu. İşçiler ve askerler, devrimin Moskova'da da başarıya ulaşması için çalışmaya başladılar. Samoskvorezki bölgesindeki çalışmalar, bunlarından biriydi.

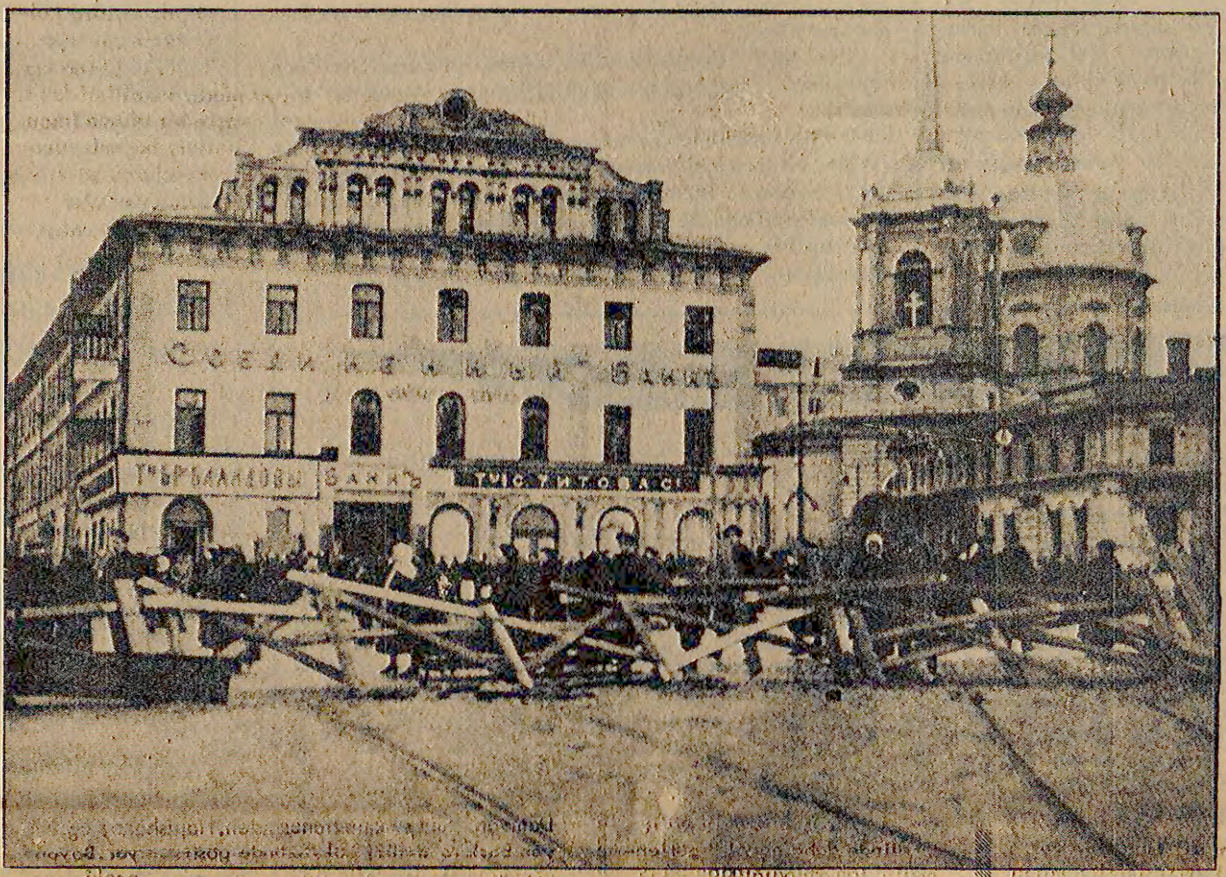

3 İşçiler ve askerler kentin can alıcı noktalarını tuttular. Bu arada diğer kentlerle bağlantılar kuruluyor, Petrograd'daki merkezden gelen direktifler anında değerlendirilmeye çalışılıyordu. Moskova tarihinde ikinci kez barikatlar kuruldu. Fotoğraf, Arbatskaya Alanındaki barikatı gösteriyor.

4 Subay okulu öğrencileri, Tverskaya Caddesindeki Devrimci Askeri Komite merkezi hariç, kentin hemen hemen bütün önemli yerlerini ele geçirmeye başladılar. Aleksandrovski Askeri Okulu önünde toplanan gericilere bağlı güçler, kimseye kuş uçurtmayacaklarını ileri sürüyorlardı.

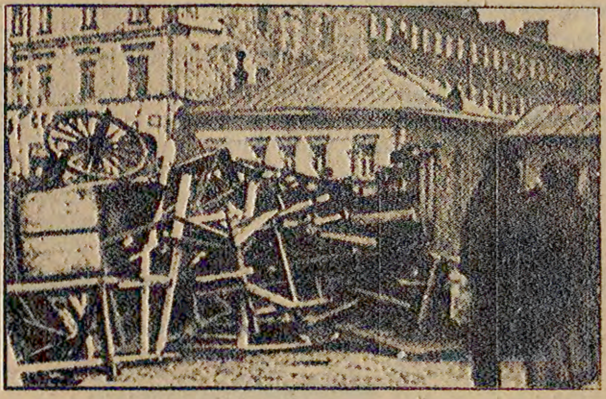

5 Petrograd'dan ve Baltık donanmasından Moskova'ya yardım geldi. Barikatlarda kanlı savaşlar oldu. Sonunda sonucu, bu barikatlar belirledi. Presnya bölgesindeki barikat da bunlardan biriydi.

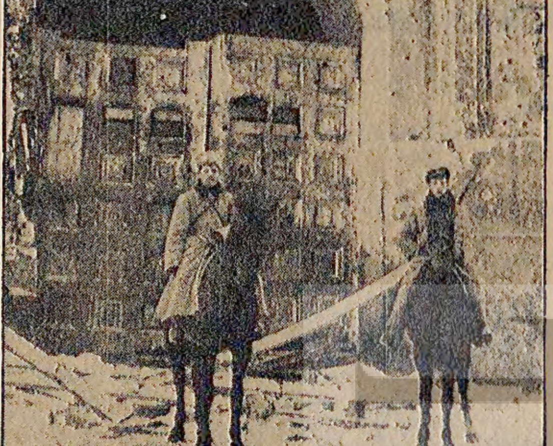

6 16 Kasım sabahı, devrim Moskova'da da başarıya ulaştı. Kremlin, Sovyetlerin eline geçti. Fotoğrafda, o günlerde Kremlin'in Nikolski kapısı önünde nöbet bekleyen işçiler görülüyor.

7 Devrimin zafere ulaşması, Moskova'da büyük şenliklerle kutlandı. Kudrinskaya'daki bu tramvay da, başarıyı müjdeliyordu.

8 Moskova'da da başarıya ulaşılmıştı. Ancak gericilik güçleriyle yapılan çatışmalarda bin kişi hayatlarını kaybetmişti. Devrim için canlarını verenler için 23 Kasım 1917'de düzenlenen büyük törene binlerce kişi katıldı.

Devam edecek

Cengiz Aytmatov

DENİZ KIYISINDA KOŞAN ALA KÖPEK

31

Gördüğünüz gibi yalnızım artık! Nereye gittiğimi bile bilmiyorum. Hepinizi gökyüzünde gördüğüm için bütün korkum geçti. Hanginizin kimin yıldızı olduğunu bir bilsem! Ama bunda sizin suçunuz yok, beklenmedik bir şey oldu işte. Bütük Sis örttüğü için göremediniz bizi. Artık yalnızım, görüyorsunuz... Ötekiler gittiler, üçü de gittiler. Sizleri çok severlerdi; karaya gider yolu göstermeniz için hep sizi gözlediler, çıkmanızı beklediler. Orhan Dede yıldızların insanları aldatmadığını söylerdi, böyle öğretmişti bana... Ama ne yapalım, olan oldu, siz bunda suçlu değilsiniz. Çok geçmeden ben de öleceğim. Suyum tükendi, gücüm kalmadı, nereye gideceğimi bilmiyorum... Şurada azıcık bir suyum var, daha fazla bekleyecek gücüm kalmadığından onu da hemen içeceğim. Balık çirozlarının konulduğu, fok derisinden bir torba vardı, bu gün onun birazını yedim. Fakat daha fazla yiyemeyeceğim; içim dışıma çıkıyor, kusacak gibi oluyorum... Son kalan suyumu içeceğim biraz sonra. Artık bir daha görüşemezsek size şunu söyleyeyim ki, Orhan Dede, Mılgun Amca, babam Emrayin sizi çok severdi. Sabaha çıkarsam sizinle o zaman uğurlaşırız...»

Az sonra sandal büyük bir duman yığınına daha girdi. Her şey yeniden silindi, gitti. Ama rüzgârın, dalgaların sürüklediği sandal durmaksızın yol alıyordu. Hiçbir şeye aldırmayan Kirisk fıçının dibinde kalan kokuşmuş, son tas suyu da içerek; Orhan Dede'nin genellikle oturduğu yere, kayığın kıçına, fıçının yanına uzandı. Ölüme hazırlanıyordu artık, sisten hiç korkusu kalmamıştı. Üzüldüğü tek şey, yıldızları görememesi, onlarla uğurlaşma fırsatının kalmayacağıydı. Durumu gitgide ağırlaşıyordu...

Yarı uykuda, yarı baygın bir durumda ne kadar yattığını bilemiyordu. Belki gece yarısı olmuştu, belki de gece sona eriyordu. Rüzgârın önünde uçuşan bulutlar gibi denizin yüzüne ince bir sis yayılmıştı.

Kimisinin talihi kapanır, kimisininki de açılır. Çocuğun bir ses duyup duymadığı belli değildi. Ama duymuştu, tepesinde birtakım kanat vuruşları işitmişti, kayığın yakınından geçen bir şeyin hızla uçup gittiğini görmüştü. Kirisk silkindi birden, gözlerini açtı kocaman kanatlarıyla ıslıklar çıkaran, iri, güçlü bir kuştu bu.

— Aguguk! Aguguk! diye öttü kuş.

Kirisk kutup baykuşunun uçuş yönüne dikkat etti, rüzgârın esiş yönünü dinledi. Rüzgâr soldan ensesine doğru esiyordu. Geriden, sol kulağının arkasından...

Kuşun ardından;

— Aguguk! Aguguk! diye seslendikten sonra Orhan Dede'nin yerini aldı, baykuşun uçtuğu yöne doğru çevirdi sandalı.

Bütün dikkatini, bedeninde kalan tüm gücünü toplamış; iki eliyle birden dümene sarılırken, kuşun uçtuğu, rüzgârın estiği yönü unutmamaya çalışıyordu.

Kutup baykuşunun nereden nereye gittiği belli değildi. Karadan adaya mı, adadan karaya mı? Orhan Dede'nin söyledikleri Kirisk'in kulaklarında çınlıyordu hâlâ: Geceleri ve sisli havalarda dostdoğru uçan güçlü bir kuştu, en güçlü kuş...

Sandal dalgadan dalgaya sekiyordu. Sürekli esintiden sisler dağılıp seyrelmeye, gökyüzünün kenarları aydınlanmaya başlamıştı. Tam ilerde, göğün koyu mavi göründüğü yerde parlak bir yıldız tek başına ışıl ışıl yanıyordu. Kayığın burnu yıldızın parladığı yere doğruydu. Kirisk hep o yönde gitmesi, oradan hiç ayrılmaması gerektiğini biliyordu. Çünkü baykuş oraya doğru uçmuştu. Gözlerini, tanımadığı bir yıldızdan ayırmıyor, bir yandan da ensesinde duyduğu esintinin yönünü değiştirmemeye çalışıyordu.

«Es, rüzgâr, es, sakın durma! Adını bile bilmiyorum. Orhan Dede'm olsa söylerdi adını. Gitme, kardeş ol benimle. Hep böyle es, yönünü değiştirme. İstesen yönünü değiştirmeden eseceğini biliyorum. Ne olur, yardım et bana, hep yanımda kal. Sonra adını da öğrenirim, seni öyle çağırırım. Istersen Orhan Dede'nin rüzgârı diyeyim sana. İster misin? Sana Orhan Dede'nin rüzgârı diyeceğim. Sonra sen de beni tanırsın...»

Kirisk yol arkadaşı rüzgârla böyle konuşuyor, ona birlikte kalması için dil döküyordu. Tüm benliğini, tüm gücünü rüzgârın esişiyle birleştirmişken, bir yandan da yöneldiği parlak yıldızdan gözlerini alamıyordu. «Seni seviyorum, yol gösterici yıldızım, yükseklerde, çok uzaklarda duruyorsun. En güzel yıldızsın sen! Yalvarırım, gitme, yerinde dur, kesme ışığını! Aguguk sana doğru uçtu, ben de sana geliyorum. Adaya mı, karaya mı uçtu, bilmem ama geliyorum işte. Addya bile uçsa, ölümün orada olsun. Gitme, ışığını saç, yıldızım! Adını bilmediğim için kızma bana. Öğrenmeye fırsat bulamadım, babam olsa söylerdi. İstersen babamın adıyla çağırayım, Emrayin'in yıldızı diyeyim sana. Gökte seni görünce selâm vereyim, adını fısıldayayım. Bana yardım et, Emrayin'in yıldızı; vaktinden önce gitme, sönme, birdenbire bulutların arkasına gizlenme...»

Yol gösterici yıldızıyla böyle konuşuyordu. Sonra dalgalarla konuşmaya başladı:

«Dalgalar, kayığımı sürüklediğiniz için iyisiniz çok iyisiniz. Size Mılgun Amca'nın dalgaları diyeceğim. Aguguk kuşunun uçtuğu yöne gittiğinizi biliyorum. Nereye gitmeniz gerekiyorsa oraya gidersiniz, hiç durmazsınız. Ne olur, bırakmayın beni, yolunuzdan hiç sapmayın! Kendi gücüm olsa kürek çekerdim. Fakat, görüyorsunuz, sizin kuvvetinizden yararlanıyorum. Eğer sağ kalırsam Orhan Dede'nin rüzgârıyla birlikte Emrayin'in yıldızına doğru gittiğinizi hiç unutmayacağım. Herkese, Mılgun Amca'mın dalgalarının denizde herkese iyilik yaptığını söyleyeceğim. Yardım edin bana, gitmeyin, yalnız bırakmayın beni...»

DEVAM EDECEK

Sibirya Şafağı

Kemal BAYRAM

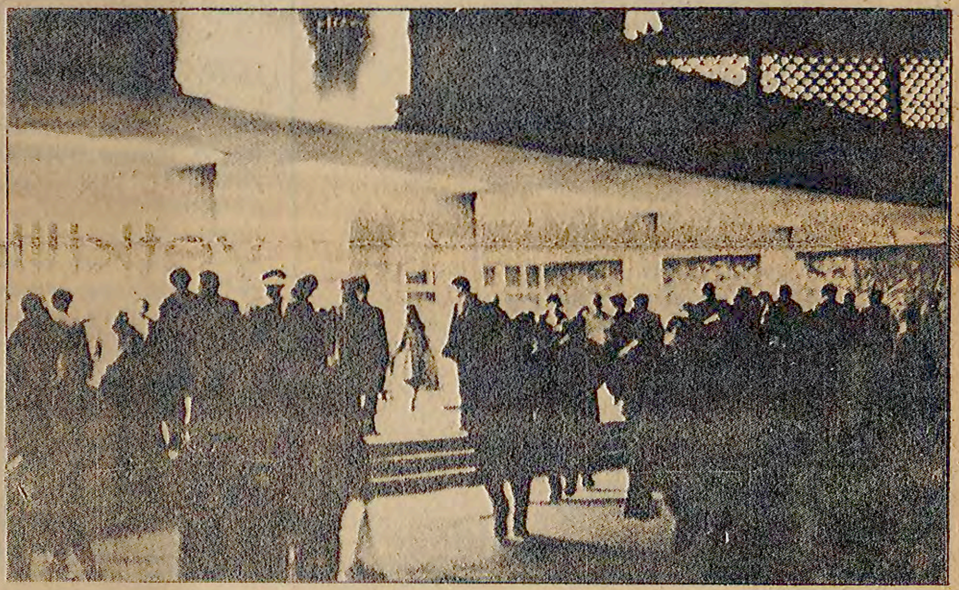

18

"Külekler şehri,,

Değişmek, doğa yasası. Görülen ya da görülmeyen canlı ya da cansız her şey, bu yasanın önünde boyun eğer. Bu yasaya uyan insanın görevi, değişimleri toplumsal yarara uygun devinimlerle geliştirmektir. Gereksinmelere ülke koşulları, olanaklar, ekonomik yapının gösterdiği açı ve geçerli genel doğrular göz önünde bulundurularak yanıt verilir.

İki yıl önceye göre önemli değişiklikler gördüğümüz Bakü kentinde yöneticilerin bu temel doğruların dışında kalmadığına inandık. Herkes bilir ki komşumuz Sovyetler Birliğinde plansız, programsız bir iş yapılmaz. Plana, programa giren konular da toplumun, ülkenin isteklerinden, gereksinmelerinden doğar. Bakü'de yeni açılan iş alanları, okullar, park ve bahçeler, hava terminalinden kente uzanan modern yol, Lenin'in yontusunun bulunduğu denizi kucaklayan muhteşem gezinti yeri, inanıyoruz ki yalnız Bakü'de yapılmış olanlar değil. Azeri ülkesinin diğer kentlerinde de bir çok değişim, gelişim çizgisi temel alınarak oluşturulmuştur, oluşturulacaktır. Azerbeycan'ın toprak altı ve toprak üstü zenginlikleri, insanlarını çalışkan olmaya, çağdaş olmaya, tüm iş kollarında üretimi artırmaya zorlamaktadır. Bakır, çinko, kurşun, ve civa yatakları, petrol ve doğal gaz sahaları insan emeğini sürekli olarak yanında görmek istemektedir. Bu emek gücü onlara dokunacak, okşayacak ve işleyip değiştirerek gene insanın yararına sunacaktır. Azerbeycan halkı ve yöneticileri bu bilincin içindedir. Azerbeycan halkı belki biraz da, bu yüzden çok çalışkandır. Uzaktan yakından kimi gördüysek, kimlerle ilişki kurduysak, toplumsal üretime katkıda bulunmanın hırsı ve neşesi içindeydi. İnsanları gelecekleriyle ilgili önemli ekonomik ve sosyal konularda bütünleştirmek, aynı güzellikleri eğitim ve öğretim yoluyla sunmak demektir. Bu kolayca başarılan bir iş değildir. Küçümsenecek, kulak arkası yapılacak bir durum değildir bu.

Çağımızda sürüp giden kötülüklerin, savaşların, insanın insanı, toplumun bir başka toplumu sömürmesinin özünde yatan bir önemli unsur da aynı bilinç doğrultusunda uyandırılmamaktır. Öğretim kurumlarının yaygınlaştırılarak eğitimin yerli yerine oturmamasındandır. Öğretim ve eğitim düzeyi yükselen toplumlar ekonomik gücün dürtüsüyle ne emperyalizmin uydusu olur, ne de saldırganlıklara olanak tanır. Gerek komşuları arasında, gerekse dünyada saygınlık kazanma, çelişkilerin ortadan kaldırıldığı, sömürünün olmadığı, insanca yaşamanın temel alındığı ve emeğin egemen olduğu toplumların daha çok hakkıdır. Azeri dostlarımızı bu koşullarda gördük. Sovyet Cumhuriyetleri arasında sağlam, tutarlı, dünyada barışa dostluğa katkılı olarak.

Bakü'yü geziyoruz, rehberimiz İsmail Yusufov'la. Bakü, Moskova, Leningrad, Kiev, Taşkent'ten sonra Sovyetler Birliği'nin beşinci büyük kenti. Bir milyon yediyüz bin nüfusu var. Azeriler «Külekler şehri» diyor Bakü'ye. «Rüzgârlar kenti» anlamına geliyor. «Kış aylarında esen rüzgâr insanın içini dondurur. Bizim Azeri halkı «Sibir Azerbeycan'a mı geldi, nedir bu soğuk» diye konuşur. Aralık, Ocak aylarında hava sıcaklığı eksi 6-7 dereceye düşer.» diyor İsmail Yusufov. 1975 yılındaki gidişimde tanık oldum Hazer'in rüzgârına. İlkin serin serin soluk alıyordu deniz. Haziran ayında olmamıza karşın korkunç bir sıcaklık vardı kentte. Akşam üzeri «Tuyuk» tavuk lokantalarından birisine girdik. Aradan bir kaç saat geçince dayanılmaz bir esinti başladı. Gündüz yanıp kavrulan insanlar olarak önce aldırmadık bu esintiye. Fakat sessizce vurmuştu karayel. Hastalanmıştım.

Ismail «Külekler şehri» derken bunu anımsadım. Bir de koca Nazım'ın şu unutulmaz mısralarını:

«Yaman esiyor be karayel yaman
Sakın özünü Hazer'in hilesinden aman
Aman oyun oynamasın sana rüzgâr
Aldırma anam ne çıkar
ne çıkar
    kudurtsun
        karayel suları
Hazer'de doğanın
        Hazer'dir mezarı...»

Bakü içinde görülmesi gereken tarihi ve turistik güzel yerler var. Kız kalesini, Şirvan Şahlar Sarayını, Lenin müzesini, neft taşlarını, 12 ve 14. yüz yıllardan kalma kaleleri, hayranlık duyarak gezdik.

Bakü'de dostlarımız vardı. Değerli yönetici Aleskerova Taira Hanım görüşme sağlamak için her türlü çabayı gösterdi. Fakat yaz sezonu içinde bulunmamız nedeniyle ne yazık ki kimseyle görüşemedik. Anar Rızayef, Asildar Hüseyinof, Cengiz Geraybeyli, Hamit Araslı, Halide Gülova, bir de Ağakasımoğlu ile mutlaka görüşmek istiyordum. Kompozitör Nıyazi Bey'in dışında kimse bulunamadı. Niyazi Bey'e de sayın Senatör Şükran Özkaya ve Nilüfer Yalçın ile gidebildik.

Ertesi gün Azerbeycan Gazeteciler Birliği Genel Sekreteri Hacı Hacıyef, öykü yazarı Akşin Babayef, ve İstanbul'dan Moskovaya giderken uçakta tanıştığımız şair Bahtiyar Vahapzade ile İnturistin otelinde oturup söyleşide bulunduk. Bize gerek Bakü gerekse Azerbeycan hakkında geniş bilgiler sundular. Bakü Belediye Başkanı Aydın Memedov şerefimize bir «şampanya» partisi düzenledi. İtalyanlarla bir toplantısı olduğu için çok sıkışıktı. Bu yüzden verdiği partiye de katılamadı.

Akşam konsere çağrılıydık. Azeri dostlarımız bizlere tam bir müzik şöleni verdiler. Unutulmaz bir gece geçirdik. İçimizden bazıları dedi ki: İnsan turist olarak gelip, yalnız Bakü'de bir ay kalmalı. Ama yalnız Bakü'de.»

Bakü, evet, çok güzel kent. Devrime beyniyle yüreğiyle katılan insanların oluşturduğu bir kent. Ama:

«Bir Mustafa Suphi var eski tanıdıklardan
Kanayan yaramızın sulara çizilmesi...»

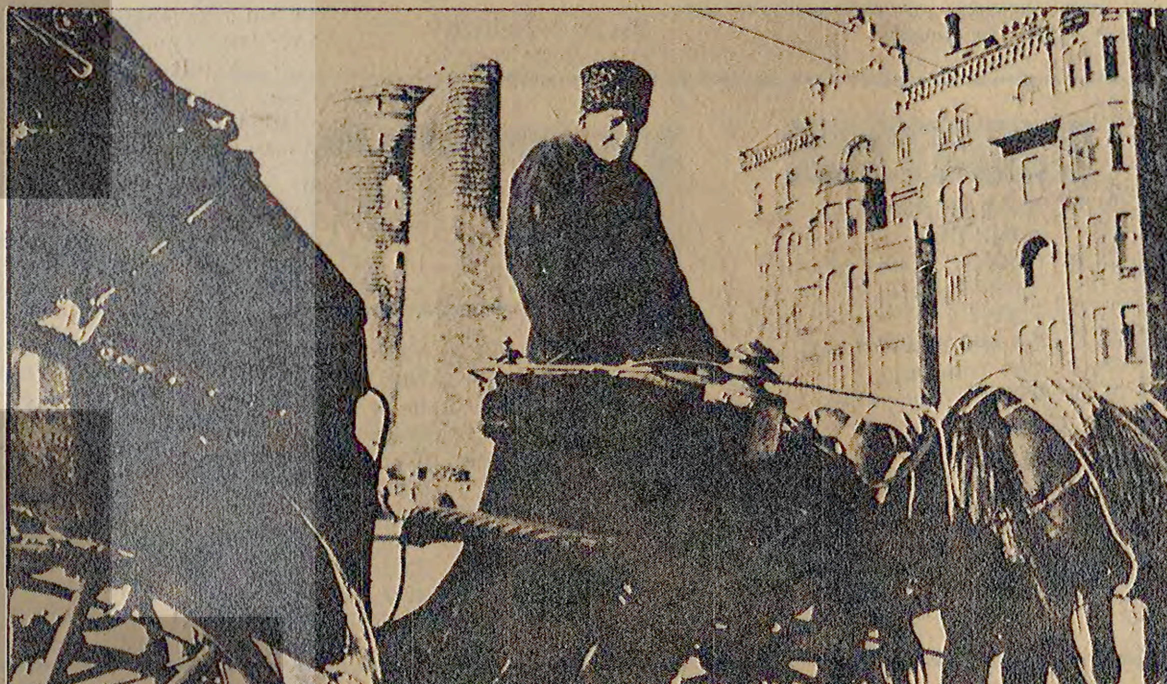

Ekstaş işçileri greve başladı

ANKARA – (THA)

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi İşçileri Sendikasına üye 110 işçi, toplu sözleşme görüşmelerinin olumsuz sonuçlanması nedeni ile önceki gün Şereflikoçhisardaki Ekstaş Holding'de greve başlamışlardır.

Türkiye Petrol ve Kimya Sanayi işçilerinden yapılan açıklamada Almanya'da çalışan Türk işçilerinin de katılmasıyla kurulan Ekstas Plastik Sanayi işyerinin yöre eşrafının eline geçtiği..., bunların ise işçiyi ezmeye çalıştıkları belirtilmiştir.

Açıklamada özetle şöyle denilmiştir:

"Almanya'da çalışan işçi arkadaşlarımızın dişlerinden tırnaklarından arttırdıkları paralarla kurulan plastik madde üreten fabrikanın burada çalışan işçilerin sömürülmesine zemin olarak kullanılması gerçekten acıdır. Almanya'da çalışan fabrika hissedarları Ekstas'da işçi haklarının ayaklar altına alındığından haberdar değillerdir. Feodal kafalı eşraf yurt dışında çalışan emekçileri kötü patron gibi göstererek onları emeklerinin karşılığıyla oluşan fabrikada çalışan işçilerle karşı karşıya getirmek istemektedir.

7 ay süren görüşmelerde Holding yönetimini elinde bulunduran eşraf, çalışan işçileri çeşitli yollardan ezerken, artan ve kontrol altına alınması olanaksız olan pahalılığın karşılanması için ücretlerin artırılmasına ilişkin istemlerimizi geri çevirmişlerdir. Toplu-sözleşme görüşmelerinde, "toplu sözleşmeye bunu resmi makamlara bildirmeye ne gerek var. İşçilere üç beş kuruş verelim kardeş kardeş anlaşalım" biçiminde ayıp yanıt verdiler. Bunun üzerine görüşmeler uyuşmazlıkla sonuçlandı. Daha önce alınan grev kararı da 5 Kasın'da uygulamaya konuldu.

İşçi arkadaşlarımız haklarının alınmasında kararlı olduklarını sergiliyorlar. Şimdi Ekstaş Holding önünde haklar alınana dek de bu mücadele sürecektir. Kararlı ve inançlıyız.

Geceye katılan Frankfurt Türk Halkevi Halkoyunları ekibi Türkiye'nin çeşitli yörelerinden oyunlar sergiledi...

Cumhuriyetin 54. yıl kutlama şenliğine katılan Türkiye'li işçilerden bir grup.

Türkiyeli işçiler Cumhuriyet Bayramı nedeniyle bir gece düzenledi

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı nedeniyle Frankfurt'daki Alman Sendikalar Birliği salonunda düzenlenen gece, işçilerimiz arasında büyük ilgi görmüş, aile ve çocuklarıyla birlikte 800 kişinin üstünde işçi katılmıştır.

Frankfurt Türkiyeli İşçiler Birliği ve Frankfurt Türk Halkevinin ortaklaşa düzenlediği ve Frankfurt Türkiye Gençler Birliğinin aktif olarak desteklediği gecede MESS'in uyguladığı lokavt kınanmış, Maden işçileriyle dayanışma sık sık dile getirilmiş ve aynı zamanda bu sloganlarla salonun içi süslenmiştir.

Cumhuriyetin 54. yılında ülkemizin çok ağır şartlar altında bulunduğu ve faşizmin tırmanış halinde olduğu belirtilen gecede, 2. MC protesto edilmiştir.

Gecede 1 Mayıs 1977'den ve Maden-İş grevinden diyalar, şiirler eşliğinde gösterilmiş ve salonda bulunanlar alkışlar ve "Yaşasın DİSK, Yaşasın Maden-İş" sloganlarıyla duygularını dile getirmişlerdir.

Halkevinin halkoyunları ekibi ve korosu gecenin kültür programına zengin gösterileriyle katılırken,

Gecenin en ilgi çeken ve büyük bir ilgiyle izlenen bölümü de düzenlenen forum olmuştur. "İşçi sınıfının eylem birliği ve "UDC" konulu foruma çeşitli mesleklerden temsilciler katılmış, bunlar Türkiye'deki son gelişmeler üzerine görüşlerini dile getirmişlerdir.

Münir Şahin'de grev ve lokavt kararı alındı

● DİSK'e bağlı sendikanın Berec'teki yetkisi kesinleşti

ISTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası İstanbul'da kurulu Münir Şahin Laboratuarında grev kararı almıştır. Sendikanın grev kararı aldığı gün, işveren de lokavt kararı almıştır.

Bundan bir süre önce Sendika, Münir Şahin Laboratuarında örgütlenerek yetki almış, işverene toplu iş sözleşme çağrısında bulunmuştur. Görüşmelerde anlaşmaya varılamayınca uyuşmazlığa gidilmiş, daha sonra da uzlaştırma kurulu teşkil edilmiştir. Mahkemenin üçüncü tarafsız aracıyı saptadığı uzlaştırma kurulu konuyu incelemiş, ancak uzlaştırma kurulunun almış olduğu kararı her iki taraf da kabul etmemiştir.

Konuyla ilgili olarak bir açıklama yapan Petrol ve Kimya İşçileri Sendikası İstanbul 1 Nolu şube Başkanı Zeki Özyavuz, "Grevin uygulama zamanını Sendikamız Genel Yönetim Kurulu tesbit edecektir." demiştir.

Öte yandan İstanbul'da kurulu Berec Pil ve Batarya Fabrikasında 9. İş Mahkemesi işyeri düzeyinde Petrol ve Kimya İşçileri Sendikasına kesin yetki vermiştir. Bu işyerinde daha önce Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası da yetki için başvuruda bulunmuş, Bölge Çalışma Müdürlüğü yetkiyi DİSK'e bağlı Petrol ve Kimya İşçileri Sendikasına vermişti.

Turizm-İş, Barış Oteli'nde grev kararı aldı

ADANA (İSTA)

DİSK'e bağlı Turizm-İş Sendikası Barış Otelinde grev kararı almıştır.

Turizm-İş Sendikası Adana da kurulu ve aynı işverene ait, Ak Otel ve Barış Otelinde bundan bir süre önce örgütlenerek, işverene toplu iş sözleşmesi çağrısında bulunmuştur. Turizm-İş Sendikası Barış Otelinde daha evvel örgütlenmesini tamamladığından bu iş yerinde toplu iş sözleşmesi çağrısında önce yapılmıştır. Ancak işveren Bölge Çalışma Müdürlüğünün saptadığı toplantıların hiçbirisine gelmemiştir. Turizm-İş Sendikası da bu işyerinde prosedüre uygun olarak grev kararı almıştır.

Turizm-İş Sendikası Genel Başkanı Ömer Ülkü, aynı işverene ait Ak Otel'de yeni çağrı yapıldığını, toplantının önümüzdeki günlerde yapılacağını belirtmiştir.

Tekstil, iki yerde sözleşme imzaladı

ISTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası İstanbul'da kurulu iki işyerinde toplu sözleşme imzalamıştır.

Tekstil Sanayi İşverenler Sendikasına bağlı olmayan bu işyerlerinden Osman Kaymak Boyahanesi işyerinde imzalanan toplu iş sözleşmesi ile işçilerin aylık ücretlerine birinci yıl 40 lira, ikinci yıl ise 50 lira zam yapılmıştır. Yılda iki maaş ikramiye, yakacak yardımı bin, izin harçlığı da bin lira olarak kabul edilmiştir. Osman Kaymak'ta imzalanan toplu sözleşme 52 işçiyi kapsamıştır.

Tekstil Sendikası diğer toplu sözleşmesini Şark Mensucat işyerinde imzalamıştır. Sözleşmeye göre, işçilerin günlük ücretlerine birinci yıl 46 lira, ikinci yıl ise 50 lira zam yapılmıştır. 1 Temmuz'da geçerli sayılacak olan sözleşme de, yıllık ikramiye 3 maaş, kıdem tazminatı 40 gün olarak kabul edilmiştir.

Öte yandan Tekstil Sendikasından alınan bilgilere göre, Tekstil Sendikası İstanbul'da kurulu Benal Mensucat işyerinde örgütlenerek yetki çağrısında bulunmuştur. Tekstil Sendikası bu işyerinde yetki aldıktan sonra işveren işyerini kapattığını ilan etmiştir. Aynı şekilde Bayrak İşyeri de işvereni tarafından kapatılmıştır. Bilindiği gibi bu işyerinde Tekstil Sendikasının uzun süredir grevi devam etmekte idi. İşveren işyerini kapatmak istemesi üzerine işçilere kıdem tazminatlarını da vermiştir. Bildirildiğine göre, kıdem tazminatları verilirken işçilerin grev süresinde geçen zaman da hesaplanmıştır.

ARININ BALI

Süleyman ÜSTÜN

Kapitalizm : Erdem katili

Kapitalist toplumda halkın temel varoluş biçimi tahakküm ve boyun eğmedir. Bu, zorunlu olarak sömürücüler ve sömürülenler arasındaki uzlaşmaz ilişkilerde ifadesini bulur. Tahakküm ve boyun eğme (Halk bunların tümüyle farkında olmasa bile) sömürücüler sınıfının kendisi içinde bile egemen olan varoluş biçimleridir; bunlar orta tabakalar denilenleri de kucaklar ve hatta kitlelerin içine de nüfuz eder. Kapitalist üretim biçiminin mutlak yasası olarak kâr peşinde koşmak, yalnızca kapitalistler ile ücretli işçiler arasında şiddetli bir savaşıma ve kapitalistler arasındaki rekabete yol açmakla kalmaz. Bu, ne yazık ki, bazen, emek piyasasının eşiğinde işçilerin kendi aralarındaki rekabete, varolmak, ayakta kalmak için verilen amansız bir savaşıma da yol açar. Kapitalizm bireyciliği yetiştirir, halkı birbirine karşı düşürür. Kol işçilerini aydınlara, kentlileri köylülere, bir ulusun insanlarını başka bir ulusun insanlarına, vb. karşı düşürür. Bu ilişkiler, bağımlı ülkelerde, özellikle de terörcü diktatoryalarca yönetilen ülkelerde bir kat daha şiddetli biçimler alır."

Yukarıdaki alıntı, Barış ve Sosyalizm Sorunları adlı aylık derginin Ekim 1977/1 sayısından yapılmıştır. (Kendine Güvenen Bir Toplum başlıklı yazı, sayfa 17)

İnsan bu satırları bir kaç kez okumadan yapamıyor. Okudukça insana yeni şeyler düşündürüyor bu satırlar. Yaşamdan, canlı, taze örnekler bulup çıkarmasına yardımcı oluyor. Gerçek yaşantımızın kısa bir özeti.

"Kapitalist toplumda halkın temel varoluş biçimi, tahakküm ve boyun eğmedir." ne demir, yüzde yüz doğru bir yargı. Kendi kişisel yaşamımızda, kocaltoplum yaşamında durum aynen böyle değil mi? Hangimiz, omuzlarımızı çökertmeye çalışan bir ağırlığı, başımızı yere doğru eğmeğe zorlayan, açık-gizli bir gücü, bir hükmedici ortamı her an içimizde, yüreğimizde hissetmiyoruz? Bir kartal, bir baykuş, bir akbaba sürüsü sürekli dolaşmıyor mu tepemizin üzerinde?

Sabahattin Ali:

"Başın öne eğilmesin." diyor. Öyle diyor ama Sabahattin Ali, bunu nerede diyor, nereden diyor? Damdan, Sivas mapushanesinden. Hapishane; eğilmeyen başlara denizi gökyüzünde gösteren yer. Boyun eğmek istemeyenlerin ipten, kurşundan önceki sondurağı.

O, "siz sevemezsiniz, birine emredenler ve birine itaat edenler, siz sevemezsiniz." de diyordu. Doğru diyordu. Ve sevgiyi yüreklerden koparıp alan kapitalizmin mütehakkimleri acımasız öldürttüler Sabahattin Ali'yi. Kendileri götürdüler onu, Kırklareli-Bulgaristan sınırına ve "Balgaristana kaçıyordu" diyerek katlettiler sınırda şafak vakti.

Lâkin, geçen akşam televizyonda, ekrandaydı Sabahattin Ali. "Değirmen" adlı öyküsü oyunlaştırılmış. Gerçi O'nun öyküsüyle ilgisi kalmamış oyunun, ama ne güzeldi ekranda Sabahattin Ali adı.

Birkaç gün sonra da Orhan Kemal adı yazıldı ekranda. Salt emek savunucusu olduğu, işçi-emekçiyi alıp işlediği için, cümle ezilenlerin yazarı olduğu için neler çektirmedi O'na da "Hükmedenler".

Bugün kim, hangi güç getiriyor onları ekranlara? Hükmedicinin, herşeye karşın boynunu eğemediği, dünyanın gerçek sahibi işçi-emekçi sınıfların gücü çıkarıyor. Ekrana yansıyan, onların şahsında işçi sınıfının gücüdür.

Sıra Nazım'da, Nazımlarda... Nasıl da tanırken disini, kendisinden olanı bu sınıf... Kendisinden olanların gecelerinde onbinler olur, sığmaz duvarlara. Gönlü dopdoludur O'nunla, kitaplığı boştur onsuz.

Bu üretim biçiminin mutlak yasası kâr yüzünden, toplum ortamını kâr hırsı, zarara uğrayanları hiç düşünmeden kesesini doldurma isteği sarar. Üretim ilişkilerinin tümüne özel kâr güdüsü egemendir. Ve bundan sonra insanlar, birbirlerini yiyerek, kemirerek sürdürmeye çalışırlar yaşamlarını. Yedikleri, kemirdikleri ise daha çok, insanlığın ortak ürünleri olan ERDEM'lerdir. İyilik, güzellik, sevgi, dayanışma, bağışlama, doğruluk, dürüstlük, saygı, yiğitlik, vb. kavramlar, erdemler birer ölü sözcük olurlar. İnsanı insan yapan bu değerler, insan yüreğinden birer birer ayaklar altına düşer kapitalizmde. Herkes parası kadar "adam"dır burda.

İnsanları teknolojinin birer köleleri, üretim sürecinin ruhsuz unsurları yapmaya çalışır kapitalizm.

Büyük Devrim, büyüksün. İnsanlığa yeniden insanlığını kazandırıyorsun. 60 yaşındasın ve en az 60 kanıtınla gösterdin bunu. İnsan olanlar koşuyorlar sana.

Politika'nın grevdeki Maden işçileri ile dayanışma kampanyası

Hüseyin Karataşlı	100
Teyfik Polat	100
Ahmet Hayta	10
Mustafa Erdoğan	500
Erol Hamis	45
Ahmet Öztekin	20
Levent Kuleaslan	'00
İsa Karataşlı	50
Yusuf Çetin	50
Yapı İşleri 9. Bölge Md. Bay-Sen üyeleri	1.000

Dünkü Toplam	**5.827.862.87 Lira**
Bugünkü Toplam	**1975 Lira**
Genel Toplam	**5.829.837.87 Lira**

İŞÇİ GENÇLİĞİN TOPLUM ve ÇALIŞMA YAŞAMINDAKİ YERİ ve ROLÜ

On ülkenin DSF'ye üye sendika yetkilileri, işçi gençliğin konumunu inceledi

Bu belge, Dünya Sendikalar Federasyonu DSF tarafından "İşçi Gençliğin Toplum ve Çalışma Yaşamındaki Yeri ve Rolü" üzerine Dünya Sendikalar Konferansı'nın düzenlenmesi için kurulan ve UGTA (Cezayir), CTC (Küba), PEO (Kıbrıs), CGT (Fransa), GFTU (Irak), FDGB (DAC), SOHYO (Japonya), NATU (Tanzanya), CCSTU (SSCB) delegelerinden oluşan ve SAK (Finlandiya)'dan bir delegenin gözlemci olarak katıldığı bir komite tarafından hazırlanmıştır.

Uluslararası durum nedir?

Son birkaç yıl, dünyadaki, toplumsal ilerleme, ulusal bağımsızlık, sosyalizm, barış ve barış içinde birarada yaşama yanlısı güçlerin ilişkilerindeki gelişmeyle belirgindir. Vietnam halkının tarihi zaferi ve emperyalizme ve yerli gericilere karşı Laos, Kamboçya ve Angola halkları tarafından kazanılan başarıların yanısıra, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği için yapılan Helsinki Konferansı'nın başarısı bunun kanıtıdır. Her alandaki olağanüstü gelişmele ri nedeniyle dünyanın her yerinde etkisi gitgide artan sosyalist ülkeler, yeni bir dünya savaşının çıkmasını önlemede, güvenlik ve işbirliğinin güçlendirilmesinde, emperyalizme ve tekellere karşı savaşımda, işçileri ve halkları da ha sıkı daha yaygın dayanışma ile yüreklendirmede seçkin bir rol oynamaktadır.

Kapitalist ülkelerde gitgide şiddetlenen kapitalist bunalımın yükünü onların üstüne yıkmaya çalışan tekellerin gücüne karşı, emekçi halkın savaşımı günden güne daha fazla yaygınlaşmakta, onların eylemleri aynı zamanda anti-emperyalist dayanışmanın yaratılmasında ve barış, güvenlik ve işbirliğinin sağlamlaştırılmasında da önemli bir etken olmaktadır.

Dünyadaki güçler dengesindeki gelişmeler işçilere ve halklara, emperyalizmin ve tekellerin daha fazla gelişimini engellemek için yeni olanaklar sağlamaktadır.

Her ne kadar tekelciler ciddi engellerle karşı karşıya iseler de onlar halkların her yerde toplumsal ilerleme, özgürlük, barış ve bağımsızlık özlemlerini boşa çıkarmak için gerektiğinde askeri alanlar da dahil, olanaklı olan bütün yolları kullanma girişimlerinden vazgeçmemişlerdir. Hatta onlar, Endonezya, Şili, Uruguay'a yaptıkları ve şimdi de Tayland'da yapmaya çalıştıkları gibi kaybettikleri sömürgeleri tekrar ele geçirmeye çalışmaktadırlar. Dünya barışı, Kıbrıs, Orta Doğu gibi savaş yuvalarını besleyen emperyalizmin ve tekellerin saldırgan politikası tarafından tehdit edilmektedir. Arap ilerici güçlerine ve Filistin direnmesine karşı İsrail liderliğinin yayılma politikasını destekleyen emperyalizm ve Arap gericiliği arasındaki sınırsız ihanete Lübnan'daki trajik olaylar bir örnektir. Bu yolla Filistin halkının haklı taleplerinin tanınmasını ve işgal altındaki Arap topraklarının kurtarılmasını içeren bu bölgedeki belli başlı tüm sorunları müzakere yoluyla çözmeyi amaçlayan bir anlaşmayı engellemektedirler.

Gençlik, barış içinde birarada yaşamayı amaçlayan hareketleri pekiştirmek için savaşım veriyor.

Kalkınma harcamaları silahlanmaya harcanıyor

Latin-Amerika'daki, Asya'daki faşist diktatörlükler ve dünya çapında bir kınamaya yol açan Güney-Afrika'daki iğrenç ırk ayırımı politikası gibi en gerici rejimleri desteklemeleri, emperyalizmin ve tekellerin saldırgan politikasının başka kanıtıdır.

Böyle bir politika aynı zamanda, insanların yaşam standartlarını yükseltmek için kullanılabilecek ve gelişmekte olan ülkelerin geri ekonomilerini modernleştirmeye yardım edebilecek olan en büyük tutarların silahlanma harcamaları için kullanıldığı halklar için ağır bir yüktür.

Çokuluslu şirketler halklar için zararlıdır

Daha ötesi, çokuluslu şirketler, emperyalizmin dünya stratejisinde açıkça zararlı bir rol oynar (halklar için). Bu nedenle, emperyalistler ve tekelcilere karşı, toplumsal ilerleme, barış ve özgürlük talep edenlerin tümünün birlik ve dayanışmayı güçlendirmesi gereklidir.

Genç işçiler ve genel olarak gençlik bu gelişmeye büyük ölçüde katkıda bulunmuştur. Ve dünya işçilerinin, halklarının, bütün alanlarda emperyalizme karşı verdikleri savaşıma yığınsal olarak katılmıştır.

Bugün gençlik, sendikalar ve tüm ilerici güçlerle birlikte barış ve barış içinde birarada yaşamayı amaçlayan hareketleri pekiştirmek silahsızlanmayı zorunlu kılmak, toplumsal ilerleme, ulusal bağımsızlık ve sosyalizmi geliştirmek için çalışırken, aynı zamanda emperyalizme, sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe, faşizme ve ırkçılığa karşı savaşan bütün halklarla dayanışmasını sürdürmektedir.

Bu nedenle, genç işçilerin oynadığı rolün gitgide büyüdüğüne tanık olan sendikal hareket, onların eylemlerine ve özlemlerine büyük titizlikle eğilmekte, onlara harekette önemli yer ayırmaktadır.

Genç işçiler eyleme özgün katkıda bulunuyorlar

İşçi sınıfının çıkarları ayrılmaz bütünleyici bir parçası olan, genç işçilerin çıkarlarıyla özdeştir. Bundan dolayı onların kendi özgül haklarını savunan eylemleri, genel de işçilerin yaşam ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için vaptıklarıyla ilintilidir. Kısmen faal yaşamda tuttukları önemli yer nedeniyle genç işçiler bu eyleme özgün ve daha ötesi etkin bir katkıda bulunurlar. Bir çok sanayi ve ticaret dalında işgücünün önemli bir yüzdesini bir çok ülkede yüzde 50 veya daha fazlasını oluştururlar. Onların katkısı aynı zamanda çağımız gençliğinin yeni özelliklerinden kaynaklanır. Kısmen öğrenim sürelerinin uzamış olması gerçeğine bağlı, ama, aynı zamanda haberleşme araçlarındaki önemli gelişmelerin sonucu olarak genç insanlar bugün çok daha hızlı bir şekilde olgunlaşmaktadır. Bugün gençlik hayatın değişik olguları ile eski kuşaklara oranla daha yakından ilgilenmette, ekonomik ve toplumsal sorunlar onu daha fazla çekmektedir. Bundan başka, toplumsal ilerleme ve ulusal bağımsızlık yolunda, sosyalizm, barış ve barış içinde bir arada yaşama lehinde büyük toplumsal dönüşümlerin olduğu bir dönemde yaşıyoruz. Ve genç insanlar bunu çok yoğun bir şekilde gözlemliyorlar.

İşçi sınıfının ayrılmaz bütünleyici bir parçası olan genç işçilerin çıkarları özdeştir.

Bu yeni özelliklere rağmen gençlik bağımsız bir toplumsal sınıf oluşturmaz ve bundan kaynaklanan tüm ideolojik teoriler sadece "kuşak çatışması"ş eklindedir. Ve bu eski yöntem kapitalizm tarafından daima genç işçileri daha yaşlılara karşı çıkarmak için kullanılır. Doğal ki kuşaklar arasında, hızla değişen toplumlarda daha belirgin olan farklar vardır. Ancak bu farklılık yaş ayrımı yapmadan ortak çıkarlar uğrunda toplumsal ilerleme, özgürlük ve barış için aynı savaşımda birleşmesi gereken işçiler arasında temel değildir. Sendikal hareket, bu ayrılıkları önem vermemek bir yana, aksine bunları dikkate almaya hazır olmalıdır. Ve bu suretle genç işçilerin yaratıcı dinamizmi ile hareketi canlandırmayı sağlamalıdır. Bu yüzden içinde yaşadıkları toplumsal ve ekonomik sisteme bakılmaksızın genç işçiler toplumdaki yerleri ve bağlantılarının genişliği oranında her geçen gün artan büyük bir ekonomik, politik ve toplumsal rol oynarlar.

Bu yolla emekçi gençlik kendini, toplumsal ilerleme, sosyalizm ve ulusal bağımsızlık hareketinin gerekli bir tamamlayıcısı olarak gösterir. Bununla birlikte gençlerin toplumdaki yeri ve rolü, yaşamlarında ve işlerinde karşılıştıkları maddi ve manevi koşullardan dünyadaki çeşitli ekonomik ve toplumsal sistemlerden yalıtlanmış olarak yorumlanmamalıdır.

—Yarın—

Genç işçilerin yaşamları ve etkinlikleri

Arafat Filistin hareketinin her zamankinden daha güçlü olduğunu söyledi

● Cenevre Konferansı için ön görüşmeler sürdürülüyor

ARAFAT

KAHİRE-(THA-UPİ) - Yeniden toplanmasına çalışılan Cenevre Ortadoğu Barış görüşmelerine ilişkin siyasetlerini belirlemek amacıyla Mısır Hükümet yetkilileri ile görüşmelere başlayan Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yaser Arafat, Filistin hareketinin her zamankinden daha güçlü olduğunu söylemiştir.

Mısır Dışişleri Bakanı İsmail Fehmi ile yaptığı iki saatlik görüşmeden sonra Arafat "Filistinlilerin durumu güçlüdür ve her geçen gün daha da güçlenmektedir." demiştir.

Arafat'ın Kahire'ye gelişinden önce, Ürdün Kralı Hüseyin ve Kanada Dışişleri Bakanı Donald Jamieson, aynı konuya ilişkin olarak Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile ayrı ayrı temaslarda bulunmuşlardı.

Mısır'da üç gün temaslarda bulunan Kanada Dışişleri Bakanı, Cenevre Konferansının çok yakın bir gelecekte toplanabileceğini umduğunu belirterek Mısır ile İsrail'in Konferansta Filistinlilerin temsili konusunda birbirlerine "yakınlaşmakta" olduklarını söylemiştir.

Geçen hafta Suriye ve Suudi Arabistan'ı ziyaret eden Ürdün Kralı Hüseyin ise daha sonra altı gün içinde ikinci görüşmesini yapmak üzere Şam'a dönmüş ve Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat ile üç saat süren bir görüşme yapmıştır...

İsrail topçu birliklerinin açtığı ateş sonucu 9 kişi öldü

BEYRUT (ANKA- DPA) - Güney Lübnan'ın Nebatiye Kasabasında İsrail Askeri Birliklerinin açtıkları topçu ateşi sonunda 9 kişinin öldüğü 15 kişinin de ağır yaralandığı bildirilmiştir.

Bu arada, Filistin Radyosunda bir konuşma yapan Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yaser Arafat, Filistinli gerillaların Güney Lübnan'dan geri çekilmeyeceklerini söylemiştir.

İslamabad Üniversitesi süresiz olarak kapatıldı

İSLAMABAD- (THA) Yetkililerin açıklamasına göre öğrenciler arasında çatışma çıkması nedeniyle İslamabad Üniversitesi süresiz olarak kapatılmıştır. Çatışmanın askeri darbe ile görevinden uzaklaştırılan eski Başbakan Zülfikar Ali Butto taraftarları ile Butto'ya karşı olan öğrenciler arasında yeraldığı bildirilmiştir.

Açıklamaya göre, Üniversite Öğrenci Birliğinin bir yetkilisi ile bir üniversite şoförü arasında çıkan tartışma, kısa zamanda Butto taraftarı Öğrenci Birliği üyeleri ile Butto'ya karşı olan İslam Talebe Cemiyeti taraftarlarının çatışmasına dönmüştür. Çatışma sırasında dört öğrenci yaralanmıştır.

OPEC Viyana toplantısında yeni petrol fiyatları görüşülüyor

VİYANA-(ANKA-DPA) Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC), 1978 yılı petrol fiyatlarını belirlemek üzere Viyana'da çalışmalarına başlamıştır. OPEC Ekonomik Kurulunun bu çalışmalarının 10 gün süreceği ve Aralık ayında Venezüela'da yapılacak OPEC Petrol Bakanları Konferansı için tavsiye kararları alacağı bildirilmektedir.

OPEC, Ekonomik Komisyonunun Viyana'daki toplantısı sırasında 1978 yılı petrol fiyatları belirlenmeye çalışılacaktır. Gözlemcilerin bildirdiğine göre, petrol fiyatları önceki yıla oranla büyük ölçüde artış gösterecektir.

Arnavutluk Çin'i karşı devrimcilikle suçladı

● A.E.P. Politbüro üyesi Kapo, "Üç dünya teorisini eleştirdi

VİYANA (AA)- Ekim Devriminin 60. yıldönümü ile ilgili bir konuşma yapan Arnavutluk yetkilisi, ilk kez Çin'i doğrudan doğruya suçlamıştır.

Arnavutluk Emek Partisi Politbüro Üyesi Hyani Kapo, Çin'in adını belirtmeden yaptığı konuşmada Mao tarafından formüle edilen ve bugünkü Çin yönetimi yarafından savunulan "üç dünya teorisini" süper güçler gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler teorilerini "Anti-Leninist ve karşı devrimci tezler" olarak değerlendirmiştir.

Bilindiği gibi Arnavutluk Sovyetler Birliği ile olan ilişkilerini 16 yıl önce kesmiş ve bugüne kadar Çin'in Avrupa'daki tek dostu olmaya devam etmiştir.

Ancak bir kaç ay önce Çin'e ve özellikle Çin yönetiminin savunduğu "Üç dünya" teorisine şiddetle saldırmaya başlayan Arnavutluk, saldırılarının dozunu giderek arttırmıştır.

Arnavutluk Emek Partisi Politbüro üyesi, Ekim Devriminin 60. yıldönümü nedeniyle dün yaptığı konuşmada Sovyetler Birliği'ni ve sosyalist Avrupa ülkelerini de "Revizyonist" olmakla suçlamıştır.

Fransa'daki göçmen işçilere yeni haklar sağlanacak

● İŞÇİ SENDİKALARI ETKİN GİRİŞİMLERDE BULUNDU

PARİS (A.A) - Fransa'ya göçmen işçi yollayan ülkelerden Cezayir, Tunus, Fas, İspanya, Portekiz, İtalya ve Yugoslavya'nın işçi sendikaları Fransa'nın etkin işçi sendikaları (CGT), (CFDT) ve (FEN) ile işbirliği halinde bazı girişimlerde bulunmuşlar ve kendi ülkelerinin işçilerine daha fazla haklar sağlamak amacıyla faaliyete geçmişlerdir.

Bu amaçla Pazartesi günü Paris'te yapılan toplantıda, Fransız hükümetince göçmen işçilere karşı alınan son tedbirlerle daha sıkı mücadele edilmesi kararlaştırılmıştır.

Toplantı sonunda yayınlanan bildiride, bütün yabancı işçilere serbest çalışma hakkı istenmiş, ayrıca bu işçilerin, kendi anayurtlarına diledikleri zaman dönebilecekleri görüşü savunulmuştur. İşçilerin ülkelerine dönerken, gerçek bir mesleki formasyon elde etmiş olmaları gerektiği hususuna da yer verilen bildiride, işçilerin anayurtlarına bir işsiz olarak dönmelerine izin verilmemesi gerektiği belirtilmektedir.

ABD'de 130 Nazi saklanıyor

LOS ANGELES (AA) - Nazi Avcısı Simon Wiesenthal halen Birleşik Amerika'da yaşayan 130 Nazi'nin bulunduğunu, ancak bunları yakalamanın olanaksız olduğunu açıklamıştır.

Belge eksikliği nedeniyle eski Nazilerin yerlerinin saptanmasının, hayli güç olduğunu söyleyen Nazi avcısı Wiesenthal, yerleri belirlense bile eski Nazilerin mahkemeye çıkarılmasında güçlükler yaratıldığını iddia etmiştir.

Bu konuda Birleşik Amerika hükümetinden, hiç bir yardım alamadığını da belirten Wiesenthal, Amerikan senatörlerinin konuyu önemsemediğini ve çalışmalarını engellemeye çalıştıklarını belirtmiştir.

ABD yetkilileri yeni geliştirdikleri silâhları gözden kaçırmaya çalışıyor

● Gözlemciler ABD'nin yeni bir silâh geliştirirken suçüstü yakalandığını ileri sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ- ABD Başkanı Jimmy Carter'ın, "uydu öldüren uydu"ların, ABD ile Sovyetler Birliği arasında yeni bir silahlanma yarışına yol açmasından endişe ettiği bildirilmiştir. Açıklamayı yapan Beyaz Saray sözcüsü Judy Powell, bu konuda Sovyetler Birliği'nin dikkatini çektiklerini söylemiştir. Powell, ABD'nin bu konuda bir ısmarlama istediğini, fakat şimdilik kesin bir öneri yapılmadığını belirtmiş, ABD ile Sovyetler Birliği'nin bu alanda rekabete girmesinin talihsiz bir gelişme olacağını savunmuştur.

Beyaz Saray'ın bu açıklamalarının, ABD'de laser ışınlarıyla uydu öldürme yöntemini geliştirme çalışmaları sürdürüldüğü haberlerinin basına yansımasından hemen sonra yapıldığına dikkat çeken gözlemciler, Birleşik Devletlerin yeni bir silah geliştirirken "suç üstü yakalanmış" olduğunu ileri sürmektedirler. Çeşitli çevreler, açıklamaların içtenliği konusunda kuşkularını bildirmiş, ABD yetkililerinin, yeni geliştirilen silahları gözden saklamak amacı güttüklerini öne sürmüşlerdir.

Stratejik silahların sınırlandırılmasına ilişkin anlaşmada, ABD ve Sovyetler Birliği'nin, birbirlerinin casus uydularına karışmaması için bir önlem vardır, fakat 'uydu öldüren uydular'' konusunda bir yasaklama getirilmiş değildir.

Fransa, Güney Afrika'nın ısmarladığı 4 savaş gemisini vermeyecek

PARİS- (AA) - Fransız Savunma Bakanlığı, Fransız tersanelerinde Güney Afrika Cumhuriyeti için inşa edilmekte olan 4 savaş gemisinin BM'in almış olduğu "silah ambargosu" kararı nedeniyle bu ülkeye teslim edilmeyeceğini açıklamıştır.

Güney Afrika'nın daha önce Fransa'ya ısmarlamış olduğu gemiler iki korvet ve iki denizaltıdır. Bakanlık sözcüsü, korvetlerin yapımının bitmek üzere olduğunu, bunların, denize indirildikten sonra bir limanda saklanacaklarını söylemiştir.

İngiltere'de 32 bin itfaiyeci pazartesi greve başlayacak

EASTBOURNE (THAUPİ) İngiltere'deki 32 bin itfaiyeci ücretlerine haftada 20 İngiliz Lirası (Yaklaşık 720 TL) zam yapılmasını sağlamak amacı ile gelecek Pazartesi grev yapmaya karar vermiştir.

Karar Eastbourne' de itfaiyeci sendikalarının temsilcilerinin yaptıkları toplantıda ve sendika liderlerinin greve muhalif olmalarına karşın alınmıştır.

Grev isteklerinin liderliğini Londra, Liverpool, Glasgow, ve Manchester'den gelen itfaiyeciler yapmıştır.

İtfaiyecilerin grev kararı üzerine onların işlerini yapmayı üstlenecek askerlere yangın konusunda özel eğitim verilmeye başlanmıştır.

OLAYLAR VE GERÇEKLER

bilge dicleli

Irkçılığa kesinlikle hayır demek

Afrika'nın güneyindeki ırkçılık, bugün yalnızca ilerici insanlık tarafından mahkûm edilmekle kalmıyor. Afrika'nın güneyindeki ırkçılık bugün en değme gericilerin bile açıkça savunamadıkları, hatta ona karşı savaşım verildiği izlenimi yaratılmak istenen bir uygulama durumundadır. Dünyamızın ilerici ve barışsever güçleri, bir deri renginin diğer bir deri rengi üzerinde tahakküm etmesine ve buna kapitalist sömürünün de eklenmesine kesinlikle karşı çıkıyorlar. İlerici ve barışsever güçler, ırk ayırımı uygulamalarının her türlüsüne ve tüm sonuçlarına tamamen karşı olduklarını her zaman belirtiyorlar, belirtmekteler. Bu girişimler sonucunda, dünya kamuoyunda Afrika'nın güneyindeki ırkçı uygulamalara alkış tutmak pek öyle kolay bir iş değildir.

Bunun en somut örneklerinden birisi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde alınan son karardır. Güvenlik Konseyi, 15'e karşı 0 oyla Güney Afrika Cumhuriyeti'ne silâh ambargosu uygulanmasına karar vermiş bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler tarihinde ilk kez bir ülkeye böylesine bir ceza uygulanmakta ve karar Genel Sekreter Kurt Waldheim tarafından: «Açıkça tarihi bir olay» şeklinde nitelendirilmektedir.

Evet, Güney Afrika'ya silâh ambargosu uygulanması 15'e karşı 0 oyla alınmıştır. Ancak bu oyların bazılarını veren emperyalist ülkelerin gerçekten içten davrandıklarını düşünmek ve ırk ayırımcılığına kesinlikle karşı çıktıklarına inanmak mümkün müdür?

İlkönce, uzmanların bir uyarısına kulak vermekte yarar var. Uzmanlar, Güney Afrika'nın silâh üretiminin yüzde 60-75'ini kendisinin sağladığını ve bu nedenle de ambargonun belirleyici bir etkide bulunmadığını bildiriyorlar. Gerçekten de kararın ertesinde bir açıklama yapan ırkçı Başbakan Vorster, «sizin kararınız bizim umurumuzda mı, Amerika da ikili oynuyor» şeklinde konuşabiliyor ve bir deri rengi üzerinde kurulu bulunan tahakkümü ısrarla sürdüreceklerini bildiriyordu.

Öte yandan Begin hükümeti de bir açıklama yaptı. Begin hükümeti yetkilileri Güney Afrika'ya konan yasağa uymayacaklarını, kararı bir kez daha inceleyeceklerini, kesin kararlarını sonra vereceklerini bildirdiler. İki ülke arasındaki askeri ilişkiler ve özellikle de İsrail'in Güney Afrika'ya bol silâh sattığı ve bol «uzman» yetiştirdiği dikkate alınırsa, İsrail'in karara uymaması durumunda da silâh ambargosu konusunun fazla önem taşımayacağı ortaya çıkıyor.

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde oy kullanan emperyalist ülkelerin gerçekten içten davranıp davranmadıklarını anlamak için bir kaç gün gerilere gitmekte ve Güvenlik Konseyi'ne Afrika devletleri tarafından getirilen ve Güney Afrika ile her türlü ilişkinin kesilmesini içeren önerinin görüşülüp, İngiltere, Amerika ve Fransa tarafından veto edilmesini anımsatmakta yarar var. Emperyalist ülkeler, ırkçı Vorster rejimi ile ekonomik ilişkilerini sürdürmekten nasıl vazgeçsinler? Bu onların bölgedeki ve ülkedeki ekonomik çıkarlarından, yani siyah işçilerin sırtından kârlarına kâr katmaya son vermek demek anlamına geliyor. Emperyalistler, böyle bir şeyden vaz geçebilirler mi? Kesinlikle hayır. Vazgeçemedikleri içindir ki Rodezya'da beyaz burjuvazinin yerine siyah bir burjuvaziyi iktidara getirmeye çalışmıyorlar mı?

Evet, Güvenlik Konseyi'nde alınan bu son kararı, yine Güvenlik Konseyi'nde veto edilen bir önceki kararla birlikte ele almak ve değerlendirmek gerekiyor. Böylece ırkçılık uygulamasına kimin gerçekte hayır dediği ve kimin içtenlikle uluslararası tekellerin ve beyaz burjuvazinin tahakkümü altında bulunan siyah derili işçilerin yanında saf tuttuğu açıkça ortaya çıkıyor.

ABD, Uluslararası Çalışma Örgütünden ayrıldı

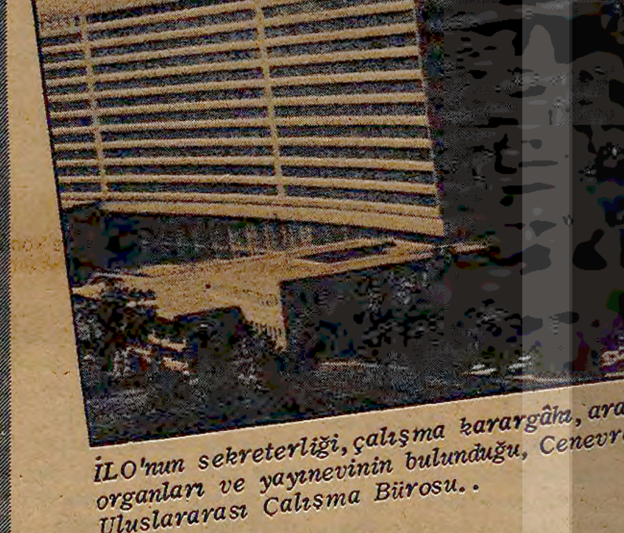

İLO'nun sekreterliği, çalışma karargâhı, araştırma organları ve yayınevinin bulunduğu, Cenevre'deki Uluslararası Çalışma Bürosu..

Eski ABD Dışişleri Bakanı Henry Kissinger, iki yıl önce Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) ne gönderdiği bir mesajda, eğer örgüt, "gelenek ve ilkelerinin dışında davranmaya devam ederse, ülkesinin üyelikten çekilebileceğini" söylüyordu. Kissinger, ILO'nun politik konularla gereğinden çok ilgilendiğini ve bunun devam etmesi halinde, ABD desteğinden yoksun kalacağını bildirmişti. Söz konusu "politikayla ilgilenme," ILO'nun İsrail'in ırkçı ve saldırgan politikasını kınamasıydı. ABD, örgütten ayrılabileceğini bildirmesiyle, ILO'yu iki yönden tehdit etmiş oluyordu. Birincisi, dünyanın büyük devletlerinden birinin yokluğu, bu köklü kuruluşu bir ölçüde yıpratabilirdi. İkincisi ise doğrudan ekonomik şantaj niteliğini taşımaktaydı. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün bütçesi, önemli ölçüde kısıntıya uğratılmış olacaktı.

Ayrılmayı isteyen en gerici güçlerdi :

İki yıl boyunca Amerika, bu baskı ve şantaj taktiğini sürdürdü. Bu arada ülke içinde de değişik düşünceler çatışmaktaydılar. ABD'nin en gerici güçleri, yalnız ILO nun politikasına değil, uluslararası yumuşamaya, çelişkilerin barışçı yollardan, diyaloglarla çözümlenmesine de karşı olanlar, hükümetin örgütten ayrılması için baskı yapıyorlardı. Bu konuda başı, CIA denetimindeki sözde sendikal örgüt, AFL-CIO çekmekteydi. ILO' ise bu tehditlere karşı kararlı bir tavır almıştı. Örgüt yönetimi ve üyeleri, ABD gibi uluslararası ilişkilerde ağırlık sahibi bir ülkenin kuruluştan ayrılmasını elbette istemiyorlar, bunun yanlış bir davranış olacağına, Amerikan temsilcilerini iknaya uğraşıyorlardı. Fakat öte yandan ILO üyeleri, örgütlerinin izlediği bağımsız politikayı, barışçı yolu, tehditler ve şantajlar yüzünden değiştirmeye de hiç niyetli değildiler.

(Geçtiğimiz hafta için de, Carter yönetimi, hükümetlerinin ILO'dan ayrılma kararı aldığını dünya kamuoyuna açıkladı. Örgütün, sosyalist ülkeler ve üçüncü dünya ülkelerinin denetimine girdiği, gelenek ve ilkelerinden sapmış olduğu ileri sürülüyordu. Bu karara dünyada çeşitli ülkelerden değişik tepkiler geldi. Söz gelimi bu kararı benimsemesi mümkün olan İsrail, böyle bir davranışın Arapların işine geleceği gerekçesiyle, bu yolu tutmayacağını belirtti. Amerika'daki siyonist topluluklar ise kararı olumlu karşıladıklarını belirttiler. Almanya'da muhalefette olan Hıristiyan Demokrat Parti ve özellikle onun faşist eğilimli Bavyera kanadı, aynı kararın Federal Alman hükümetince de alınmasını istediler. Ayrılma kararı konusunda bir yorum yapan Sovyetler Birliği Tass Ajansı şöyle dedi: "Beyaz Saray ILO'dan çekilme kararını, Filistin Kurtuluş Örgütü'nün ILO'ya alınmasından memnunluk duymayan uluslararası siyonizm ve gerici AFL-CIO liderliğinin baskısıyla almıştır. Bu karar, AFL-CIO liderliği ve ABD Ticaret Odaları Birliği'nin emekçi düşmanlığını ve gerici siyasetlerini bütün açıklığıyla yansıtmaktadır."

Blanchard'ın açıklaması

ABD'nin İLO'dan ayrılmasıyla ilgili olarak, ILO Genel Yöneticisi Francis Blanchard da dünya kamuoyuna bir açıklamada bulundu. Blanchard, demecinde, ABD'nin kararına hem üzüldüğünü hem de şaşırdığını söylüyordu. Soğukkanlı bir incelemenin, örgütün bu güne kadar yaptığı olumlu işlerin, hatalarını çok aştığını göstereceğini belirten ILO Genel Yöneticisi, bütün alanlarda olduğu gibi, çalışma alanında da uluslararası, topluluğu güçlendirmenin tek yolu olarak, bu topluluğun dışında kalmakla değil, içinde savaşım vermeyi gördüğünü vurguluyordu. İşsizlikle savaşmanın, çalışanların yaşam düzeylerini yükseltmenin, bütün ülkelerin görevi olduğunu, bu görevi zayıflık göstermeden sürdürmek gerektiğini söyleyen Blanchard, "Bu yolda herkes bir uzlaşmaya varmaya çalışmalıdır. Bu uzlaşma her zaman herkesi memnun etmeyebilir, fakat sonuçlar zamanla biçimlenir. Belki bu zaman zaman çatışmalarla olur. Yine de her zaman, karşılıklı görüşmeler yoluyla bu başarılabilir" dedi.

ABD'nin ILO'dan ayrılması, daha uzun süre dünya kamuoyunun tartışacağı bir konu. Fakat görünen şu ki, ABD yönetimi, barış düşmanlarının, siyonist ve ırkçıların, gericilerin ağırlığı altında kaldığı sürece, kendi bunalımlarında olduğu gibi, uluslararası ilişkilerde de çözümsüz ve çaresiz kalacak.

Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO)

Uluslararası Çalışma Örgütü, 1919'da, sosyal adalet hedefine varmaya ve böylece dünyada kalıcı barış sağlama çabalarına yardımcı olmaya çalışmak üzere kurulmuş bir örgüttür. İLO'nun özel bir yapısı vardır. Bu örgütün bütün organlarında, işçi işveren ve hükümet temsilcileri yer alırlar. Örgüt politikasını belirleyen Uluslararası Çalışma Konferansı, Yönetim Kurulu, Yürütme Konseyi ve bütün bölgesel organ ve kuruluşlarda bu yapı değişmez.

İLO, bugüne kadar yaptığı çalışmalar sonucunda birçok raporlar yayınlamış, tek tek birçok ülkeye teknik tavsiyelerde bulunmuştur. Örgüt, çalışmalarını, bütün dünyada çalışma koşullarının düzeltilmesi, yaşam düzeyinin belli bir noktaya ulaştırılması, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve eğitimi sağlanması hedeflerinde özellikle yoğunlaştırmıştır.

Lister ülkesine döndü

MADRİD (THA - UPI) - İspanya iç savaşında bir komünist komutan olan, Sovyetler Birliği, Yugoslavya ve Polonya Ordularında general olarak görev yapan Enrigue Lister 38 yıl sürgünde kaldıktan sonra İspanya'ya dönmüştür.

İspanya Komünist Parti Lideri Santiago Carrillo' nun "Revizyonizm " olarak nitelendirdiği politikası nedeni ile 1970 yılında İspanya Komünist Partisi' nden ayrılan Lister, (70), geçen sonbahardan bu yana Madrid Hükümetinin kendisine pasaport vermesini beklemekteydi.

Lister havalimanında kendisini karşılayan taraftarlarına "İspanya'ya, hayatımı adadığım mücadeleyi sürdürmek için geldim. Ben bir komünistim ve bir komünist toplum için mücadele etmeye geldim" demistir.

Vietnam'da Ekim Devrimi coşkun kitle gösterileriyle kutlandı

HONG-KONG- (THA-UPİ) Ekim Devrimi'nin 60 yılının Vietnam'da büyük kitle gösterileri ile kutlanması üzerine bir demeç veren Sovyetler Birliği'nin Vietnam Büyükelçisi "Vietnam halkının Bolşevik Devrimini yaygın ve çoşkun bir biçimde kutlaması iki ülke ve bu iki ülke halkları arasındaki yakın ilişkiyi göstermiştir" demiştir.

Vietnam Haber Ajansının haberine göre, Devrimin kutlama törenlerinin bir parçası olarak düzenlenen Resepsiyonda bir konuşma yapan Sovyetler Büyükelçisi B. N. Chaplin "biz Sovyet halkı Vietnam Komünist Partisi ve halkı tarafından düzenlenen Büyük Ekim Devrimi'nin yıldönümü kutlamalarından son derece etkilendik" demiştir.

Vietnam Başbakanı Pham Van Dong'da yaptığı konuşmada, Ekim Devrimi'ni "insanlık tarihinin en büyük devrimi" olarak nitelemiştir. Vietnam Başbakanı "Vietnam halkının devrimci amacı Ekim Sosyalist Devriminin amacı ile yakından bağlıdır" demiştir.

Kısa... Kısa

● COLOMBO - Sri Lanka Hükümeti kızların kandırılarak kötü yola sürüklendikleri haberleri üzerine kadınların ülkeyi terketmelerini yasaklamayı tasarlamaktadır.

Çalışma Bakanı E. D. J Seneviratne, Başbakan J. R. Jayewardene'nin Ulusal Birlik Partisinin kadınların ülkeyi terk etmelerini önlemek amacı ile yapılan bir öneriyi incelediğini bildirmiştir.

● AMSTERDAM İkinci Dünya Savaşında Nazilerin yanında yer aldığı ve Polonyalı Yahudilerin katliamında görev aldığı için mahkemeye verilen Hollandalı işadamı Peter Menten'in ömür boyu hapis cezasına çarptırılması istenmiştir.

● LİMA - Arap ülkeleri ile Latin Amerikan ülkeleri ve İspanya tarafından kurulan Arap-Latin Amerikan Bankası (Aralbank) önümüzdeki 1 Ocak günü çalışmaya başlayacaktır. Bankanın başlangıç sermayesinin 100 milyon Dolar olacağı açıklanmıştır.

● ROMA - Yarış atı yetiştiricisi ve geniş toprak sahibi Dük Maasimiliano Grazioli, Pazartesi akşamı Roma yakınlarında silahlı ve meskeli beş kişi tarafından kaçırılmıştır. Dük'ü kaçıranlar ailesi ile bağlantı kuran bu kişiler yaklaşık 200 milyon Türk Lirası kurtarmalık istemişlerdir.

● İSLAMABAD - Pakistan Askeri yöneticileri, Zülfikar Ali Butto'nun Genel Sekreter Vekili Mevlana Kausar Niyazi'nin Pakistan dışında çıkışını yasaklamışlar, kendisine pasaport vermeyi reddetmişlerdir.

● URUGUAY - Uruguay Merkez Bankası, Pazartesi günü Amerikan Dolarının Uruguay Pesosu karşısındaki değerini artırarak yeni bir devalüasyon yapmıştır.

● LONDRA- İngiltere'de bir haftaya yakın süredir yavaşlatma grevinde bulunan elektrik santralleri personeli bazı koşullar yerine geldiği takdirde bu akşam normal çalışmaya dönecekler dir.

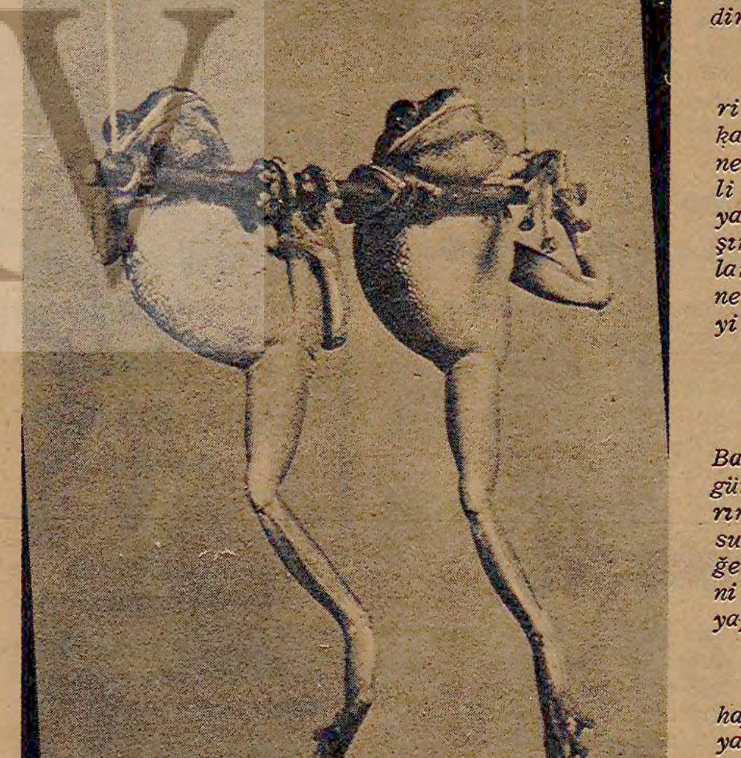

Dünyada neler var !...

TÜSTAV

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

● KÖY—KOOP, Samsun çiftçisine 530 traktör dağıttı

KOY-KOOP'un çiftçilere piyasa fiyatının çok altında bir ücret ile sattığı traktörlerden biri görülüyor...

Köy-Koop Samsun ve Sinop illeri tarımsal amaçlı Köy Kalkınma Kooperatifleri Birliği Karadeniz Bölge Temsilciliği, çiftcilere 530 traktör dağıtıldığını açıklamıştır.

Köy-Koop Karadeniz Bölge Temsilciliği Mustafa Başalan, tefeciyi aradan kaldırmayı amaçladıklarını, böylece Romanya'dan ithal edilen traktörlerin köylüye daha ucuza ulaştırıldığını belirtmiştir.

Traktör dağıtımında çiftçilerin 6 milyon liraya yakın kârı olduğunu kaydeden Başalan Köy- Koop adına Edirne veEskişehir Gümrüklerinden 4 bin traktörün beklediğini bildirmiştir

● Çaycuma TÖB—DER Şubesi yönetimini Birlik ve Dayanışma Grubu kazandı

Zonguldak iline bağlı Çaycuma'da TÖB-DER Şubesinin 4. olağan Kongresinde seçimleri Birlik ve Dayanışma Grubu kazanmıştır. Genel Kurula bölgelerdeki Türk-İş ve DİSK'e ait Sendikaların Şube Başkanları, Gençlik ve Kadın Kuruluşları Temsilcileri katılmış, CHP Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Üstündağ, Zonguldak Milletvekilleri ve Senatörleri ise dayanışma telgrafları göndermişlerdir.

Yapılan seçimler sonunda Hüseyin Erbay tekrar Şube Başkanlığına Fikret Kilit Sekreterliğe, Ali Kemal Yayla Saymanlığa, Aysel Kazancı ve Asalettin İshak üye olarak yönetim kuruluna girmişlerdir.

Konu ile ilgili olarak açıklama yapan TÖB-DER Çaycuma Şubesi yetkilileri, Genel Kurul sonunda oy çoğunluğu ile 1 Mayıs 1978 Dünya Emekcilerinin dayanışma gününe etkin bir şekilde katılınması, grevdeki Maden-İş Sendikası üyelerinin çok yönlü desteklenmesi MESS'in uyguladığı lokavtın kınanması, UDC içinde yer alınması ve hayata geçirilmesinde savaşım verilmesi kararlarının alındığını bildirmiştir.

● Kıbrıs Devrimci Gençlik Derneği askerlik süresinin kısaltılmasını istiyor

Kıbrıs Devrimci Gençlik Derneği, Kıbrıs gençliği adına bir açıklama yaparak iki buçuk yıl olan askerlik süresinin kısaltılmasını, yüksek öğrenimini tamamlayan gençlerin askerlik görevlerini yedek subay olarak yapmasını istemiştir.

Yapılan açıklamada öğrenci gençliğin ve gençlerin ekonomik ve sosyal sorunlar içerisinde yüzerken, birde askerlik sorunu ile karşı karşıya bırakıldıkları, bu durumun işçi gençliği çok zor durumda bıraktığı belirtilmiş ve özetle şöyle denilmiştir.

"İşçi, köylü, küçük sanatkar ve öğrenci gençler mesleklerinden uzaklaşmamak için mesleki görevlerini günün olanakları içinde askerlik süresi içersinde sürdürebilmelidir. Hayat koşulları göz önünde bulundurularak, askerlik görevini sürdürenlere ihtiyacını karşılayacak oranda adaletli bir maaş sağlanmalıdır."

● Edirne İGD şubesinin düzenlediği gece, Valilik tarafından yasaklandı

İlerici Gençler Derneği Edirne Şubesi tarafından 5 Kasım 1977 de yapılması planlanan "Dostluk ve Dayanışma Gecesi" Edirne Valisi Alaettin Özkiper tarafından seçim yasakları neden gösterilerek yasaklanmıştır.

Yasaklama kararını bir bildiri yayınlayarak kınayan İGD Edirne Şube Başkanı Aydın Korkmaz, gecenin yapılacağı salona 1 Kasım gecesi bomba atıldığını sinema sahibine Ülkü Ocaklı oldukları öne sürülen kişilerce baskı yapıldığını hatırlatarak. Vali tarafından alınan yasaklama kararının, baskıların ve engellemelerin devamı olduğunu açıklamıştır. Aydın Korkmaz bu baskı ve yıldırma çalışmalarının İGD'nin yığınsallaşmasını önleyemeyeceğini söylemiştir.

● İzmir Tabib Odası, Atabek'in sürülmesi kararını protesto etti

İzmir Tabip Odası Başkanı Prof.Dr. Veli Lök, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e bir telgraf çekerek, hekimlerin, çalışma güvencesine kavuşturulmasını istemiştir.

Prof.Dr. Veli Lök, son günlerde çeşitli sağlık kuruluşlarındaki hekim kıyımının giderek arttığına da değinmiş, bu tip haksız ve yakışıksız davranışlara son verilmesi gerektiğini belirtmiştir.

İzmir Tabib Odası Başkanı'nın Yönetim Kurulu adına gönderdiği telgrafta özetle şöyle demiştir:

"Son günlerde bazı sağlık kuruluşlarındaki hekim kıyımının en belirgin örneği, Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek'in İstanbul'dan Kastamonu'ya belirli bir neden olmaksızın tayin edilmesiyle noktalanmıştır. Yasaya göre Merkez Konseyi başkan ve üyelerinin İstanbul'da oturma zorunluğu vardır. Haksızlığın giderilmesi ve tüm hekimlerin çalışma güvencesine kavuşturması bakımından, olaya tarafsızlığından emin olduğumuz şahsınız ve makamınızın aracılığını saygılarımızla rica ederiz."

MHP, yerel seçimlerde AP ile işbirliği yapmayacağını açıkladı

● MHP nin yeni kararının parti teşkilatını rahatlamak amacını taşıdığı bildiriliyor

HABER MERKEZİ - Adalet Partisi ile Milli Hareket Partisinin yerel seçimlerde işbirliği yapacağı yolundaki haberler kesinlik kazanmamış, konuya ilişkin çelişkili haberler gelmeye başlamıştır. MHP Genel Merkezi dün bir açıklama yaparak AP ile seçimlerde işbirliği yapılmayacağını belirtmiştir. AP' li yetkililer ise, bunu MHP' nin kendi teşkilatını rahatlatmak amacına bağlamaktadırlar. Öteyandan AP ile MHP'nin 49 ilde iş birliği yapacağı haberini geçen ANKA Ajansı da, sözkonusu haberinin MHP yetkililerine doğrulatılarak verildiğini bildirmiştir. ANKA'nın yorumuna göre AP ile MHP arasındaki seçim iş birliği müzakerelerinde bir tıkanma meydana gelmiştir. Yorumda bu tıkanıklıkta, "MHP, 49 ilde AP adayını destekleyecek" haberinin MHP örgütünde tepki yaratmasının önemli bir rol oynadığına işaret edilmektedir.

AP—MHP ilişkilerindeki gelişmeler

20 Ekim tarihli gazetelerde yer alan "AP ve MHP arasında yerel seçimler de işbirliğine ilişkin temaslar yapılıyor" başlıklı haberde, pazarlık görüşmelerinin yapıldığı bildirilmiştir. Bu pazarlıkta Belediye Başkanlıkları için ortak adayların saptanması ve Belediye Meclisi ile İl Genel Meclisi üyelikleri için ortak liste düzenlenmesi üzerinde durulduğu belirtilmekte idi. Bu arada AP Genel Başkanı Süleyman Demirel ile MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in yaptıkları ikili görüşmelerde de bu konunun geniş şekilde yer aldığı öğrenilmiştir. Aynı gün MHP Genel Sekreter Yardımcısı Nevzat Kösoğlu, yaptığı açıklamada "yerel seçimlerde başka partilerle iş birliği içini örgütü serbest bırakma kararı aldıklarını, yine aynı gün MHP Ankara İl Başkanı Muhlis Şensöz de verdiği demeçte AP İl Başkanlığı ile Ankara Belediye Başkan adaylığı konusunda temaslar yaptıklarını belirtmiş, 'bu işbirliği iki partiye de yarar getirecektir. AP'li yöneticilerle bu konudaki temaslarımız tamamlandı, olumlu biçimde sonuçlandı. Eski Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Vedat Ali Özkan'ın ortak adaylığı üzerinde fikir birliğine vardık, Eğer AP Genel Başkanı onaylarsa Özkan'ın ortak adaylığı ile ortak liste kesinleşecektir" demiştir.

24 Ekim tarihinde Yankı Dergisine bir açıklama yapan AP Genel Başkan Yardımcısı Nuri Bayar da yerel seçimlerde AP ile MHP'nin işbirliği yapmasının belli ihtimallerinin araştırıldığını söylemiştir. Bayar, AP-MHP işbirliğinin gerçekleştirilmesi için yüksek düzeyde bir anlaşma ya da temas bulunmadığını belirtmiş, "fakat yerel örgütlerimiz kendilerine yakın partiler arasında mahalli olarak bir seçim işbirliğine gidebilirler, bu mümkündür" demiştir.

İlk yalanlama Albayraktan

Ertesi gün (25 Ekim), basına bir açıklama yapan ve 26 Ekim tarihli gazetelerde bu demeci yer alan MHP Genel Sekreteri Osman Albayrak, partisinin mahalli seçimlerde bütün yurt sathında tek başına ve hiçbir parti ile işbirliği yapmaksızın katılacağını açıklamıştır. Albayrak, demecinde basında daha önce yer alan ve MHP'nin yerel seçimlerde AP ile işbirliği yapacağı yolunda çıkan haberlerin "Kasıtlı olarak yayınlandığını" iddia etmiştir.

MHP Genel Sekreteri Osman Albayrak'ın bu açıklamasından 5 gün sonra (1 Kasım 1977)'de ANKA Ajansına bir demeç veren MHP Genel Sekreter Yardımcısı Ali Fuat Eyüboğlu, İstanbul-Ankara ve İzmir'de AP ile seçim işbirliğine gideceklerini söylemiştir.

Eyüboğlu, diğer illerin çoğunda seçime bağımsız girmekten yana olduğunu belirtmiş, il teşkilatlarının kendi illerinde AP ile işbirliğine gidilmesini istemeleri halinde durumu değerlendireceklerini söylemiştir. Eyüboğlu "seçilme şansımızın az olduğu yerlerde AP ile işbirliği yapacağız, ama hemen şunu belirteyim, bütün yerlerde Belediye Meclis üyeliği için seçimlere tek başımıza gireceğiz" demiştir.

Önseçimden sonraki durum

6 Kasım Pazar günü yapılan önseçimlerden sonra partilerin illere göre Belediye Başkan adaylarının belli olmasına rağmen, MHP'nin 49 ilde aday göstermediği dikkati çekmiştir.

Konu ile ilgili olarak ANKA'nın sorularını cevaplayan bir MHP yetkilisi partisinin bu illerde muhtemelen AP ile iş birliği yapacağını ve AP Belediye Başkan adaylarını destekleyeceğini, bazı illerde ise işbirliği yapılmasının kesinleştiğini söylemiştir.

MHP yetkilisi, önseçimler den önce MHP'nin örgüte bir mesaj göndererek AP ile işbirliği yapılması yolunda çalışmalar yürütülmesinin istendiğini, bu illerde AP ile yerel örgütler düzeyinde temasların devam ettiğini, ancak Ankara, İstanbul ve İzmir'de AP adaylarının desteklenmesinin kesinleştiğini bildirmiştir.

Açıklamaların sonuncusu mu?

MHP'nin 49 ilde AP'yi destekleyeceği yolundaki haberin başında yer alması üzerine, MHP Genel Merkezi dün kamuoyuna bir açıklama yaparak MHP'nin hiç bir partiyi ve bu partinin adaylarını desteklemeyeceğini, bütün illerde seçime katılacağını bildirmiştir.

Açıklamada şöyle denilmiştir. "Bugün ANKA mahreçli olarak bazı gazetelerde yer alan haberler gerçekle uzaktan yakından alakalı değildir. Bu tip haberlerin maksadı açıktır. Gittikçe gelişen ve milletimizin büyük bir iltifatına mazhar olan partimize oy verecek vatandaşlarda tereddüt meydana getirip, partimizin başarısının engellenmek istenildiği görülmektedir. MHP, bütün yurt sathında mahalli seçimlere iştirak edecektir. MHP'nin 49 ilde bir başka partiyi ve bu partinin adaylarını desteklemesi asla sözkonusu olamaz. Belediye Başkan, Belediye Meclis Üyeliği, İl Genel Meclisi üyeliklerinde her il, ilçe, bucak ve yerleşme merkezinde seçimlere hiç bir parti ile işbirliği yapmaksızın tek başımıza gireceğimizi kesinlikle ifade etmek istiyoruz. MHP, mahalli seçimlerden de 5 Haziran seçimlerinde olduğu gibi büyük bir başarı ile çıkacak ve milliyetçi Türkiye'nin kurulması yolunda verilen mücadelede yeni bir hız ve güç kazanacaktır."

AP İl Kinsizer "Ertanın adaylığı AP nin sermaye partisi olduğu söylentisini pekiştirecek" dedi

İZMİR (THA) - 24 saatlik yönetim Kurulu başkanlığından sonra AP Genel Merkezi tarafından görevden alınan Ali Kinsizer, Şinasi Ertan'ın AP İzmir Belediye Başkanlığı adaylığının partiye çok şeyler kaybettireceğini ileri sürmüştür.

Parti olarak Kibar'ın yeniden aday olması yolunda çaba harcandığını, ancak bunun gerçekleşmediğini savunan Kinsizer, Şinasi Ertan'ın adaylığının partiye yarar getiremeyeceğini kaydederek şunları söylemiştir:

"Şu anda partimiz sermayenin savunucusu bir parti olarak tanıtılmakta bu yolda tüm siyasal çevrelerde sesler gelmektedir. Böyle bir ortam içinde Belediye başkanlığına Şinasi Ertan'ın tek aday olarak gösterilmesi sermaye partisi damgasını pekiştirmekten başka, bir yarar getiremeyecektir. Kısacası Şinasi Ertan'ın adaylığı partimize çok şeyler kaybettirecektir."

TSİP, adayı Ağaoğlu ile ilgili açıklama yaptı

İSTANBUL(THA)- TSİP tarafından İstanbul Belediye Başkan adayı olarak gösterilen Tektaş Ağaoğlu ile ilgili olarak İstanbul'da bir demeç veren TSİP Genel Sekreteri Yalçın Yusufoğlu yaptığı açıklamada partisinin İstanbul Belediye Başkan adayı olarak Tektaş Ağaoğlu'nu göstermesinin esas nedeninin "İnsanların görüşlerinden dolayı hapse konmalarının protestosu olduğunu söylemiştir.

TSİP Merkez Yürütme Kurulu üyesi yazar Tektaş Ağaoğlu'nun Toptaşı Cezaevinde bulunduğunu, Gerçek gazetesinde yayınlanan bir yazı nedeniyle askeri mahkeme tarafından yargılanarak 1 yıl hapse mahkûm edildiğini belirten Yalçın Yusufoğlu"Tektaş Ağaoğlu'nun cezası Ocak 1978'de sona ermektedir"demiştir.

TİP İl Ünal "Yerel yönetimler için emekçilerin gözü önünde oyun oynanıyor"

İSTANBUL(THA)- Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Yavuz Ünal 11 Aralık'ta yapılacak yerel seçimlerle ilgili yaptığı açıklamada Burjuva partilerinin işçi ve emekçilerin sorunlarına çözüm getirmeyeceklerini savunmuş"Yerel yönetimler için işçi ve emekçilerin gözleri önünde büyük oyunlar oynanıyor. Burjuvazi'nin çıkarlarına dokunan küçük bir adım atanlar bile listelere alınmıyor"demiştir.

YEREL SEÇİMLER HABERLER...

CHP İl Yönetim Kurulu Gültepe seçim sonuçlarını iptal kararını geri aldı

- İzmit'te gösteri yapan CHP'liler, Köse'nin bağımsız aday olmasını isterlerken, önseçimi kazanan Karakadılar'ı protesto etti
- CHP Genel Merkezi, Kayseri'deki önseçim sonuçlarına bazı zarfların değerlendirilmediği iddiası ile el koydu
- CHP Diyarbakır İl Örgütünde dün çıkan kavgada, aralarında Merkez İlçe Başkanının da bulunduğu 4 kişi yaralandı

HABER MERKEZİ
CHP İzmir İl Yönetim Kurulu, Gültepe Belediye Başkan adaylığı seçim sonuçlarını önce iptal etmiş, daha sonra partililerin şiddetle tepki göstermeleri sonucu iptal kararını geri aldığını bildirmiştir. CHP İzmir İl örgütünün Gültepe önseçimlerini iptal ettiğine ilişkin haberin duyulmasından sonra, Gültepeli CHP'liler dün sabah İl Merkezini basmışlardır. Binada çıkan sert tartışmalar sırasında, iki gazetecinin dövüldüğü bildirilmektedir. Bu arada Diyarbakır'da da CHP İl binasında dün saat 14.00'te tartışmalar çıkmış, giderek kavgaya dönüşmüştür. Olay, sırasında aralarında merkez ilçe başkanının da bulunduğu 4 kişi yaralanmıştır. İzmit'te de yaklaşık 3 bin kadar CHP'li dün saat 11'de belediye binası önünde toplanarak gösteri yapmışlar ve Erol Köse'nin bağımsız aday olmasını istemişlerdir. Öteyandan CHP Genel Merkezi'nin Kayseri'deki önseçim sonuçlarına el koyduğu da verilen haberler arasındadır.

GÜLTEPE'DE İPTAL KARARI GERİ ALINDI

Gültepe 'de yapılan Belediye Başkanlığı aday yoklamalarının merkez ilçe tarafından iptal edilmesi haberi Gültepeli CHP'liler tarafından tepkiyle karşılanmıştır. Çeşitli araçlarla parti binası önüne gelen partililer, kapıyı tutmuş, hiç bir yöneticiyi dışarı çıkarmayarak kendileri ile görüşmek istediklerini, Gültepe semtini şaibe altında bırakmayacaklarını söylemişlerdir.

Partililer, Başkan adayı Aydın Erten'e çıkan 416 oyun çoğunun mükerrer kullanıldığı, iddiasının maksatlı çıkarıldığını belirtmektedirler.

Beş aday adayı bulunan Gültepe'de Dursun Lebe 31, İsmet Çiçek 108, Nazmi Arık 12, Enver Emre'ye de 16 oy çıkmıştır. CHP Merkez İlçe Yönetim Kurulu, kaybeden dört adayın başvurusu üzerine Gültepe'deki seçimler iptal etmiştir.

CHP İl Yönetim Kurulu, Gültepe seçim sonuçlarını iptal ettiği yolundaki kararını partililerin tepkisi üzerine geri aldığını bildirince parti binasındaki işgale son verilmiştir.,

CHP İzmir İl Başkanı Sedat Akman, pazar günü yapılan Gültepe Belediye Başkan adaylığı seçimlerini Aydın Erten'in kazanması üzerine, seçimi kaybeden 4 aday adayının merkez ilçeye başvurarak"Seçimlere gölge düşürüldüğü" gerekçesiyle itiraz ettiklerini bildirmiştir.

Gültepe'de Belediye Başkan adaylığı seçimlerine yapılan itirazın incelendiğini ve 4 aday adayının itirazlarını daha sonra geri aldıklarını öne süren Akman, Aydın Erten'in Gültepe Belediye Başkan adayı olarak belirlendiğini söylemiştir.

İKİ GAZETECİ DÖVÜLDÜ

Aydın Erten'in Belediye Başkanlık adaylığını CHP İzmir İl Örgütünce iptal edildiğine ilişkin haber üzerine bir grup Gültepeli bu sabah CHP İl Binasını işgal etmiştir. İl Merkezine giden Yeni Asır Gazetesi mensuplarından Zafer Alatay ve Osman Öksüz, orada bulunan Gültepeliler tarafından saldırıya uğramışlardır.

DİYARBAKIR İL ÖRGÜTÜNDE KAVGA ÇIKTI

CHP Diyarbakır İl binasında dün saat 14'te bilinmeyen bir nedenle partililer arasında çıkan çatışmada ikisi ağır olmak üzere 4 kişi yaralanmıştır.

Henüz nedeni kesinlikle saptanamıyan olay, parti il merkezi dışına taşmış, taraflar taş, sopa ve silahlarla birbirlerine girmişlerdir. Olay sırasında yaralanan Mehmet Demir, Hasan Çiçekli, İhsan Gider Diyarbakır Tıp Fakültesi Numune Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alınmışlardır. Yaralılardan Mehmet Demir ile Hasan Çiçekli' nin komada olduğu bildirilmiştir. Olay sırasında başından hafif şekilde yaralanan Merkez İlçe Başkanı ve eski milletvekili Hasan Değer 'in oğlu Lütfi Değer'de ayakta tedavi edilmiştir.

İZMİT'TE GÖSTERİLER

İzmit'te yaklaşık 3 bin kadar CHP'li, dün saat 11' de Belediye binası önünde toplanarak iki saat süre ile, ön seçimleri kaybeden Belediye Başkanı Erol Köse lehinde gösteriler yapmışlar yeni başkan adayı Cemil Karakadılar'ı protesto ederek istifasını istemişlerdir.

"Cemil'e oy yok", "Halkçı Erol Köse", "Ne olursa olsun gerçek başkanımıza kavuşacağız" sloganları ile gösterilerde bulunan ve bu arada Köse'nin partiden ayrılarak bağımsız adaylığını koymasını isteyen İzmitlilere hitaben belediye binası balkonundan bir konuşma yapan Erol Köse" Politikaya devam edebilmem için bağımsız adaylığım söz konusu değildir" demiştir.

Erol Köse "Bağımsız aday Erol Köse' şeklinde tezahüratta bulunanlara, yine CHP saflarında mücadelesini sürdürmek zorunda olduğunu belirterek özetle şöyle konuşmuştur:

"Bu makama gelen her zaman bulunabilir. Bu makama nasıl yollardan gelindiğini gördük. Önemli olan halkın kalbine girebilmektir. Ben de bunu başardığıma inanıyorum. Politikaya devam edecek bir kardeşiniz olarak beni bu konuda mazur görünüz. Bağımsız adaylığım şu anda söz konusu değildir. Ben yine CHP içinde bundan sonra da hizmet savaşımı sürdürerek, anti-demokratik uygulamalara karşı mücadele edeceğim. Ben belediyeciliğe hizmette bulunmak istedim. Asıl yenilgiye uğrayan, getirmek istediğim yenilik düşüncesi oldu."

GENEL MERKEZİN AÇIKLAMASI

İzmit Belediyesi ön seçimleri ile ilgili olarak bir açıklama yapan CHP Genel Merkezi, kuşkuya mahal bırakmamak için, Kadın Kolları Yönetim Kurulu üyelerinin delege listesinden çıkartıldıklarını belirtmiştir.

CHP Genel Merkezinin konuyla ilişkin açıklaması şöyledir:

"İzmit Belediyesi ön seçimleriyle ilgili olarak kamuoyuna çelişen haberlerin yayılmasıyla, durumun açıklanması gerekmiştir.

İzmit Belediye Başkanlığı ön seçimlerinden hiçbir kuşkuya mahal bırakmamak için, Merkez İlçe Kadın Kolları Yönetim Kurulu üyeleri, itiraz üzerine delege seçmen listelerinden çıkartılmıştır.

Listeden çıkarılanlar mahkemeden karar alış olmalarına rağmen sandık kurulunca oy kullandırılmamıştır."

GENEL MERKEZİ, KAYSERİ ÖNSEÇİMİNE EL KOYDU

CHP Genel Merkezi, pazar günü yapılan belediye meclisi üyelikleri ön seçimine bazı zarfların açılmadığı gerekçesiyle el koymuştur. Bu konuda CHP Kayseri İl Merkezinden verilen bilgiye göre bazı delegeler Genel Merkeze müracaat ederek, belediye meclisi üyelikleri ön seçimine ilişkin 210 zarfın açılmadığını ve 20 zarf eksikliği ile değerlendirme yoluna gidildiğini öne sürmüşlerdir.

10 KONTENJAN KULLANILACAK

CHP Genel Yönetim Kurulu Ankara, İstanbul ve İzmir illerinde Belediye Meclisi ve İl Genel Meclisi seçimlerinde yüzde 10 kontenjan hakkını kullanmaya karar vermiştir. CHP yöneticileri Ankara Kontenjanından Kadın Kolları Genel Başkanı Neriman Ergil'i Belediye Meclisi üyeliğine aday göstermişlerdir.

CHP Genel Yönetim Kurulu, Bülent Ecevit'in başkanlığında yaptığı, toplantıda merkez yoklaması yapılan illeri gözden geçirmiş bu illerin belediye başkan adayları ile belediye ve il genel meclisi üyelerinin isimlerini saptamıştır. CHP Genel Yönetim Kurulunun merkez yoklaması ile saptadığı belediye başkan adaylarının isimleri şöyledir:

Afyonkarahisar:Nevzat Atay, Diyarbakır :Recai İskenderoğlu, Burdur:Rahmi Tuncagil, Kars:Muzaffer Selçuk, Malatya:Mehmet Kıvılcımlı, Mersin:Kaya Mutlu, Muş:Ekrem Topçuoğlu, Tunceli:Haldun Yeşil.

TÖB-DER İstanbul Şubesine giden öğretmenler dövülüyor

● Talip Öztürk, TÖB—DER İstanbul Şubesinin 5 Kasımdan bu yana silahlı zorbalarca işgal edildiğini söyledi

İSTANBUL (İSTA)
TÖB-DER İstanbul Şubesi'nin 5 Kasım'dan bu yana silahlı zorbalarca işgal altında tutulduğunu belirten TÖB-DER İstanbul Şubesi Başkanı Talip Öztürk, olaydan habersiz olarak dernek binasına giden öğretmenlerin dövüldüğünü söylemiştir.

Talip Öztürk dün düzenlediği basın toplantısında TÖB-DER Genel Merkezi'nin İstanbul Şube Yönetimine "İşten elçektirme" kararını, örgüt dışından bazı zorbaların binayı işgal ederek, yöneticileri polise teslim ederek uygulayanların, dernek binasına gelen öğretmenleri de tartakladıklarını ve dövdüklerini belirtmiştir. Talip Öztürk, TÖB-DER İstanbul Şubesi binasının öğretmenlerin örgütü olmaktan çıkarıldığını söylemiş, basın toplantısında hazır bulunan öğretmenlerden bunun sorulup öğrenilebileceğini bildirmiştir.

Öğretmenler ve onun örgütüne saldıranların, evrakları da tahrip edebileceğini belirten Talip Öztürk, işgalcilerin şube parasını, eşyalarını ve kitaplarını çapul edebileceklerine dikkati çekmiştir.

Öteyandan, TÖB-DER İstanbul Şubesi üyesi öğretmenlere de bir bildiri yayınlayan Talip Öztürk, bu bildiride " 5 Kasım 1977'de TÖB-DER İstanbul Şubesine bazı sorumsuz, zorba ve karanlık güçler tarafından sopalı ve silahlı bir saldırı yapılmıştır"demiştir.

"OLAY BASINA TAHRİF EDİLEREK YANSITILDI"

Talip Öztürk'ün öğretmenlere yayınladığı bildiri özetle şöyledir:

"Devrimcilik adına sizlerin oylarıyla seçilmiş yasal yöneticilere diğer öğretmenlere saldıranlar, bununla beraber olayla ilgili gerçekleri basına ve öğretmenlere tahrif ederek yansıtmışlardır. Bilindiği gibi, 14 Eylül 1977 tarihinde Genel Merkez Yürütme Kurulu yetkisi olmadığı halde -bu yetkiyi yalnız Genel Kurul verir-Şubemiz yönetimine işten elçektirdi. Grup çıkarlarını ön planda tutan bu anlayıştan temellenen bu karar ilerici güçler arasında daha da güçlendirilmesine çalışılan birliğin zedelenmesi, onmaz yaralar almasına hizmet ederken, aynı anda gericilik güçlerinin ekmeğine yağ sürüyordu.

"YARALI ÖĞRETMENLER POLİSE TESLİM EDİLDİ"

Şube yönetimimizin başvurularının henüz sonuçlandırılmadığı bir aşamada 5 Kasım günü Şube binamız ve yöneticilerimiz Ülkü Ocaklı faşistlerin bombalı saldırısından bu yana ikinci olarak fakat, bu kez DEV-GENÇ, TÜM-DER gibi işçi sınıfımızın karşısında bozgun barikatlarında yerini almışların mensupları tarafından sopalı ve silahlı saldırıya uğradı. Öğretmenler coplandı, kendilerine silah çekildi, üzerlerine sopalar indirildi ve hakaretler yağdırıldı. Yönetim odaları basıldı. pek çok öğretmen yaralandı. Saldırganlar bununla da kalmayıp, yaralı öğretmenleri dışarda beklettikleri polise teslim ettiler.

"Örgütümüzün iç işlerine kimseyi dışardan karıştırmayız"diyen Gültekin Gazioğlu ve yandaşları, silahlı saldırıyı örgütleyerek, daha önce söylediklerine tamamen ters düşmüşlerdir. Tüm sapık akımların ortak müdahalesi ile öğretmenler lokale sokulmamaktadır."

Asgari Ücret Komisyonu toplanmadan işverenler "Sızlanmağa" başladı

ANKARA-(İSTA)
Asgari Ücret Komisyonu toplantıya hazırlanırken gerek işveren kesiminden, gerekse Türk-İş'ten çeşitli tepkiler gelmeye başlamıştır. Türkiye İşverenler Sendikası (TİSK) adına dün bir açıklama yapan Genel Başkanvekili Refik Baydur, asgari ücretlerin artırılması yönündeki girişimlere karşı çıkmış ve MSP'li Çalışma Bakanı Fehmi Cumalıoğlu'nun Komisyon toplantısından önce, asgari ücrete "en az üç bin lira olmalıdır" diyerek bir taban saptama yönüne gittiğini ileri sürmüştür. Baydur, bu arada Bakanın yüzde 10'luk devalüasyona "kur ayarlaması" demeyerek hükümet içinde de çelişki yarattığını iddia etmiştir.

Türk-İş Genel Sekreteri ise, Asgari Ücret Komisyonu'nun Cumalıoğlu tarafından toplantıya çağrıldığı 20 Kasımın "bayram arifesi" olmasını gerekçe göstererek, komisyonun toplanamayacağını savunmuştur. Şide, Türk-İş'in asgari ücretle ilgili herhangi bir "tesbiti" olmadığını da söylemiştir.

● BAYDUR UN İDDIALARI

Baydur dün yaptığı açıklamada "yasa gereğince sadece Asgari Ücret Komisyonunu toplama yetkisi mevcut olan Bakanın kendine göre asgari ücretin miktarını da belirtmesi doğru görülemez. Sayın Bakan, rakam açıklamasını yaparken kur ayarlamasına" devalüasyon olarak nitelemekle hükümet içinde de bir çelişki yaratmaktadır" demiştir.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanvekili Baydur, demecinde işçilerin fiyat artışlarından zarar görmemelerini istediklerini iddia etmiş ve şunları söylemiştir.

"Aslında ülkemizde asgari ücret tesbitinden önce bütün Batı ülkelerinde yapıldığı gibi genel bir ücret politikasının formüle edilerek uygulamaya konulması lazımdır. Böyle bir politika ile ücret artışlarının ekonomimizdeki gelişmelere paralel kılınması ve gerçek ödeme gücüne uydurulması mümkün olacaktır. Aynı zamanda ücret -artışları prodüktivite artışlarına dayandırılacağından, ücret-fiyat yarışı önlenecek ve neticede bizzat işçilerimizin fiyat artışlarından zarar görmemeleri sağlanacaktır.

- Bu yola gidilmeden asgari ücret komisyonunun toplantıya çağrılması yanında, Sayın Çalışma Bakanının dün tertiplediği basın toplantısında yeni tespit edilecek günlük asgari ücretin 100 liradan ve dolayısıyla aylık asgari ücretin 3 bin liradan aşağı olamayacağı şeklinde bir beyanda bulunarak açıkça rakam belirtmesi fevkalade sakıncalı ve hatalı bir tutum olmuştur. Çünkü, iş kanununun 33. maddesinin amir hükmü asgari ücret tesbiti işlemini 5 hükümet, 5 işveren, 5 işçi temsilcisinden oluşan asgari ücret tespit komisyonunun uhdesine bırakılmıştır.

● PEŞİN ÜCRET TESBİTİ

Asgari ücretin bu komisyon tarafından objektif bir modele göre hesaplanması gerektiğini söyleyen Baydur, Asgari Ücret Komisyonunun kuruluşundan bu yana hiç bir Çalışma Bakanının böylesine bir peşin ücret tesbitine gittiği görülmemiştir" şeklinde konuşmuş ve söyle devam etmiştir.

"Bu tutum Sayın Bakanın siyasi yatırım amacıyla görevlerinin hududunu aştığını açıkça göstermektedir.

Hükümetler ve Bakanlar hiç bir zaman yasaların üstünde değildir. Ayrıca böyle sorumsuz beyanlar Asgari Ücret Komisyonunda taraf olan işveren, işçi ve hükümet temsilcilerini de zor durumda bırakmaktadır.

Sayın Çalışma Bakanının ortaya attığı asgari ücret rakamı devlet memurlarında son üç kademenin kalkması sonucunu doğuracaktırki, bunun hazineye tahmil edeceği mali yükü devlet bütçesinin taşıyıp taşıyamayacağı düşünülmüş müdür?"

● ÇALIŞMALAR GİZLİ

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Yönetim Kurulu Başkanvekili Refik Baydur sözlerine söyle son vermiştir.

"Kaldı ki, işkanununun 33. maddesine göre çıkarılan yönetmeliğin açık hükmü uyarınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nu çalışmaları gizlidir. Bu hükme Sayın Bakanımız dahil herkes tarafından riayet edilmesi çalışmaların sıhhati için şarttır.

O halde, daha görevli Komisyon faaliyetleri başlamadan asgari ücret rakamı üzerinde indi tahminlere dayanan beyanlar da bulunmak yönetmelik hükmüne aykırı olduğu gibi, komisyon çalışmalarını aksatmaktan başka bir sonuç doğurmayacaktır."

● TÜRK—İŞ' İN İTIRAZLARI

Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide Asgari Ücret Komisyonunun Çalışma Bakanı Fehmi Cumalıoğlu tarafından açıklandığı tarihte toplanmasının olanaksız olduğunu belirtmiş "Çalışma Bakanı takvime bakmadan konuşmuş olacak. 20 Kasım, Pazar gününe gelmektedir. ve bayram arifesidir" şeklinde konuşmuştur.

Türk-İş Genel Sekreteri, Bayram tatili olmasa da komisyonun ancak Aralık başında toplanabileceğini söylemiştir.

Side, Asgari Ücret Komisyonuna Türk-İş Yönetim Kurulunun saptayacağı 5 kişinin katılacağını bildirmiş, komisyona götürülecek olan önerinin henüz tespit edilmediğini söylemiştir.

HABERİN YORUMU

Asgari ücrete azami engel

Asgari ücret-nihayet-yeniden gündeme geldi. Yasanın açık hükmü açıkça, pervasızca çiğnenir. Fiyatlar gün be gün tırmanırken asgari ücret yasal süre bazen yıl, bazen yıllar aşılarak saptanır. Saptanırken bir başka kepazelik gene pervasızca sergilenir. Asgari ücretin, yani niteliksiz işgücünün cari piyasa fiyatının "Bir işçi ailesine göre" hesaplanması bilimsel bir veri olarak ortada iken, ısrarla asgari ücret" bir işçi için" hesaplanır.

Asgari ücretin hesaplanmasında izlenen yöntemin bilim dışılığı bir yana, açık işçi düşmanlığına dayanması da artık kanıksanmış durumda.

Ama bunlar daha uzun yazıların konusu. Bu kısa yorumda vurgulanması gereken çok daha yalın bir gerçek var: Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanvekili Refik Baydur'un sözcülüğünde ortaya atılan ve "Kamuoyu yaratmak" için şimdiden başlatılan, engelleme hareketi başladı. Baydur artık ince olmasına bile özen göstermediği demagojilerle başlıyor söze: "Çalışma Bakanı'nın kur ayarlamasına devalüasyon demesi hatadır. Hükümet içinde çelişkiye düşmektir."

Devekuşları da böyle yapar. Kafalarını kuma sokarlar. Devalüasyonun adını "kur ayarlaması" yaptınız mı, işçi sınıfının pahalılık cehenneminde çektiği acılar sona erer(!) çünkü.

Ardından, bakanın asgari ücretin en az "üç bin lira" olmasını isteyen sözlerine de karşı çıkıyor Baydur. Demek ki" Üç bin lira da çok bulunmaktadır Türkiye tekelci sermayesince.."

Ne demeli, toprak doyursun gözlerini.

İşçi sınıfı da karşıdır Çalışma Bakanı'nın "Üç bin lira" önerisine. Karşıdır, çünkü asgari ücret öyle kafadan rakamlarla değil, "İşçinin işgücünü hergün yeniden üretmesine ve dölünü yürütmesine elverecek miktar" olarak belirlenir. Bilim böyle diyor.

POLİTİKA KULİSİ

Hazırlıyanlar
Süleyman COŞKUN
Nahit DURU

Herkesin derdi başka

Sinema emekçilerinin derdi vardı. İstanbul'dan başlattıkları yürüyüşü Ankara'da noktaladılar. Demirel sinema emekçilerinin yürüyüşünden çok memnun olmuştur mutlaka. Çünkü Demirel'e göre yollar yürümekle aşınmazdı. Aşınsa aşınsa sanatçıların tabanları aşınırdı.

Sinema emekçileri Ankara'ya doğru yol alırlarken de başlarına bir yığın dert geldi. Son olarak da Ankara'ya 5 kilometre kala araçlarından biri bozuluverdi. Sanatçılar aracın onarılmasını beklerlerken sinema yazarlarından Vedat Türkali'nin aklına bir düşünce geldi. Sanatçıların tümünü biraraya topladı. Ve yumruklarını havaya kaldırmalarını istedi. Sonra da, onlara sinema emekçilerinin mücadelesini bırakmayacaklarını, her türlü baskıya karşı savaşımdan caymayacaklarına dair and içirdi.

Sonra zar zor Ankara'ya ulaştılar. Ankara'da tam bir curcuna vardı. Günün programı, yürüyüş için izin alınıp alınmadığı bile belli değildi. Toplantının hangi alanda başlayacağı ise Ankaralı gazeteciler tarafından bilinmiyordu.

İşte tam bu sırada Cemal Gürsel alanındaki polisler Mahmut Tali Öngören'e "toplantı nerede yapılacak" diye sordu. Öngören de toplantının Cemal Gürsel alanında başlayacağını, sonra da Tandoğan'a dek yürüneceğini söyledi. Polisler birden üzülmüşlerdi. Çünkü, onların büyük şefleri de yürüyüşten habersizdiler. İşte tam bu hengame arasında sanatçılar Cemal Gürsel alanında toplanırlarken seslendirme cihazından bir anons duyuldu:

"Ahmet Dursun, Ahmet Dursun. Kaynananız sizi cihazın yanında bekliyor. Hemen Geliniz."

Sinema sanatçılarının derdi sansürdü, MSP-nin ve MC partilerinin tutumuydu. Ahmet Dursun-un derdi ise onların derdinden daha büyüktü. Kaynanası.

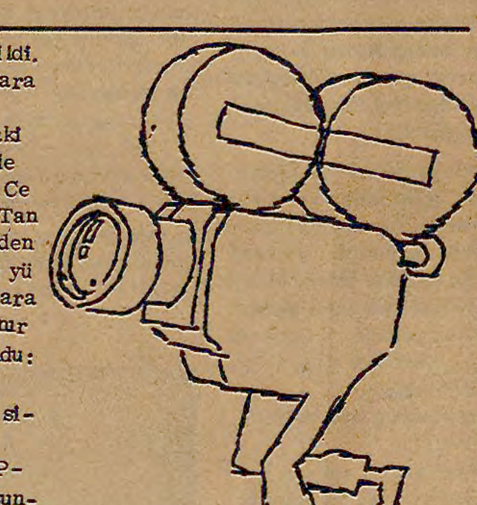

Dalokay'ı kızdırmak için

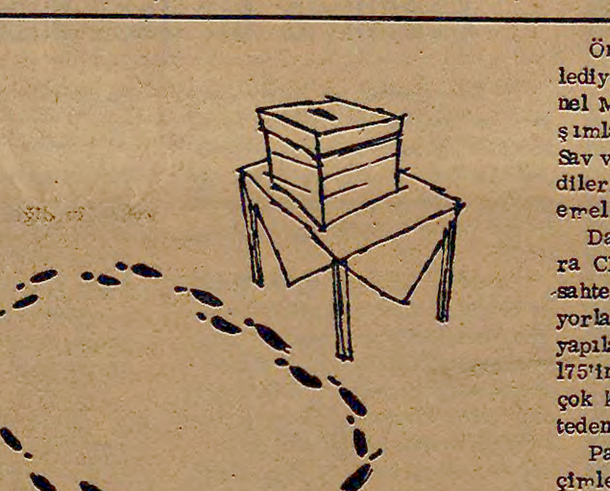

Ön seçimden bir gün önce, Ankara Belediye Başkanı Vedat Dalokay CHP Genel Merkezine elindeki liste ile ve de hışımla girdi. Yanında da Önder Sav vardı. Sav ve Dalokay, Ecevit'le görüşmek istediler. Saatlerce bekledikten sonra da bu emellerine kavuştular.

Dalokay ve Sav'ın elindeki liste Ankara CHP delege listesiydi. Ve bu listede sahte delegelerin bulunduğunu iddia ediyorlardı. Gerçekten de Ecevit'le birlikte yapılan inceleme sonunda delegelerden 175'inin sahte olduğu belirlendi. Ecevit çok kızdı. Hemen de sahte delegelerin listeden çıkarılması için emir verdi.

Pazar günü de Çankaya ilçesinin seçimleri makina mühendisleri odasında yapıldı. Dört adaydan üçü burada adeta kamp kurmuşlardı. İl başkanı Ali Dinçer, belediye başkanı Vedat Dalokay ve 12 Mart'ın İmar ve İskan Bakanı Selahattin Babüroğlu, Taraftarlarına sempati dağıtıyorlar, oy istiyorlardı.

Ne var ki, bir ara Vedat Dalokay'ın çevresinde bazı gençler türedi. Ellerinde beşer, onar delege kimlik kartı vardı. Aralarında da : "Ben 7 tane kullandım. Daha bu kadar oy kullanacağım." diye konuşuyorlardı.

Dalokay büyük bir kuşkuya kapıldı önceleri. " bu denli büyük sahtekarlık nasıl yapılır? Hem de benim gözümün önünde" diye de düşündü belki. Sonunda, baktı ki, bu gençler gerçekten Ali Dinçer'in adamları. Ve amaçları fazla oy kullanmak değil, yalnızca kendisini kızdırmak. Rahatladı birden.

Rahatladı rahatlamasına ama, bu rahatlığı fazla sürmedi. Zira ön seçimler sonunda, belediye başkanlığı adaylığını Dinçer'e kaptırmış ve "Ankara'nın arısı" ünvanını yitirmişti artık.

TIP ve SAĞLIK

ANA SAĞLIĞI

Genel olarak ana sağlığından ne anlıyoruz?

Ana Sağlığı çok geniş anlamı ile kadın sağlığı demektir. Yani bir kadının daha doğmadan önceki döneminden başlayıp ölümüne dek geçen sürede sağlıklı olması, bu sağlıklı durumun bir sağlık personeli tarafından kontrolü, denetimi, kendisine yol gösterilmesidir.

Bu uzun sürede genel olarak ANA Sağlığı diye ele aldığımız, sağlık açısından çok özel önem taşıyan dönem ise, Gebelik ve onu izleyen lohusalık-tır.

TOPLUM SAĞLIĞI ACISINDAN ÖNEMİ NEDİR ?

Bilindiği gibi anaya sağlığı ile ilgili özel ilgi ve bakımının iki esas yararı vardır.

1) Toplumun erişkin bir ferdine (üretken) yönelen bir hizmettir.

2) Gebelik ürününe (bebeğe), yani toplumun geleceğine yönelik bir sağlık hizmetidir.

Gebelik her ne kadar tabii bir olay ise de kadın için beklenmedik tehlikeler taşır.

Doğum öncesi dönemde ortaya çıkabilecek anormal durumlar hem annenin o anki, hem de gelecekteki sağlığını, aynı zamanda doğacak bebeğin sağlığını bozar. Tüm bunlar ailenin sağlığının bozulması ile sonuçlanır ki bu da toplumun sağlığının bozulmasıdır.

Tüm bu nedenler göz önüne alınırsa gebelik ve lohusalık döneminde anaya verilecek tıbbi bakımın önemi açıktır.

GEBELİK SÜRESİNCE TIBBİ BAKIMIN AMAÇLARI NELERDİR ?

1) Annenin genel sağlık düzeyini yükseltmek (verem, kansızlık, şeker hastalığı gibi daha önce de mevcut hastalık varsa tesbit ve tedavi)

2) Gebeliğe bağlı ortaya çıkabilecek anormal durumları çok erken dönemde ilerlemeden tesbit ve tedavi etmek.

3) Bebeğin anne rahmindeki gelişmesinin normal olup olmadığını kontrol etmek. Eğer normal gelişmiyorsa yine önlemini zamanında almak.

4) Anneyi Gebeliği-çocuk bakımı ve doğumdan sonra kullanacağı Aile planlaması yöntemi konusunda eğitmek.

5) Anneyi tetanoza karşı bağışık kılmak.

6) Doğumun nerede, nasıl ve kim tarafından yaptırılacağını karar vermek.

DOĞUM ÖNCESİ BAKIMI KİM YAPMALI ?

Bu konuda iyi eğitilmiş Ebe, Hemşire, Doktor yapmalıdır. Ülkemizde sağlık Hizmetlerinin Sosyalize edildiği bölgelerde ve pek çok batı ülkelerinde bu bakım bir ekip hizmeti şeklinde şöyle yapılır.

(Ebe-Hemşire) gebeyi tesbit eder, belli aralıklarla evinde izler. Gebede anormal bir durum tesbit ettiği an doktoruna sevkeder. Eğer Doktor gebede hastane tedavisini ya da Kadın Doğum Uzmanının konsültasyonunu gerektiren bir durum saptarsa Gebeyi hastaneye yani (Uzman hekime) sevkeder.

TÜSTAV

Aşırı gürültü sağlığa zarar veriyor

Ünlü bilim adamı Robert Konch'un yıllarca önce ortaya attığı gibi, insanoğlu artık bugün tıpkı kolera ve veba ile savaştığı gibi gürültü ile mücadele zorunda kalmaktadır.

Yapılan bilimsel araştırmalar ve hazırlanan istatistikler, kentleşmenin bir çilesi olan gürültünün kişi üzerinde sayılamayacak kadar olumsuz etkileri olduğu gerçeğini ortaya çıkarmaktadır.

Sinir ve ruh hastalıkları mütehassısları aşırı gürültünün kişileri suç işlemeğe yönelttiğinin bilimsel olarak saptandığı görüşündedirler.

İŞYERLERİNDE VERİM DÜŞÜYOR

Öte yandan aşırı gürültünün işyerlerinde verimi azalttığı da saptanmıştır. Gürültünün azaltılması halinde ise verimin yükseldiği, keza o işyerindeki kaza ve hataların da azaldığı görülmüştür.

GÜRÜLTÜ CİNSEL SORUNLARIN OLUŞUMUNA YOL AÇIYOR

«Gürültünün neden olduğu en önemli psikolojik bozukluklardan biri de bunun kişideki cinsel duyguları azaltmasıdır. Yabancı uluslarda, gönüllüler üzerinde yapılan bilimsel araştırmalarda bu durum bilimsel bir nitelikte kanıtlanmıştır.

FİZYOLOJİK BOZUKLUKLAR

«Gürültü, kulakta da çeşitli reaksiyonlara neden olmaktadır. Bunlardan en iyi bilinenleri işitme yorgunluğu, kulakta hasar, sinir tipi veya kulap tipi sağırlıktır. Keza kalp, dolaşım sistemi de gürültüden etkilenmektedir.

MİGREN

Hayatı zindan eden bir dert

Çok kişi için gerçekten çok huzur bozucu bir rahatsızlık olan migrenin sadece nedeni değil, etkili ilacı da şimdiye dek bulunamamıştır. Bu nedenle başarılı sonuçlar alınan ve ilaç kullanılmayan yeni bir tedavi şekli çok ilgi çekmektedir.

Manchester'deki iki hastanede geliştirilmiş olan yeni yöntem «bio - feed-back» olarak adlandırılan tekniğe dayanmaktadır.

Çok kişiyi etkileyen ve şiddetli baş ağrılarıyla kendini belli eden migren nöbetlerinin nedeni hakkında çeşitli araştırmalar günümüze dek yapılmış ve yapılmaktadır.

Migren hakkında çok az bilgi edinilebilmişse de. rahatsızlığın sempatik sinir sisteminin aşırı faaliyeti ile ilgili olduğuna dair belirtiler vardır.

Sinir sisteminin bu kısmının faaliyeti otomatikolarak «adrenalin» ve «noradrenalin»adı verilen iki hormon tarafından kontrol edilmektedir. Bu hormonlar, diğer görevlerinin yanısıra, beyin dahil olmak üzere vücutta kan dolaşımının hızını da düzenlemektedirler.

Güney Manchester Üniversite Hastanesinde yapılan deneyler için şiddetli migrenden yakınan altı kişi seçilmiştir. Her hastanın bir parmağına bir derece monitörü bağlandıktan sonra hastalardan ellerini sıcaklaştırmaya çalışmaları istenmiştir. Şaşılacak bir şekilde, bu kişiler genellikle ellerinin ısısını yükseltebilmişlerdir. Başarı derecelerini önlerindeki gösterme ünitesinden izleyerek cesaret aldıklarından kendilerinden istenileni yerine getirmek için uğraşmaya devam etmişlerdir.

Sonunda altı hastanın tümü de isteyerek ellerinin ısısını 1.4 dereceye kadar yükseltmeyi başarmışlardır - yani, istenildiğinde sempatik sinir sistemi bir ölçüde kontrol altına alınabilmektedir. Migren nöbetinin geleceğini hissettikleri an aynı şeyi yapmaları kendilerine salık verilmiş ve sonuç, «bio-feed-back» eğitiminden önceye göre nöbetlerin daha seyrek ve daha hafif olarak geçtiğini göstermiştir.

Hastanelerde kendilerine deney uygulanan hastalar, migren ağrısı ile uyanır uyanmaz zili çalmakta ve nöbetçi doktorun tedavisinden sonra nöbet öncesi kan ve beyin faaliyeti tahlilleri yapılmaktadır.

Doktorlar, nöbet başlamadan önce kandaki noradrenalin seviyesinin yükseldiğini görmüşlerdir. Sempatik sinir sistemini harekete geçiren de noradrenalindir. Böylece Manchester'de geliştirilen biofeedback tedavisinin başarısını açıklamaya yardımcı olan bazı kanıtlar da artık bilim adamlarının ellerinde bulunmakta ve yakında migrene çare bulunacağı umudu doğmaktadır.

BEYNİMİZ

Sol tarafı plânlıyor — Sağ tarafı uygulama yapıyor

Konuşma beynin sol tarafının, hareketler sağ tarafının işi

Neden bazı insanlar belirli konularda akli melekelerini mükemmel bir biçimde kullanırken, başka bazı konularda son derece beceriksizce davranır? Örneğin, yaratıcı düşünce ve hayal gücü bakımından dâhi sayılabilecek bir çok ünlü kişi, neden muhasebe kayıtları karşısında güçlük çeker? İnsanları yönetmekte ve örgütlemekte başarılı pek çok insan neden ömrü boyunca ortaya tek bir yaratıcı fikir olsun atamamıştır?

Bu soruların cevapları, sırlarının pek çoğu hâlâ çözülemediği için bütün dünyada bilim adamları için en büyük merak konusu olmaya devam eden insan beyninde yatmaktadır.

NEREDE NE OLUYOR?

Bilim adamları, hangi zihin faaliyetlerinin beynin hangi yarısında gerçekleştiğini henüz tam olarak ortaya çıkaramamışlarsa da, bu alanda araştırmalar hızla ilerlemektedir.

Uygulama alanında bilim adamlarının buluşları şöyle özetlenebilir: Konuşma, adım adım ilerleyen düzenli bir faaliyet olduğu için, beynin sol yanının ne denli gelişmiş olduğuna bağlıdır. Ama insanların birbirlerine meramlarını anlatmakta kullandıkları başka yollar, örneğin el hareketleri ve yüz ifadeleri, sağ lop tarafından düzenlenir.

ÇİFT KİŞİLİKLİ GİBİ

Bilim adamlarına göre, bazı belirli işler yapmak insanlarda beynin bir lobunun öbüründen daha fazla gelişmesine yolaçabilmektedir. Örneğin, matematikle çok fazla uğraşmak, beynin sol lobunun gelişmesine, sağ lobunun ise bir ölçü de «tembelleşmesine» yolaçabilir. Heykeltraşlarda ise bunun aksi olabilir. Bu yüzden, insan, çift kişilikli imişçesine aynı anda hem çok zekice, hem de çok aptalca davranabilmekte, davranışlarının bir bölümü beynin gelişmiş lobundan, bir başka bölümü ise «tembel» lobundan kaynaklanmaktadır.

temel dağıtım
bütün yurtta dergi ve kitap dağıtımına başladı
●barış ve sosyalizm sorunları ve ürün dergisi türkiye dağıtımı
●ürün, konuk, temel, sorun, öncü, kızılırmak yayınları türkiye dağıtımı
●sosyal, gözlem, oda, habora, ana, a.kadir, sosyal klasikler, evren, vardiya yayınları dağıtımı
▪MERKEZ: Divanyolu, Klodfarer Caddesi, no:38/2, Cagaloğlu-İstanbul
▪ANKARA: Necatibey Caddesi, Bilecik Pasajı, no:27/29, Yenişehir-Ankara
▪İZMİT: Demiryolu Caddesi, Saka İşhanı, no:122-B, kat:2/3, İzmit
▪DİYARBAKIR: Ali Emiri Caddesi, 2.sok. no:8, Diyarbakır
▪İZMİR: 3.Beyler, 850. sokak, no:31/201, Kemeraltı-İzmir
▪ADANA: İnönü Caddesi, Kızılay İşhanı arkası, Özkan apt. no:5/3, Adana